

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2014 – 2016

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Soňa Vodrážková

**Presentace euthanasie a asistovaného suicidia v českých
médiích**

Praha 2016

Vedoucí diplomové práce: PhDr. et ThDr. R. Mezulánik, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER COMBINED STUDIES

2014 - 2016

DIPLOMA THESIS

Soňa Vodrážková

**Presentation of euthanasia and assisted suicide in the Czech
media**

Prague 2016

The Diploma Thesis Work Supervisor:

PhDr. et ThDr. R. Mezulánik, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Soňa Vodrážková

Poděkování

Děkuji PhDr. et ThDr. Radku Mezulánikovi, Ph.D. za odborné vedení, podněty a cenné rady při zpracování diplomové práce.

Anotace

Diplomová práce se ve své teoretické části zabývá retrospektivou, determinací a komparací euthanasie, suicidia a asistovaného suicidia. Rozebírá jednotlivé pojmy a jejich druhy v souvislostech. Praktická část na základě průzkumu veřejného mínění, průzkumu četnosti presentace pomocí mediálních databází a analýzou vybraných článků zhodnotí současnou presentaci euthanasie a asistovaného suicidia v českých médiích. Na základě toho navrhne perspektivu presentace euthanasie a asistovaného suicidia.

Klíčová slova

Asistované suicidium, euthanasie, implementace, internetový tisk, komparace, perspektiva, regulace, suicidium.

Annotation

This thesis in its theoretical part deals with retrospective, determination and comparison of euthanasia, suicide and assisted suicide. Discusses the different concepts and types in context. The practical part based on a public opinion poll, survey of frequency of presentation through media databases and analysis of selected articles, will assess the current presentation of euthanasia and assisted suicide in the Czech media. Based on this issue, the thesis will suggest a perspective of presentation of euthanasia.

Key words

Assisted suicide, euthanasia, implementation, web printing, comparison, perspective, regulation, suicide.

Úvod	8
1. Retrospektiva a aktuální resumé	10
1.1 Euthanasie.....	11
1.2 Suicidium	14
1.3 Asistované suicidium.....	17
2. Determinace a presentace euthanasie a asistovaného suicidia v odborné literatuře	18
2.1 Euthanasie.....	19
2.1.1 Aktivní euthanasie	21
2.1.2 Pasivní euthanasie.....	23
2.1.3 Přímá euthanasie	24
2.1.4 Nepřímá euthanasie.....	25
2.1.5 Prenatální, sociální a sekundární typy euthanasie.....	26
2.2 Suicidium	29
2.3 Asistované suicidium.....	31
2.4 Komparace pojmů.....	32
3. Fórum – průzkum veřejného mínění.....	39
3.1 Průzkum veřejného mínění - resultát	42
3.2 Diskuze	49
4. Presentace euthanasie a asistované sebevraždy v českých médiích.....	53
4.1 Presentace euthanasie a asistovaného suicidia v ČR – internetové zpravodajství.....	57
4.2 Diskuze	68
5. Perspektiva presentace euthanasie a asistovaného suicidia, regulace internetového tisku	72
5.1 Zpracování zpravodajského článku.....	73
5.2 Regulace	74
Závěr	77
Seznam použitých zdrojů	80
Seznam obrázků, grafů a tabulek.....	85
Seznam příloh.....	87

Úvod

Je zřejmé, že euthanasie a asistované suicidium, jinak řečeno asistovaná sebevražda, jsou témata velice citlivá a závažná. Pokud při snaze pochopit je, se položíme do jejich detailnějšího zkoumání, snadno se objeví rozměrnost a komplikovanost těchto zkoumaných oblastí. Oproti jiným tématům jsou euthanasie a asistované suicidium navíc rozměrná tím, že zahrnují současně aspekty – medicínské, psychologické, sociální, právní, filozofické, teologické, etické, ale také „obyčejné“ lidské hledisko a vlastní, osobní zkušenosti, tedy názor.

Při studiu euthanasie a asistovaného suicidia však není možné přehlédnout význam další, z historického pohledu poměrně nového a významného hlediska - roli médií. Způsob a vliv pojetí presentace dané problematiky, je nanejvýš důležitý pro existenci a další vývoj tématu, případně přímo pro uvedení do praktického života.

Dlouhodobé pozorování společenských projevů na téma euthanasie a asistovaného suicidia a následně rozmanitě specifikované presentace v českých médiích, přivedlo autorkou diplomové práce k myšlenkám o konkrétním, reálném a kompletnějším stavu věci. O příčinách, vývoji a o stavu aktuální presentace euthanasie a asistovaného suicidia v souvislostech. Tedy o důvodech dlouhodobých debat, bez dosud kompaktního a konstruktivního řešení.

Není to tak dávno, kdy nalézt informace k euthanasii v České republice nebylo příliš snadné. Tuzemských odborných knih bylo poskrovnu, stejně tak se česká média tématem rovněž podrobně nezabývala. V relativně krátké době je však situace zcela jiná. V České republice přibývá nejen odborných publikací, článků a diskuzí na téma euthanasie, ale čím dál častěji také na téma asistovaného suicidia. Zcela samostatný, specifický a v podstatě relativně nový vývoj v tomto tématu přinášejí internetová média.

Cílem diplomové práce je v prvé řadě co nejobjektivněji porozumět specifické problematice euthanasie a asistovaného suicidia. Analyzovat presentaci v českých médiích v souvislostech, s vytěžením této konkrétní znalosti k dalším úvahám

o euthanasii a asistovaném suicidii ve vztahu k médiím, zejména pak internetovým, v jejich budoucí eventuální podobě.

Nejprve autorka diplomové práce představí kořeny témat z pohledu historického vývoje a historického přístupu společnosti k nim. Následovat bude analýza presentace pojmů v odborné literatuře a komparace pojmů euthanasie a asistovaného suicidia. Dále pak autorka pomocí průzkumu veřejného mínění podrobí analýze názory respondentů na předmětná témata a chápání pojmů v souvislosti s vlivem presentace v médiích. Podrobí analýze česká média, také pomocí mediálních databází. Následně podrobí analýze obsah některých internetových článků podávajících informace o euthanasii a asistovaném suicidii. Závěrem se práce zaměří na nástin perspektivního vývoje daného tématu.

Tato práce tedy přináší mnoho důvodů, proč právě dnes, právě nyní otevřít celospolečenské, aktuální téma euthanasie a asistovaného suicidia v souvislosti s médii.

1. Retrospektiva a aktuální résumé

Jedna strana sporu o praktické realizaci euthanasie nebo asistovaného suicidia může (také v rámci právní teorie) oba způsoby spojené v první řadě s dobrovolnou smrtí považovat za součást svobody rozhodování. Za svobodu při nakládání s vlastním životem. V rámci uzákonění by někteří byli ochotni přistoupit nejen k úpravě Ústavy, tedy právního předpisu primární, nejvyšší právní síly (nadřazené právním předpisům sekundární právní síly), pokud by to bylo nutné, ale i dalších právních předpisů. Mnozí tento postoj považují za moderní, pružný či tolerantní a právně možný. Ze zkušenosti z jiných zemí, kde jsou euthanasie či asistované suicidium pozitivně uzákoněny, je možný již i prakticky.

Je tu však i druhá strana mince, kde někteří stran euthanasie svůj názor mohou opírat o rozpor s tzv. Hippokratovou přísahou (obsahující základní etické principy v oblasti medicíny), nebo i jiné pádné důvody, zejména morálního charakteru, zavrhuující euthanasii a asistované suicidium.

Někdo může například podotknout, že Hippokratova přísaha, jakožto právní kodex s historickou tradicí, je právní předpis pouze nižší právní síly. Další může upozorňovat na jiné a přitom velmi významné aspekty péče o umírající (paliativní péče, podpora domácí péče apod.), které stále nejsou natolik dokonale řešené, aby popularita témat, jako je euthanasie, ustoupila do pozadí. Podobný a rovněž významný názor jako lékaři uznávající Hippokratovu přísahu, pak mají také představitelé nejrůznějších náboženství, opírající svá tvrzení o svou náboženskou nauku, víru.

Je tedy zejména věcí diskuze, její četnosti a síle argumentů na jakou stranu se kdo a proč přikloní. Nejspolehlivější cestou, jak si o věci utvořit co nejobjektivnější představu, je samostatné nastudování nejrůznějších zdrojů, pokud není jinak adekvátně a srozumitelně zprostředkována.

Ohlédnutí do minulosti nám může v oblasti dané problematiky mnohé napovědět. Historie nás může inspirovat, může nám vysvětlit skutečný význam pojmů, představy, smysl myšlenek, nabídnout nám a přiblížit směr vývoje, přiblížit představu o budoucím

vývoji, může nás ponaučit a může nám při posunu našich myšlenek v před svým způsobem pomoci.

1.1 Euthanasie

Myšlenky na euthanasií provází lidstvo snad od počátku její existence. Je pravděpodobné, že již v pravěké společnosti euthanasie byla dokonce již přirozeně praktikována, podobně jako je tomu i u jiných živočichů v přírodě. Tedy u jedinců, z tělesných, případně duševních příčin.

Výskyt pojmu „euthanasie“ je doložen poprvé v 5. století př. n. l. v Řecku. Antická kultura euthanasií neodsuzovala. Ve starověké Spartě společnost praktikovala shazování defektních novorozenců ze skály (dnes usmrcení novorozenců označujeme tzv. Rannou euthanasií). Právo na milosrdnou, dobrou smrt obhajoval také Sokrates a Aristoteles a antická společnost jako taková byla v této věci poměrně benevolentní¹. A to i přesto, že Hippokratova přísaha takové počínání lékařům již tehdy zakazovala.

Křesťané odsuzují jakýkoli zásah nejen proti životu vlastnímu, ale i proti životu druhého. Tento přístup přetrvává dodnes. Euthanasie je v přímém rozporu s křesťanskou naukou.

Až renesanční myslitelé, kteří se vyznačovali návratem k Antice, prolomili určité náboženské bariéry a mj. tvrdili, že lékař má právo vysvobodit nevléčitelně nemocného z utrpení.

V roce 1605 se podrobněji problematice věnuje Francis Bacon, který rozlišuje více druhů euthanasií. S rozvojem tištěných médií se s názory a s přístupy různých autorů k euthanasií setkáváme čím dál častěji.

Snad největší rozmach v písemných dokumentech zaznamenáváme na konci 19. století, přestože se obešly tehdy bez významnější pozornosti společnosti. V knize „Právo

¹ VOZÁR, Jozef. Eutanázia a právo na prirodzenú smrť. *Právny obzor*. 1991, 7. 356 s. ISSN 0032-6984.

zemřít“ její autor A. Jost uvádí, že každý člověk má právo na usmrcení na žádost, jestliže není schopen se sám usmrtit a toto právo by měl prosazovat sám stát.

Ve 20. letech 20. století lékař A. Hoch a právník K. Bindig vydali knihu o „Poskytnutí souhlasu ke zničení života, který není žití hoden“, která posléze posloužila nacistické ideologii. Nacistické pojetí rasové hygieny a její násilná realizace, krytá většinou lží, se bude v paměti národů držet ještě dlouhou dobu².

Ve 30. letech začala vznikat i různá sdružení, usilující o uzákonění euthanasie. Například společnost „The Euthanasia Legislation Society“ ve Velké Británii, nebo „Society for the Right to Die“ ve Spojených státech amerických.

V 80. letech vznikla společnost „World Federation of Right to Die Societies“, která sdružuje na čtyřicet národních organizací ze dvou desítek zemí světa, jež mají za cíl uzákonění euthanasie.

V 90. letech vydala Rada Evropy doporučení, týkající se práva na sebeurčení a autonomii, včetně úplného zákazu aktů vedoucích záměrně ke zkrácení života pacientů, s ohledem na právo na život.³

Dodnes většina světových náboženství považuje provádění euthanasie za nepřijatelné, což významně ovlivňuje značnou část společnosti. Přesto se můžeme setkat s řadou organizací a angažovaných jednotlivců, kteří hodlají bariéry proti euthanasii překonat. Také proto je rozvoj pozitivní právní úpravy euthanasie v posledních 10 letech dynamičtější, než dříve.

Postupně tuto bariéru překonávají přímo jednotlivé země pozitivní právní úpravou euthanasie. Jako prvním státem na světě jím bylo v roce 1995 Nizozemské království. Odpovědnost je zde ponechána na svědomí lékaře.

Přehled pozitivní právní úpravy euthanasie v jednotlivých zemích nastíní následující tabulka.

² POLLARD, B. *Eutanazie ano či ne*. 1. vyd. Praha: Dita, 1996, s. 67 – 68

³ URBÁNEK, J. Eutanazie – problém napětí mezi lékařstvím, etikou a právem. *Trestní právo*. 2007, roč. 12, č. 9, s. 11

Tabulka č. 1: K roku 2015 je euthanasie povolena⁴

Země	Aktivní euthanasie	Pasivní euthanasie
Belgie	ano	
Dánsko		ano
Finsko		ano
Francie		ano
Indie		ano
Irsko		ano
Itálie		ano
Kanada		
Kolumbie	ano	ano
Lucembursko⁵	ano	
Mexiko		ano
Německo		ano
Nizozemsko	ano	
USA - Oregon, Washington, N. Mexiko, Vermont, Montana		

Rušení pozitivní právní úpravy takřka nezaznamenáváme. Dříve se jednalo o experimenty, dnes se jedná již o jisté postoje, které státy postupně sebevědomě prosazují.

⁴ PEJCHALOVÁ – GRÜNVALDOVÁ V.: *Euthanasie a pomoci při sebevraždě*. Parlamentní institut, 2005. Informační podklad č. 5.244. a ČTK. *Profil: Eutanázie je legální v Nizozemsku, Belgii a Lucembursku*. České noviny.cz [online]. 2014 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/profil-eutanazie-je-legalni-jen-v-nizozemsku-belgii-a-lucembursku/1114665> a ČT 24. *Belgie jako první země posvětila neomezenou dětskou eutanázi*. Česká televize.cz [online]. 2014 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/262428-belgie-jako-prvni-zeme-posvetila-neomezenou-detskou-eutanazii/>

⁵ JANDL, D. *Lucembursko je třetí zemí EU, kde je legální eutanázie*. Aktuálně.cz [online]. 2008 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/zahranici/lucembursko-je-treti-zemi-eukde-bude-legalni-eutanazie/r~i:article:624002/>

1. 2 Suicidium

O suicidiu, sebevraždě jako takové, diskutovali již staří filozofové, jako například Platon a Sokrates. Ti považovali utrpení v důsledku bolestivé nemoci za dostačující důvod k ukončení života sebevraždou. Naopak Aristoteles věřil, že sebevražda není morálně odůvodnitelným krokem, ale útokem proti státu. Sebevraždu rovněž odsuzoval Pythagoras.

Římané obecně považovali sebevraždu za přijatelné ukončení smrtelné a bolestivé nemoci. Myšlenka zemřít byla vnímána jako nejvyšší dobro a součást vznešeného života. V některých případech byla sebevražda i očekávána. Například v případě veřejné potupy, při nebezpečí zajetí nepřítelem apod. Sebevražda byla také důstojnou alternativou pro případ uložení trestu smrti.

S příchodem křesťanství tyto postoje vymizely. Sebevražda je nepřijatelná, neboť odporuje pátému přikázání (nezabiješ). Život je dar od Boha. Postupně odpor k sebevraždě narostl do větších rozměrů. Pokus o sebevraždu ústil v exkomunikaci z církve, tedy prakticky ze společnosti. Sebevrahům byl odepírán pohřební rituál, nebo byl poskytnut, ale tělo nesmělo být pohřbeno na místě obvyklém – na hřbitově – ale za hřbitovní zdí.

Méně radikální názory se objevují až s příchodem renesance (myšlenkový návrat k Antice). Značný zájem pokračoval v 19. století. Od konce 19. století se pak o tématu hovořilo, podobně jako o euthanasii, docela otevřeně. Tento pokrok můžeme přisoudit zejména rozvoji tištěných médií.

Za všestranně zajímavou knihu věnující se problematice suicidia lze považovat knihu autora M. Monestiera – Dějiny sebevražd, techniky a zvláštnosti dobrovolné smrti – která se tématu věnuje velmi podrobně a otevřeně.

Dnes není sebevražda trestně-právně postihována, ani není vnímána zvlášť zavrženíhodně. Vzbuzuje pocit soucitu, ale také nepochopení.

Sebevražda však není jednáním nijak ojedinělým. Okolnosti a příčiny sebevražd jsou častěji podrobovány zkoumáním. O jak významných číslech hovoříme, a tedy o významu tématu, vypovídají následující tabulky:

Tabulka č. 2: Některé příčiny úmrtí v České republice⁶

Rok	Sebevraždy	Dopravní nehody	Útok jinou osobou	Úrazy a nešťastné náhody
2000	1649	1572	154	3361
2001	1623	1484	135	3339
2002	1534	1490	134	3331

Zdroj: Český statistický úřad

Z tabulky vyplývá, že počty sebevražd jsou o něco vyšší, než počet obětí dopravních nehod a mnohem vyšší než počet obětí útoku jinou osobou.

Tabulka č. 3: Sebevraždy v České republice podle způsobu provedení za období 2001 – 2002 v podílech v % na celkový počet⁷

Způsob provedení	Muži	Ženy	Celkem
Oběšení	62,5	44,8	58,1
Zastřelení	13,5	2,9	11,3
Otrava látkou	4,7	19,8	7,8
Skok z výše	6,9	15,1	8,6
Otrava plynem	2,7	1,5	2,5

⁶ MONESTIER, M. *Dějiny sebevražd, dějiny, techniky a zvláštnosti dobrovolné smrti*. 1. vyd. Praha: Dybbuk, 2003, s. 250

⁷ MONESTIER, M. *Dějiny sebevražd, dějiny, techniky a zvláštnosti dobrovolné smrti*. 1. vyd. Praha: Dybbuk, 2003, s. 252

Způsob provedení	Muži	Ženy	Celkem
Ostrý předmět	3,5	4,8	3,8
Utopení	1,3	4,9	2,0
Ostatní	4,8	6,0	5,1

Zdroj: Český statistický úřad

Z tabulky vyplývá, že provedení sebevražd jsou velmi rozdílné. „Nejoblíbenějším“ způsobem je oběšení.

Tabulka č. 4: Počet sebevražd v České republice podle věkových skupin v období 2001 - 2002⁸

	10-14	15-19	20-24	25-29	20-34	35-39	40-44	45-49	50-54
Muži	9	65	129	226	156	192	254	329	301
Ženy	3	18	27	34	26	36	54	73	74
Celkem	12	83	156	260	182	228	308	402	375

	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+	Celkem
Muži	201	127	111	128	135	78	69	2510
Ženy	47	35	51	45	57	29	38	647
Celkem	248	162	162	173	192	107	107	3157

Zdroj: Český statistický úřad

Z této tabulky tedy vyplývá, že muži páchají sebevraždu častěji, než ženy.

Uvedené tabulky vypovídají o závažnosti a rozšíření problematiky.

⁸ MONESTIER, M. *Dějiny sebevražd, dějiny, techniky a zvláštnosti dobrovolné smrti*. 1. vyd. Praha: Dybbuk, 2003, s. 255

1.3 Asistované suicidium

Asistovaná sebevražda, tak jak je definována v kapitole dále, je poměrně novým pojmem. První doložené asistované suicidium však můžeme zaznamenat již v antickém Řecku, kdy obecní správy uchovávaly zásobu jedu pro každého, kdo si přál zemřít. V období křesťanském je, podobně jako suicidium, asistované suicidium presentováno jako něco zcela nemyslitelného.

Významněji asistované suicidium datujeme až k počátku 20. století. Tehdy, v roce 1919, Binet – Sanglet vydal knihu s názvem „Obhajoba a technika asistované sebevraždy“. Podle ní by kandidáti smrti měli být pečlivě vyšetřeni odborníky po stránce psychoanalytické a psychologické. Rovněž zde autor uvádí všechny druhy fyzikálních prostředků, které je možné použít a dokonce přidává i svá doporučení.⁹ Tedy návod. Do roku 1969 měly další publikace spíše experimentální povahu. V roce 1969 prof. Hedelius I. v televizním vysílání nabízel švédskému národu vytvoření „klinik pro sebevraždy“. Hlavním záměrem by nebylo prosté vykonání asistované sebevraždy. Tyto kliniky by jí poskytovaly až na posledním místě, za to však odborně a elegantně. V první řadě by mělo jít o pomoc, psychologickou a lékařskou.¹⁰

V České republice je asistence při sebevraždě trestně stíhána. Trestní zákoník zná trestný čin Účast na sebevraždě (§ 144), který se vztahuje také na asistované suicidium, poněvadž je širším pojmem. Vztahuje se na všechny osoby, tedy nikoli jen na lékaře. Tedy kdokoli jiného pohne k sebevraždě, nebo jinému k sebevraždě pomáhá, bude potrestán obvykle odnětím svobody¹¹. V mnoha jiných zemích, je však asistované suicidium pozitivně uzákoněno. V současné době je v souladu s právními předpisy možné provádět asistovanou sebevraždu ve Švýcarsku, v Německu (resp. 6 spolkových zemí jí nezakazuje), Lucembursku, Kanadě, Kolumbii a ve čtyřech státech USA – Oregonu, Vermontu, Montaně a Washingtonu¹².

⁹ MONESTIER, M. *Dějiny sebevražd, dějiny, techniky a zvláštnosti dobrovolné smrti*. 1. vyd. Praha: Dybbuk, 2003, s. 228 – 229

¹⁰ MONESTIER, M. *Dějiny sebevražd, dějiny, techniky a zvláštnosti dobrovolné smrti*. 1. vyd. Praha: Dybbuk, 2003, s. 233

¹¹ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2015. § 144. ISSN 1213-7235. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/>

¹² PEJCHALOVÁ – GRÜNVALDOVÁ V.: *Euthanasie a pomoci při sebevraždě*. Parlamentní institut, 2005. Informační podklad č. 5.244. a ČTK. *Profil: Eutanázie je legální v Nizozemsku, Belgii*

2. Determinace a presentace euthanasie a asistovaného suicidia v odborné literatuře

Diskuze na téma euthanasie, asistované sebevraždy vyvolává emoce. Ve společnosti se nalézají zásadní odpůrci i příznivci, a to na laické i odborné úrovni (mezi lékaři, právníky, psychiatry nevyjímaje). Rizikem pro objektivní uchopení problematiky jsou emocionální soudy laické veřejnosti spolu s novinářskými klišé, jež mohou podstatu jakéhokoli problému natolik zjednodušit a pokřivit, že jeho pravá podstata může uniknout. Do tématu se může nyní, zejména díky internetu, vmísit prakticky kdokoli. Jedná se o téma, které se může citelně dotýkat každého z nás. A tak každý z nás má pravděpodobně již nějaký názor více méně zformulován.

Nová doba, modernizace techniky a technologií do tématu přináší nové prvky. Jedná se právě o média, která v problematice nyní hrají významnou roli. Díky jejich, již známým, vlastnostem a účinkům na publikum. Tato a jiná témata jsou tak více přístupná široké veřejnosti, a proto obor médií, jako zprostředkovatele informací, je nutné akceptovat a počítat s jeho dalším vývojem.

V této kapitole autorka jednoznačně vymezí jednotlivé pojmy se snahou uchopit problém v jeho celistvosti, na základě znalosti základních východisek. Cílem je do problematiky vnést světlo, objektivnost a do odborných i laických diskuzí základní zásady a sjednocené pojmy.

Autorka se zaměří na:

1. definici pojmů „euthanasie“ a „asistované suicidium“, zda jsou v dostupné odborné literatuře presentovány jednotně,
2. definici pojmů „euthanasie“ a „asistované suicidium“, zda jsou presentovány jednotně již od počátku jejich vzniku,
3. presentaci „euthanasie“ a „asistovaného suicidia“, zda jsou presentovány vždy v pozitivním smyslu,

a Lucembursku. České noviny.cz [online]. 2014 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/profil-eutanazie-je-legalni-jen-v-nizozemsku-belgii-a-lucembursku/1114665>

4. pojem „euthanasie“, zda se jedná o nadřazený pojem pro „asistované suicidium“, nebo zda jde v podstatě o totéž.

2.1 Euthanasie

Euthanasie je téma, které se může, v určité životní etapě, osobně dotýkat kohokoli z nás. Jedná se bezesporu o problematiku velice choulostivou, která lehce a právem může vyvolat u člověka úzkost i rozhořčení. Přesto je na místě dobře posoudit a ujasnit obsah euthanasie, její podmínky, významy a jednotlivé druhy, jejichž podstata nás může i překvapit.

Pojem euthanasie, nebo také eutanazie, či eutanásie je řeckého původu a v překladu znamená „dobrou smrt“ („eu“ – dobře, „thanatos“ – smrt)¹³. Původně tento termín označoval bezbolestnou, šťastnou, klidnou a snadnou smrt. Význam původní myšlenky tzv. „dobré smrti“ je dnes předmětem řady diskuzí.

V následujících odstavcích budou demonstrovány ty nejpodstatnější definice:

Hanuš H. a kol, definuje euthanasii tak, že se jedná o *...úmyslné usmrcení jiné, zejména nemocné osoby na její žádost nebo ze soucitu*¹⁴ (1994).

Vokurka M. a Hugo J. však o rok později z definice vypouštějí „žádost a soucit“, euthanasie podle nich je *...usmrcení pacienta s nevléčitelnou nemocí pro zkrácení jeho utrpení*¹⁵ (1995).

Podle Hartla a Hartlové „...jedná se o bezbolestné ukončení života na vlastní žádost nevléčitelně nemocného, který je schopen rozhodování“¹⁶ (2010).

¹³ KEREČMAN, P. *Eutanázia, asistovaná samovražda – právné aspekty*. Bratislava: Eurounion, 1999, s. 18

¹⁴ HANUŠ, H. *Vybrané kapitoly z lékařské psychologie* In: KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 134

¹⁵ VOKURKA, M., HUGO, J. *Praktický slovník medicíny* In: KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 134

¹⁶ HARTL A HARTLOVÁ. *Velký psychologický slovník* In: KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 134

Podle Munzarové je euthanasie „...vědomé a úmyslné provedení činu s jasným záměrem ukončit život jiného člověka za následujících podmínek: subjektem je kompetentní informovaná osoba s nevléčitelnou chorobou, která dobrovolně požádala, aby její život byl ukončen; jednající ví o stavu této osoby; a skutek je proveden se soucitem a bez osobního zisku.“¹⁷ (2006). Munzarová zde stanovila podmínky, které jsou zcela nezbytné. Rovněž zde negativně pojmenovala jednání vedoucí k usmrcení jako „čin“.

Tzv. holandská definice uvádí, že „Eutanazie je úmyslné ukončení života člověka někým jiným než člověkem samotným (lékařem), na jeho vlastní žádost.“¹⁸

Kerecman P. z právního hlediska pak uvádí, že definice mají určité společné jmenovatele, a jedná se o tyto: „...konanie lekára (1), ktorý so súhlasom pacienta (2) vykoná úkony smerujúce k smrti pacienta (3), pričom toto konanie je motivované zbavením pacienta nel'udskeho utrpenia (4), a súčasne platí mimo všetkých pochybností, že iné prostriedky liečby zlyhali (5).“¹⁹

Euthanasie podle autorky diplomové práce by pak pro účely moderní doby, mohla také být např. „schválené, bezbolestné, vědomé, usmrcení nevléčitelně, smrtelně nemocného pacienta povolnou osobou, za účelem zkrácení utrpení pacienta, na dobrovolnou žádost pacienta, nebo pokud to není možné (např. kóma) ze soucitu na žádost osoby blízké a oprávněné“. Pouze v tom případě, kdy asistovaná sebevražda není pacientem proveditelná.

Pokud dnes mluvíme o euthanasii, neměli bychom vynechat její čtyři podstatné znaky:

- Souhlas k usmrcení nevléčitelné, smrtelně nemocného pacienta, způsobilého k právním úkonům.
- Jednání lékaře směřující k smrti pacienta, který dal souhlas k usmrcení.
- Motivem je nelidské utrpení a soucit.
- Jiné prostředky léčby selhaly.

¹⁷ MUNZAROVÁ, M. *Co mluví dnes i proti eutanázii* In: KUPKA, M.: *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 134

¹⁸ MUNZAROVÁ, M. *Eutanazie, nebo paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005, s. 49

¹⁹ KEREKMAN, P. *Eutanázia, asistovaná samovražda – právné aspekty*. Bratislava: Eurounion, 1999, s. 18

Je tedy možné konstatovat, že euthanasií obecně spíše označujeme úmyslné ukončení života na přání a ze soucitu. Respektive euthanasie fakticky označuje úmyslné konání jiné, třetí osoby (např. lékaře), který na osobě trpícího pacienta učiní kroky, které přímo vedou k smrti. V této podobě je euthanasie považována v České republice za nezákonnou činnost. Podle platných právních předpisů je posuzována jako trestný čin vraždy, zabití nebo usmrcení z nedbalosti. Záleží na povaze skutku, který však může být pro právní kvalifikaci významně rozdílný. Proto ani obecné definice euthanasie není možné chápat jako vše promítající definice.

Například J. Drgonec rovněž nepovažuje za euthanasiu všechny situace běžně za ni označené.²⁰

Tak aby však definice euthanasie byla skutečně věrná, je nutné ji rozdělit na druhy a ty teprve jednotlivě charakterizovat a tak nejvěrněji definovat. Obecná euthanasie je v podstatě nic neříkající, zastaralý pojem, který svým jediným obsahem nemůže zdaleka vystihnout všechny situace, které mohou nastat.

Podle způsobu a míry účasti třetí osoby na usmrcení pacienta proto odborní autoři logicky rozlišují více druhů euthanasie. Mezi základní rozlišení, které vypracoval oxfordský profesor R. A. Hope patří euthanasie: vyžádaná (na základě žádosti o euthanasiu), nevyžádaná (týká se osob v kóma, či novorozenců apod.) a nedobrovolná²¹.

Typy euthanasie:

2.1.1 Aktivní euthanasie

V České republice je aktivní přímá euthanasie obvykle orgány činnými v trestním řízení posuzována jako trestný čin vraždy. Pokud se tak bez povolení stane v nemocničním zařízení, jedná se o zvláště nebezpečný a zavrženíhodný čin, jako na příkladu známé mediální kauzy – „heparinového vraha“ Petra Zelenky.

²⁰ DRGONEC, J. In: VOZÁR, J. *Eutanázia, právne aspekty*. 1. vyd. Pezinok: Formát, 1995, s. 21

²¹ BLUMA, A. Právo zemřít. *Literární noviny*. Příloha: Věda, technika, civilizace. Roč. 2016, č. 2, s. 3

Podle M. Kupky je aktivní euthanasie uspíšení smrti v pravém slova smyslu.²²
Jde o aktivní konání.

Podle Munzarové považujeme za aktivní euthanasii aktivní zásah vedoucí ke smrti, respektive zabití, například podáním smrtelné dávky farmaceutik.²³

Podle Kerecmana je aktivní euthanasie jednání jiné osoby, které má za následek smrt nemocného.²⁴

V definici aktivní euthanasie je však důležité stanovit další faktory, tak aby se jednalo o aktivní euthanasii a ne o trestní čin vraždy. Tzn. na žádost pacienta a je provedena výhradně osobou k ní oprávněnou (lékařem). Musí o smrtelně nemocného člověka (terminálně nemocného).

Je proto nutné definici aktivní euthanasie rozšířit, tak jak učinila Hauttová D. Aktivní euthanasii definuje jako zabití nemocného na jeho vlastní žádost lékařem, jako úmyslné usmrcení nemocného na jeho vlastní přání, usmrcení na žádost, usmrcení ze soucitu a konečně jako dobré a uvážené zakončení života nemocného za účelem zabránit dalšímu jeho utrpení.²⁵

Pokud jde o aktivní euthanasii, má se tedy prakticky na mysli činnost třetí osoby (lékaře) ze soucitu, za pomoci šetrných prostředků (léků apod.) za účelem usmrcení smrtelně nemocného pacienta. Principy jsou žádost pacienta (jiné, nejlépe pověřené osoby), důvod a soucit.

Moderně definovaná aktivní euthanasie, se všemi jejími principy a podmínkami, pokud by byla pozitivně zanesena do právních předpisů, by smysl měla s ohledem na definované problémy. Respektive v některých zemích již má. Více viz kapitola „Retrospektiva euthanasie“.

²² KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 140

²³ MUNZAROVÁ, M. *Eutanazie, nebo paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005, s. 48

²⁴ KERECCMAN, P. *Eutanázia, asistovaná samovražda – právné aspekty*. Bratislava: Eurounion, 1999, s. 18

²⁵ HAUFTOVÁ, D. In: VOZÁR, J. *Eutanázia, právné aspekty*. 1. Vyd. Pezinok: Formát, 1995, s. 23

2.1.2 Pasivní euthanasie

Pasivní forma euthanasie oproti aktivní euthanasii spočívá v nejednání, pasivitě, nedopuštění se, které má za následek smrt člověka.²⁶ Např. neposkytnutím potřebné léčby (rozhodnutí lékaře o marnosti léčby), resp. odmítnutí léčby.

Podle Munzarové je pasivní euthanasie jednáním vedoucím ke smrti, které spočívá v ustoupení od aktivity. Tedy např. nepodáním léku, nepokračování v léčbě.²⁷

Munzarová v podstatě rozděluje i pasivní euthanasii na různé typy, a to přístup pasivní - aktivní (nezasáhnutí s úmyslem zabít) a přístup pasivní – pasivní (nepodání léčby nebo ustoupení od dalších zbytečných, nebo zatěžujících postupů), na které má pacient plné právo²⁸.

Pasivní euthanasie v podstatě ve své většině znamená ponechání příchodu smrti na přirozeném, přírodním ději, bez zlého úmyslu. V dobré víře nevléčitelně nemocnému pacientovi pomoci.

Na jednu stranu nebezpečí může spočívat v záměně s neposkytnutím pomoci nebo zanedbáním péče. Pasivní euthanasie může být sice přirozená, ale může se také jednat o stíhatelný úmysl nebo nedbalost, neboť prostředky pro prodloužení života existují a musejí být vždy poskytnuty (viz. Hippokratova přísaha).

Na druhou stranu, i přesto, že umělé prodlužování života vede pouze k dalšímu utrpení a k očekávané smrti bezprostředně poté, je velice pravděpodobné, že lékaři z obav před stíháním raději volí umělé, nesmyslné prodlužování života pacienta. V řadě zemí je však lékař již zproštěn nebezpečí z trestně – právního stíhání, aby k podobným situacím nedocházelo.

Autorka diplomové práce může uvést praktický příklad. Když její rodinný příslušník - senior, byl ve velice špatném fyzickém i psychickém zdravotním stavu, a jeho smrt byla neodvratitelná a přirozená. Smrt si senior výslovně přál, přesto měl po hospitalizaci na hrudníku stopy spálenin po umělém ožívání. A i přes krátké uvedení zpět

²⁶ KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 140

²⁷ MUNZAROVÁ, M. *Eutanazie, nebo paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005, s. 48

²⁸ MUNZAROVÁ, M. *Eutanazie, nebo paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005, s. 48 - 49

do života, zakrátko nato nutně, vzhledem k jeho věku a zdravotnímu stavu, musel zemřít. Rodina nikdy nepochopila nesmyslné prodlužování utrpení, přirovnatelné k mučení. V tom byla marnost umělého ožívování zcela zřejmá.

Přestože je pasivní euthanasie přirozený děj, přesto není v praxi respektován. Možná jen proto, že je nazvána euthanasií, přitom o euthanasii se v pravém slova smyslu se nejedná. Zřejmě proto, že nejsou přesně stanoveny pojmy a jejich hranice. Ze strachu lékařů před trestním stíháním.

Také s tímto vědomím stále více států přistupuje alespoň k legalizaci pasivní euthanasie.

Základní vymezení aktivní a pasivní euthanasie však stále ještě přesně nedefinuje všechny další případy a kategorie vztahující se k této problematice. Proto také vznikly různé adaptace a přídomek, jako například „aktivní euthanasie chtěná“, „pasivní euthanasie nechtěná“, nebo „aktivní nedobrovolná euthanasie“ apod..²⁹ Proto je vhodné uvést také další kategorie euthanasie:

2.1.3 Přímá euthanasie

Podle Kupky přímá euthanasie znamená přímé uspišení smrti.³⁰

Kerecman P. podrobněji rozlišuje přímou euthanasii v souvislosti s aktivní. Podle něho přímá aktivní euthanasie „...je konanie, ktorého cieľom je skrátiť život trpiaceho a ktore spočíva napr. v zavedení smrtiacej infúzie, podání toxickej látky alebo v aplikácii legálnej dávky medikamentov.“³¹

Problematické je i z veřejných vyjádření některých lékařů vyplývá, že k euthanasii i přes pozitivní úpravy stejně dochází. Viz například článek na Eurozpravy.cz ze dne 5. 11. 2014, kde předseda Společnosti lékařské etiky Jan Payna uvádí, že i přes zákaz lékaři pacientům podávají velké dávky morfia, které zastaví dech a pacienti umírají:

²⁹ MUNZAROVÁ, M. *Eutanazie, nebo paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005, s. 48

³⁰ KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 141

³¹ KEREKMAN, P. *Eutanázia, asistovaná samovražda – právne aspekty*. Bratislava: Eurounion, 1999, s. 18

"To je běžná věc. Já jsem před pár roky viděl anonymní průzkum mezi lékaři a údajně se provede tři až pět tisíc eutanazií ročně,"³²

Pokud je tomu tak, pak není jasný žádný postoj proti tomu uzákonit tu činnost, která v praxi pravděpodobně již probíhá. Naopak je velmi významné takovou činnost právně upravit, neboť díky právním předpisům může dojít k adekvátní regulaci, kontrole, ukládání sankcí a adekvátnímu vymáhání sankcí při porušení práv pacienta a povinností lékaře (či jiného zdravotnického personálu). Tedy pozitivní právní úpravou by se mělo, alespoň ze značné části, zabránit tomu, čeho se odpůrci „legalizace euthanasie“ nejvíce obávají. Tedy zneužití.

2.1.4 Nepřímá euthanasie

Pokud není splněna podmínka přímého úmyslu usmrtit, je neúmyslná, jedná se o nepřímou euthanasii. Příčinou smrti jsou jiné cíle, např. primárním cílem je zbavit utrpení.³³

K nepřímé euthanasii může dojít například podáváním stále vyšších dávek léků (např. utišujících bolest), jejichž aplikace vede ke zkrácení života (i s vědomím tohoto rizika, avšak bez přímého úmyslu).

Kerecman P. pak nepřímou euthanasii opět podřazuje pod aktivní. Aktivní nepřímá euthanasie je „...*neúmyslné, nechcené skrátenie života lekárom v dôsledku podávania zvažujúcich dávok liekov tišiacich bolestí a zmierňujúcich utrpenie (analgesedacia), o ktorých je všeobecne známe, že ich aplikacia môže viesť súčasne k skráteniu života.*“³⁴

Je tak možné konstatovat, že nepřímá euthanasie je ve většině případů jen složitě prokazatelná a tedy téměř nepostižitelná. Tím, že není možné nepřímou euthanasii stíhat (kde není žalobce, není soudce), je pravděpodobné, že prakticky může běžně probíhat.

³² BRNA. *V Čechách proběhne až 5000 eutanázií ročně. Jak je to možné?* Eurozpravy.cz [online]. 2014 [cit. 11-8-2015]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/zivot/105950-v-cechach-probehne-az-pet-tisic-eutanazii-rocne-jak-je-to-mozne/>

³³ KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 141

³⁴ KERECMAN, P. *Eutanázia, asistovaná samovražda – právné aspekty*. Bratislava: Eurounion, 1999, s. 18

Oficiálně by v České republice měla být nepřímá euthanasie posuzována jako trestný čin zabití, nebo usmrcení z nedbalosti. Avšak k takovým kauzám dochází spíše jen výjimečně a zcela náhodně.

Jako příklad je možné uvést mediální kauzu, která zveřejněním evidentně překvapila všechny účastníky. Zdravotní sestra Věra Marešová byla obžalována ze šesti vražd pacientů Lužické nemocnice v Rumburku. Obviněné hrozil doživotní trest, pokud by byl prokázán skutek v příčinné souvislosti s úmyslem. Podle obžaloby vraždila na jednotce intenzivní péče pacienty draslíkem. Skutky nebyly prokázány, a tak soud v lednu roku 2016 nepravomocně rozhodl o zproštění obžaloby. Následně se Věra Marešová vyjádřila, že toto obvinění vzniklo na základě podnětu lékaře, který měl směřovat primárně k jejímu poškození. Lékař toto tvrzení popřel. Podle jeho vyjádření pojal podezření, které přirozeně nahlásil vedení nemocnice. Až vedení nemocnice rozhodlo o podání trestního oznámení. Věra Marešová cítí újmu, kterou jí měl nedůvodně způsobit zmíněný lékař. Vznikl posléze spor mezi aktéry kauzy a četné diskuze, ve které se diskutující přikláněli na jednu či druhou stranu.³⁵

2.1.5 Prenatální, sociální a sekundární typy euthanasie³⁶

Prenatální euthanasie je usmrcení lidského plodu nejčastěji z důvodu jeho nepříznivého vývoje uvnitř těla matky nebo rovněž dokonce také ze sociálních, osobních a jiných důvodů. Prenatální euthanasie je velice zvláštní druh euthanasie, který v České republice nemusí splňovat podmínku soucitu, ani nesnesitelných bolestí. Přesto je pozitivně v českém právním řádu uzákoněna a není značnou částí obyvatel ČR považována za neobvyklou (opačná situace je naproti tomu např. v Polsku a dalších „křesťansky“ založených zemích). Ve společnosti se prosadil název jiný, než euthanasie. Tzv. Interrupce je postupně společností vnímána jako lékařsky nutný zákrok, na základě rozhodnutí těhotné ženy samotné. Jinak trestní zákoník upravuje problematiku umělého přerušování těhotenství následovně: potrestán bude ten,

³⁵ JANOUŠEK, A., HORÁČEK, A. *Soud zprostil zdravotní sestru z Rumburku obžaloby z vražd pacientů*. IDNES.cz [online]. 2016 [cit. 4-2-2016]. Dostupné z: http://usti.idnes.cz/rozsudek-nad-sestrou-z-rumburku-verou-maresovou-f7i-/usti-zpravy.aspx?c=A160120_162034_usti-zpravy_alh

³⁶ KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 141

kdo bez souhlasu těhotné ženy přeruší její těhotenství (trestná je i příprava), nebo ten kdo se souhlasem těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství jinak než způsobem přípustným podle zákona o umělém přerušení těhotenství, nebo ten kdo těhotné ženě k umělému přerušení těhotenství pomáhá, nebo jí svádí. Těhotná žena, která své těhotenství sama uměle přeruší nebo o to jiného požádá nebo mu to dovolí, není pro takový čin trestná.

Raná euthanasie je umělé usmrcení těžce malformovaného novorozence. Tento druh euthanasie je velice diskutabilním a citlivým tématem, které dodnes vzbuzuje značnou nevoli. Avšak z minulosti známe případy, kdy se jednalo o běžnou praxi, z morálního hlediska mnohými dodnes kritizovanou.³⁷ Trestní zákoník tuto situaci kvalifikuje jako trestný čin vraždy, nebo jako trestný čin vraždy novorozeného dítěte matkou. Aktuálně se hovoří o nebezpečí viru tzv. Zika v souvislosti s rizikem celosvětového rozšíření. Vir Zika poškozují mozek lidského plodu. Pokud by se následky epidemie týkaly masivního počtu novorozenat, je možné očekávat, že diskuze o raném typu euthanasie budou aktuálnější, než kdy dřív.

Sociální euthanasii je možné řadit poblíž pasivní euthanasie. Sociální euthanasií je označováno to nejednání, které by mohlo vést k prodloužení života a z důvodu sociálních či ekonomických to není možné.³⁸ Se sociální euthanasií se podle Kupky M. (2014) setkáváme např. v chudých státech, jež si léčbu nemohou dovést, nebo také pokud není vůbec léčba státem garantována.

Nacistická euthanasie, jak je označována, je natolik rozsáhlý a současně dodnes velice citlivý, zavrženíhodný pojem, který by neměl být zobecňován a vlastně vůbec s euthanasií spojován. Jakékoli slučování s euthanasií, v jejím pravém smyslu, je bezpředmětné. „Nacistická euthanasie“ byla brzy správně označena za jednání zločinné, jednoduše vražedné, kdy se masově vyvražďovali lidé s tělesným postižením, psychicky nemocní a jiní sociálně nežádoucí pacienti a v žádném případě se nejednalo

³⁷ MITLÖHNER, M. K právním a etickým problémům spojeným s narozením těžce malformovaného jedince. *Československé zdravotnictví*. 1986, roč. 34, č. 3, s. 108 – 113

³⁸ KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 141

o smrt na přání.³⁹ Jedná se o trestné, zvrženíhodné činy, masové vraždy, které v té době odpovídaly nacistické ideologii.

Francis Bacon v díle „O důstojnosti ve vědách“ v r. 1605 rozlišuje vnitřní a vnější euthanasii. Vnitřní euthanasie spočívá v přípravě člověka na vlastní smrt. Vnější euthanasie spočívá ve všech lékařských postupech usnadňujících umírání. Dnes jsou jeho myšlenky mnohými chápány jako předchůdci paliativní péče. Paliativní péči řadíme mezi alternativu aktivní euthanasie, nebo asistovaného suicidia a měla by mít vždy před nimi přednost.

Ekonomická euthanasie spočívá v pasivním, nepřímém usmrcení pacienta, který není schopen zajistit dostatek finančních prostředků pro nadstandardní léčbu (nad rámec těch, které jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění), kvalitní léčbu, léčbu v zahraničí, léky kvalitnější, šetrnější, zajistit si legálně či nelegálně přednost při transplantaci (viz problematika obchodu s tělesnými orgány), zajistit si účinnou preventivní péči apod. a v důsledku toho zemře.

Pokud se jedná o diskuzi o euthanasii a v ní přitom jedna strana hovoří např. o legalizaci pasivní euthanasie a druhá strana o legalizaci euthanasie aktivní, není možné nikdy dojít ke shodě. Je zásadní, že rozdíly v druzích euthanasie jsou markantní. Některý typ euthanasie je morálně nepřijatelný, jiný je již společností přijat a považován za normální.

Aktuálně tedy rozlišujeme celou řadu typů euthanasie, které jsou pro vyjádření souhlasného či nesouhlasného stanoviska zcela zásadní. Proto není možné pojem euthanasie zobecňovat.

³⁹ MILFAIT, R. *Lidská práva osob s postižením, nevléčitelně nemocných a umírajících*. 2. vyd. Středokluky: SUSA, 2013, s. 74

2.2 Suicidium

Suicidium (sui – sebe, cedere - zabítí)⁴⁰, suicide (francouzsky, anglicky), suicidio (španělsky, portugalsky, italsky), samoubijstvo (rusky), Selbsttötung (německy), nebo česky sebevražda, archaicky „samovražda, jak vyplývá ze samotného názvu, je cílevědomý čin, jehož jediným zjevným účelem je usmrcení sama sebe“.⁴¹

Autor Brouk B. (psychoanalytik, literát, surrealista, označený za jasnozřivého kritika⁴²) upozorňuje na zajímavou nepřesnost pojmu sebevražda a příbuzných pojmů (suicidium, caedere, autoktonia, suimurdration...) ve snaze o přesnost „...na příklad, když se někdo dá přejet vlakem, bývá jeho čin kvalifikován jako sebevražda, ačkoliv je jasné, že zemřelý byl usmrcen, a nikoliv, že se usmrtil sám.“⁴³ Naopak pokud se nechá zabít při ochraně jiného člověka, nechá se zabít pod rozkazem, nebo pokud někdo úmyslně podniká životu nebezpečné aktivity a při nich zemře, není takový čin kvalifikován jako sebevražda⁴⁴. Jedná se pak o další pojem – a to „sebeobětování“.

Autor Brouk B. proto vyvozuje, že je z tohoto důvodu třeba smrt determinovat z dvojího hlediska, po stránce volní a akční. Za chybné považuje rozlišovat smrt přirozenou a nepřirozenou. To proto, že je „...každá smrt úkazem nepřirozeným... člověk, tvor rozumový..., skonává vždy..., vlastní vinou, ...jako následek menšího nebo hrubšího zanedbání dokonalé péče o bezpečnost vlastního života...“⁴⁵

Brouk B. rozlišuje tedy smrt nesvévolnou (proti vůli umírajícího) a svévolnou (úmyslnou a dobrovolnou).

Podobně Masaryk T. G. rozlišuje sebevraždu v širším a užším smyslu. V širším smyslu je sebevraždou nepřirozený způsob smrti, který byl navozený neúmyslným zásahem. Přičemž je lhostejné, zda zásah byl kladný či záporný, aktivní či pasivní, či zda byl nebezpečný. V tomto případě je tedy sebevrahem ten, který svým nemravným,

⁴⁰ KEREČMAN, P. *Eutanázia, asistovaná samovražda – právné aspekty*. Bratislava: Eurounion, 1999, s. 12

⁴¹ BROUK, B. *O pošetilosti života i smrti*. 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2009, s. 14

⁴² OB. Bohuslav Brouk, *jasnozřivý kritik i provokatér* [on-line]. 2008, [cit. 14-8-2015]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/bohuslav-brouk-jasnozrivy-kritik-i-provokater-fri-/literatura.aspx?c=A080220_132815_literatura_ob

⁴³ BROUK, B. *O pošetilosti života i smrti*. 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2009, s. 14

⁴⁴ BROUK, B. *O pošetilosti života i smrti*. 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2009, s. 14

⁴⁵ BROUK, B. *O pošetilosti života i smrti*. 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2009, s. 14 - 15

nebo hloupým činem si způsobí sám smrt. V užším smyslu znamená sebevražda podle Masaryka T. G. úmyslné a vědomé jednání. Sebevrahem v užším smyslu jen ten, kdo si smrt přeje a sám si jí přivodí.⁴⁶

Brouk B. rozlišuje dále zabití (náhodné neúmyslné usmrcení člověka jiným člověkem, nebo silou, kterou umírající sám nevyvolal), zavraždění (úmyslné usmrcení jednoho člověka druhým) a sebezabití (usmrcení sebe sama - předpokládaně nebo nepředpokládaně). Sebevražda je pak dle Brouka B. cílevědomý čin, jehož jediným účelem je sebeusmrcení. Přitom vědomí toho, že žádný člověk neumírá přirozenou smrtí: „*Lidé tedy neumírají, nýbrž jsou pouze zabíjeni či vražděni, anebo se sami zabíjejí či vraždí.*“⁴⁷ I člověk sám, pokud nedodrží životosprávu, kouří, pije nadměrně alkohol atpod. se sám de facto dobrovolně, postupně usmrcuje.

V terminologii sebevraždy Brouk B. spatřuje zjevné nepřesnosti. Již ve vědeckém názvu „*suicidium*“ Brouk B. nespatřuje synonymum, poněvadž „*sloveso caedere, od něhož je odvozen, značí jak vražditi, tak i zabíjeti.*“ Totéž platí o druhém vědeckém názvu sebevraždy – autoktonia. Tento termín jest však pochybný již proto, že autoktonos znamená sám vraždící, zabíjející, nebo vzájemně se vraždící, zabíjející, a nikoliv sám sebe vraždící. Klasické jazyky nedospěly, jak vidíme, k odlišování zabití od vraždy a teprve středověká latina napravila tento nedostatek vytvořením nového termínu pro vraždění – *murdrare*. Na základě toho měl by tedy vědecký termín pro sebevraždu znít *suimurdration*, zatím co název *suicidium* měl by být používán toliko jako synonymum sebezabití.⁴⁸

⁴⁶ MASARYK, T. G. In: KEREČMAN, P. *Eutanázia, asistovaná samovražda – právní aspekty*. Bratislava: Eurounion, 1999, s. 13 - 14

⁴⁷ BROUK, B. *O pošetilosti života i smrti*. 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2009, s. 14

⁴⁸ BROUK, B. *O pošetilosti života i smrti*. 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2009, s. 14 - 15

2.3 Asistované suicidium

Asistované suicidium (sebezabití) jsou pojmy, které je třeba odlišovat od dalších pojmů - „asistence lékaře při sebevraždě“ a „účastí na sebevraždě“.

Asistované suicidium je mladší, než pojem euthanasie nebo suicidium. Zřejmě proto je obecně zaměňován nejen s termínem euthanasie, ale také s pojmy příbuznými a de facto je obtížné najít věrohodné, opodstatněné a ustálené terminologické vyjádření asistovaného suicidia.

Kerecman P. (1999) rozlišuje nejen zásadní druhy euthanasie, ale i „asistenci lékaře při smrti“ a „asistenci lékaře při suicidiu“. V prvním případě jde podle Kerecmana P. o jednání lékaře, který sám pacienta usmrtí. V druhém případě se pacient usmrtí sám a lékař mu poskytne léky, nebo návod, jak se má usmrtit. Přitom Kerecman P. k termínu „asistovaná sebevražda“ vztahuje „účast na sebevraždě“ s tím rozdílem, že v prvním případě sebevraždě asistuje lékař. A tak je účast na sebevraždě pojmem širším⁴⁹

Munzarová uvádí, že se o asistované suicidium jedná, pokud je vytyčen úmysl zabít, zabití na žádost člověka, tedy jednání kdy ukončuje „...pacient sám svůj život pomocí rady lékaře“⁵⁰

Přitom Kupka M. (2014) naopak srovnává asistovanou sebevraždu s pasivní euthanasií.⁵¹

V zásadě asistované suicidium znamená asistenci lékaře při sebevraždě. Tedy asistovaná sebevražda není způsobena jinou osobou, jako je tomu u širšího pojmu - u účasti na sebevraždě. Lékař při úmyslu smrti však pouze asistuje, pomáhá, respektuje výslovné přání pacienta. Tedy lékař, ani jiný zdravotnický pracovník neusmrcuje. Proto asistovaná sebevražda není euthanasií.

⁴⁹ KEREKMAN, P. *Eutanázia, asistovaná samovražda – právné aspekty*. Bratislava: Eurounion, 1999, s. 18

⁵⁰ MUNZAROVÁ, M. *Eutanazie, nebo paliativní péče*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2005, s. 49

⁵¹ KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2014, s. 142

V případě asistované sebevraždy se nepočítá s případy, kdy by se dotčená osoba nemohla sama rozhodnout. Dotčená osoba není usmrcována, nýbrž se usmrcuje sama, při plném vědomí. Dobrovolnost a přání tím není nutné dokazovat, logicky vyplývá.

Asistovaná sebevražda může spočívat v jednání (podání injekční stříkačky), anebo také nejednání (neposkytnutí léčby).

V současnosti je napomáhání, stejně jako podněcování k sebevraždě v České republice trestným činem.

2.4 Komparace pojmů

Euthanasie (pasivní), suicidium a asistované suicidium

Podle předchozích determinací lze říci, že euthanasie znamená usmrcení někoho někým jiným. U některých typů euthanasie stát tak může stát i bez souhlasu nebo osobního přičinění pacienta. Formy euthanasie jsou aktivní, pasivní, přímá, nepřímá atd. Vždy se jedná o jednání jednoho na druhém, často lékaře na pacientovi, které vede ke smrti.

Sebevražda je usmrcení sama sebe, přičemž u klasické sebevraždy se často nejedná o tzv. „dobrou smrt“ (viz. Monestier M., Dějiny sebevražd). Sebevrah vykonává sebevraždu sám, s nejistým výsledkem (s nejistou úspěšností, v rychlosti, bezútrpnosti). Klasická sebevražda bývá také často poměrně drastická pro sebevraha, i pro okolí.

Asistovaná sebevražda je usmrcením sama sebe, pomocí poskytnutých prostředků někým jiným, lékařem. Bez sama sebe tak nemůže k sebevraždě dojít. Sebevrah v plném vědomí vykonává svou vlastní smrt (tedy nikdo třetí). O smrti rozhoduje a vykonává jí sebevrah sám. Asistovanou sebevraždu lze považovat za „dobrou smrt“, poněvadž lékař promyslí postup a dohlíží na průběh sebevražedného úkonu (přitom však nikterak nezasahuje). Lékař - asistent je garantem toho, že sebevražedné jednání bude pro sebevraha co nejšetrnější.

Z determinace pojmů je zřejmé, že faktický průběh a dopady jsou však v porovnání s euthanasií rozdílné. Morální přístup a dopad na účastnou osobu je rozdílný.

Nemůžeme proto asistovanou sebevraždu podřazovat pod euthanasii, nýbrž jediné pod sebevraždu, tedy názvu, ze kterého také logicky vychází.

Rozdíl v pojmech také dobře charakterizuje právní řád v České republice. Trestní předpisy také rozlišují euthanasii a asistovanou sebevraždu. Euthanasie je kvalifikována jako trestný čin „vraždy“, „zabití“, nebo „zabití z nedbalosti“. Asistovaná sebevražda je kvalifikována jako trestný čin „účast na sebevraždě“.

Trestní zákoník tedy oba činy rovněž rozlišuje. Asistovaná sebevražda tedy není kvalifikována stejně jako euthanasie ani z hlediska práva.

Trestní zákoník č. 40/2009 Sb. uvádí v části druhé, zvláštní část, 1. Hlava I: Trestné činy proti životu a zdraví, Díl 1: trestné činy proti životu:

„§ 140 Vražda

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až osmnáct let.

(2) Kdo jiného úmyslně usmrtí s rozmyslem nebo po předchozím uvážení, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let.

(3) Odnětím svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) na dvou nebo více osobách,

b) na těhotné ženě,

c) na dítěti mladším patnácti let,

d) na úřední osobě při výkonu nebo pro výkon její pravomoci,

e) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,

f) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,

g) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle

bez vyznání,

h) opětovně,

i) zvlášt' surovým nebo trýznivým způsobem, nebo

j) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch nebo ve snaze zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin nebo z jiné zavrženíhodné pohnutky.

(4) Příprava je trestná.

§ 141 Zabití

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí v silném rozrušení ze strachu, úleku, zmatku nebo jiného omluvitelného hnutí mysli anebo v důsledku předchozího zavrženíhodného jednání poškozeného, bude potrestán trestem odnětí svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) na dvou nebo více osobách,

b) na těhotné ženě, nebo

c) na dítěti mladším patnácti let.

§ 143 Usmrcení z nedbalosti

(1) Kdo jinému z nedbalosti způsobí smrt, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že hrubě porušil zákony o ochraně životního prostředí nebo zákony o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické zákony.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 3 smrt nejméně dvou osob.

§ 144 Účast na sebevraždě

- (1) Kdo jiného pohne k sebevraždě nebo jinému k sebevraždě pomáhá, bude potrestán, došlo-li alespoň k pokusu sebevraždy, odnětím svobody až na tři léta.
- (2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti nebo na těhotné ženě.
- (3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let nebo na osobě stížené duševní poruchou.⁵²

Tabulka č. 5: Komparace euthanasie a asistovaného suicidia podle autorky diplomové práce

Euthanasie	Asistované suicidium
Na žádosti, bez žádosti (na přání, bez přání).	Na žádost (na přání).
Uskutečňuje jiná osoba.	Uskutečňuje pacient sám.
Je možné vykonat kdykoli.	Je možné vykonat pouze při vědomí a za podmínky funkčních tělesných dispozic předpokládaných k úkonu.
Psychické dopady pro vykonávající třetí, jiné osoby.	Menší psychické dopady pro asistenta.
Důvody: soucit, tělesné problémy, bolesti, kóma...	Důvody: soucit, významné bolesti...
Vyloučené vyhlídky na delší dobu trvající bezbolestný, netrýznivý život.	Minimální budoucí vyhlídky na kvalitní, bezbolestný, netrýznivý život.
Příčina: Bezmocnost.	Strach z jisté bezmocnosti (dle prognózy, zkušenosti s rodinnou anamnézou).

⁵² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2015. ISSN 1213-7235. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/>

Euthanasie	Asistované suicidium
Důsledek: Beznaděj.	Strach blížící se, z jisté beznaděje (dle prognózy, zkušenosti s rodinnou anamnézou).

Tabulka č. 6: Rozdíly mezi euthanasií a asist. sebevraždou podle Kerecmana P.⁵³

Euthanasie	Asistované suicidium
Konání druhé osoby, které způsobí smrt jinému.	Prostředek k sebevraždě poskytne asistující osoba, ale prostředek sebevrah použije sám, vlastnoručně.
Předpokládá se terminální stádium nemoci, nevléčitelná nemoc nebo nesnesitelné utrpení.	Nevyžaduje se terminální stádium nemoci, nevléčitelnou nemoc, ani nesnesitelné utrpení.
Subjekt: pacient.	Subjekt: kdokoliv.
Jednání pacienta musí být svobodné, vážné a dobrovolné.	Jednání lékaře spočívá už v pohnutce k sebevraždě.

Autor: Kerecman P.

Tabulka č. 7: Komparace pasivní euthanasie a asistovaného suicidia podle autorky diplomové práce

Euthanasie pasivní	Asistované suicidium
Bez žádosti pacienta.	Na žádost (na přání) pacienta.
Uskutečňuje lékař.	Uskutečňuje pacient sám.
Je možné vykonat kdykoli.	Je možné vykonat pouze při vědomí a za podmínky funkčních tělesných

⁵³ KEREKMAN, P. *Eutanázia, asistovaná samovražda – právné aspekty*. Bratislava: Eurounion, 1999, s. 19

Euthanasie pasivní	Asistované suicidium
	dispozic předpokládaných k úkonu.
Pohnutka: dobrá i špatná.	Pohnutka: dobrá.
Důvod nepřeberně různý.	Důvod významné bolesti, nevyléčitelná nemoc...
Bezmocnost.	Strach z jisté bezmocnosti (dle prognózy, zkušenosti s rodinnou anamnézou).

Média, euthanasie a asistované suicidium

Tak jako pojem euthanasii různě definují různí autoři, ne jinak je tomu u pojmu média.

Pojem „medium“ můžeme srovnat s pojmem „euthanasie“ a to z hlediska obecnosti. „Medium“, stejně jako „euthanasie“ jsou pojmy, které jsou obecné a zahrnují řadu definic a řadů svých druhů, typů příbuzného, avšak rozdílného významu.

Podle toho můžeme srovnat i jednotlivé typy. Např. podruh medií „nová média“ můžeme srovnat s podruhem euthanasie „aktivní euthanasie“ z historického hlediska. Oba pojmy podobně prodělaly vývoj a přeměnu svého výkladu. Pojem „nová média“ můžeme srovnat rovněž s pojmem „asistovaná sebevražda“ z hlediska času, neboť oba pojmy jsou pojmy nově vzniklé, poměrně nové, nejmladší z příbuzných pojmů.

Důsledné vypátrání, ujasnění skutečného významu termínů spolu s ujasněním souvislostí, může vést k zajímavým, dokonce překvapivým zjištěním, která mohou dát za pravdu jak odpůrcům, tak zastáncům té či které diskuze.

Závěrem k determinaci pojmů euthanasie a asistované suicidium tedy lze říci, že:

1. Pojmy „euthanasie“ a „asistované suicidium“ jsou různými autory presentovány různě. Dosud neexistuje jednotná definice, na které by se všichni autoři zcela shodli.

2. „Euthanasie“ je vnímána odlišně, podobně jako „asistované suicidium“. Jinak byly tyto pojmy vnímány v době vzniku pojmu, jinak byly vnímány před sto lety a jinak různě jsou vnímány i dnes.
3. Euthanasii a asistované suicidium je obtížné presentovat bez osobního stanoviska. Bývají presentovány v pozitivním, ale i v negativním smyslu.
4. Euthanasie není synonymem pro asistovanou sebevraždu. Mají společný pouze jediný znak – smrt.

5.

Při studiu historie se tedy ukázalo, že řada autorů odborných publikací považuje historii euthanasie a historii suicidia za totéž. To autorce diplomové práce znesnadnilo správnou interpretaci a oddělení nejprve pojmů a posléze historie.

Pokud se již na odborné úrovni vyskytují nejasnosti a nepřesnosti v pojmech publikovaných v nepřehledném množství zdrojů, vzniká logicky zmatek již na základní pojmové úrovni. Vznikne taková situace, kterou je třeba někde zjednodušit, někde specializovat, obecně však vysvětlit a vyjasnit.

Je pak pochopitelné, že ani média nemohou být v této souvislosti z této situace moudrá a tedy pravděpodobně ani jednotná. Jaká je situace a jak média tuto problematiku pojala? Jakou má současné pojetí dané problematiky budoucnost? Tím především se budou zabývat následující kapitoly této diplomové práce.

3. Fórum – průzkum veřejného mínění

Průzkumů na téma euthanasie bylo vytvořeno a publikováno již celá řada. Obecně průzkumy veřejného mínění „...ukazují, že 2/3 Čechů by s uzákoněním eutanazie souhlasily (většinou mladí lidé bez vyznání). Naposledy se návrh zákona umožňujícího asistovanou sebevraždu projednával v roce 2008, tehdy jej odmítl senát. O uzákonění eutanazie pro děti se zatím ani neuvažovalo.“⁵⁴

V předchozích částech diplomové práce jsme se dozvěděli více o historii a determinaci pojmů euthanasie a asistovaného suicidia. Je potom důvodně pochybné, zda obecné průzkumy skutečně korespondují se skutečností a mají relevantní vypovídající sílu. Zda „Češi“, spíše myšleno občané České republiky, v takovém průzkumu skutečně vyjadřují svůj názor na základě relevantních zjištění, v souvislostech a zda někteří nemají na mysli spíše souhlas s uzákoněním asistovaného suicidia nebo „pouze“ s aktivní nebo pasivní euthanasií. Z takových průzkumů tedy není patrné, co si vlastně občané České republiky přejí.

Z toho důvodu autorka diplomové práce sestavila speciálně pro účely této diplomové práce svůj průzkum veřejného mínění zaměřený na mezery obecných průzkumů o euthanasii a se zaměřením na média.

Autorka diplomové práce zadala průzkum internetové dotazníkové službě Vypĺnto.cz (internetový průzkum). Tuto formu zvolila z několika významných důvodů. Zejména díky realizaci internetového průzkumu lze získat více respondentů, tedy relevantnější výsledky a také z důvodu eliminace chyb při sčítání. Vzhledem k tomu, že se jedná o veřejný průzkum, jsou veškeré odpovědi transparentně k dispozici v rámci archivu veřejných výsledků na www.vypĺnto.cz. Což také eliminuje případnou manipulaci s výsledky průzkumu.

Při zpracování dotazníkových otázek dbala autorka diplomové práce na základní zásady pro zpracování. Například se vyhýbala otevřeným otázkám, zbytečným, nebo nezodpověditelným otázkám, dbala relevantního pořadí otázek (stran pravidel

⁵⁴ ZDRAVOTNICTVÍ – MEDICÍNA: *Eutanázie v ČR* [on-line]. 24. 2. 2014. Dostupné z <http://zdravi.e15.cz/clanek/mlada-fronta-zdravotnicke-noviny-zdn/eutanazie-v-cr-474292>.

pro filtrační, segmentační aj. otázky) atpod. S rozmyslem uvažovala nad názvem dotazníku (jenž může respondenta přilákat, ale i odradit) a nad úvodním textem dotazníku. Předem si určila téma, definovala účel průzkumu a vytvořila hypotézy, které si průzkumem přála ověřit.

Formulace hypotéz

Před zpracováním dotazníkových otázek autorka diplomové práce zformulovala následující hypotézy, které průzkum veřejného mínění buďto potvrdí, či vyvrátí.

Hypotéza č. 1: Respondenti (dle průzkumu) získávají nejvíce informací o euthanasii a asistované sebevraždě z internetových zdrojů.

Hypotéza č. 2: Respondenti (dle průzkumu) nerozeznávají rozdíl mezi euthanasii a asistovanou sebevraždou.

Hypotéza č. 3: Respondenti (dle průzkumu) nejsou pro uzákonění všech forem euthanasie, resp. nejsou pro uzákonění (obecné) euthanasie.

Hypotéza č. 4: Respondenti (dle průzkumu) jsou pro uzákonění pasivní euthanasie.

Hypotéza č. 5: Respondenti (dle průzkumu) jsou pro uzákonění aktivní euthanasie.

Hypotéza č. 6: Respondenti (dle průzkumu) jsou pro uzákonění asistované sebevraždy

Hypotéze č. 7: Respondenti (dle průzkumu) jsou pro uzákonění asistované sebevraždy jen při stanovení některých podmínek.

Hypotéza č. 8: Respondenti (dle průzkumu) nejsou ve své většině pro uzákonění dětské euthanasie.

Hypotézy č. 4. – 8. mají svou speciální formulaci za cíl vyvrátit platnost obecných anket publikovaných především prostřednictvím internetových médií, které mají za cíl prozkoumat, zda respondenti souhlasí s „legalizací euthanasie“. Pokud lidé souhlasí

s euthanasií v obecném slova smyslu, pak jak je tomu, pokud se rozdělí na druhy, včetně vysvětlení jejich významu?

Průzkum veřejného mínění - zadání

Dotazník byl formulován tak, aby se prokázalo, kde a jaké informace o předmětném tématu respondenti získávají. Dále by měl průzkum prokázat, obecnost pojmu euthanasie a přílišnou obecnost běžných průzkumů na téma euthanasie. Předpokládá se, že respondenti nebudou jednotní v různých druzích euthanasie, docela významně. Předpokládá se, že pokud respondenti budou ve své většině pro legalizaci euthanasie aktivní, či pasivní, budou v případě dětské euthanasie „opatrnější“ (z psychologického hlediska). Přestože v obecných anketách ve své většině pravděpodobně neúmyslně s dětskou euthanasií souhlasí. Cílem otázky na dětskou euthanasií je prokázat, že není euthanasie, jako euthanasie a záleží velice na její formulaci, případně odůvodnění.

Současně byla do dotazníku zařazena otázka, zda dle respondentů je asistovaná sebevražda euthanasií, či nikoli. Pokud by ve své většině respondenti považovali asistovanou sebevraždu za totéž, pak logicky téma asistované sebevraždy respondenti vůbec neakceptují. Přitom téma asistované sebevraždy je stejně tak aktuální a stejně tak významné, jako téma euthanasie.

Bude zajímavé porovnat odpovědi respondentů nejen z hlediska „chtění a nechtění“, ale také z hlediska chtění a věku. Autorka diplomové práce předpokládá, že odpovědi, mohou být napříč generacemi odlišné.

Dotazník se respondentovi zobrazoval najednou. tzn. respondent se může k odpovědím vracet a měnit je. Doba trvání dotazníku: intenzivní reklama na dotazník na Vyplnto.cz trvá 2 – 5 dní a během prvních dvou dní získá dotazník obvykle 70 % respondentů. Vyplnit dotazník bylo možné od 31. 7. 2015 do 27. 8. 2015. Propagace dotazníku: doporučení dotazníku na diskuzích fórech, chatech, na Facebooku a mezi známými a příbuznými.

Znění dotazníků je uvedeno v Příloze této diplomové práce.

3.1 Průzkum veřejného mínění - resultát

Průzkum veřejného mínění si získal během téměř měsíčního zveřejnění na internetových stránkách Vyplňto.cz celkem 176 respondentů. Výsledky průzkumu budou znázorněny výšečovými a sloupcovými grafy (každý otázka - zvláštní graf). Grafy, které dokládají výsledky průzkumu, jsou přílohou této diplomové práce. Zhodnocení průzkumu bude následovat.

Analýza zajímavých souvislostí

Byly nalezeny zajímavé souvislosti u 3 otázek.

Č. 5. Jsem pro uzákonění Asistované sebevraždy v ČR, která spočívá v asistenci (dohledu) lékaře při sebevraždě trpícího, nevléčitelně nemocného pacienta (při současném stanovení přísných opatření proti zneužití)?

odpověď „Ano.“:

1.6x větší pravděpodobnost při odpovědi „Ano.“ na otázku 6. Jsem pro uzákonění Asistované sebevraždy v ČR, která spočívá v asistenci (dohledu) lékaře při sebevraždě jakéhokoli člověka (není podmínkou utrpení a nevléčitelná choroba), který o to požádá?

Č. 6. Jsem pro uzákonění Asistované sebevraždy v ČR, která spočívá v asistenci (dohledu) lékaře při sebevraždě jakéhokoli člověka (není podmínkou utrpení a nevléčitelná choroba), který o to požádá?

odpověď „Ne.“:

1.5x větší pravděpodobnost při odpovědi „Ne.“ na otázku 5. Jsem pro uzákonění Asistované sebevraždy v ČR, která spočívá v asistenci (dohledu) lékaře při sebevraždě trpícího, nevléčitelně nemocného pacienta (při současném stanovení přísných opatření proti zneužití)?

Č. 8. Jsem pro uzákonění Dětské euthanasie?

odpověď „Ne.“:

3.6x větší pravděpodobnost při odpovědi „Ne.“ na otázku 2. Jsem pro uzákonění Euthanasie v ČR a to včetně všech jejích forem a kombinací - aktivní, pasivní, přímé, nepřímé, dětské, rané (těžce malformovaných novorozeňat), sociální apod. a rozumím obsahu těchto forem?

Analýza závislostí

Analýza závislostí č. I.

Analýza nám řekne, zda má definice skupiny respondentů nějaký vliv na vybraný výrok.

Antecedent - segmentu respondentů (část B): Asistovaná sebevražda je forma/druh euthanasie. → Ano.

Succedent - sledované odpovědi (část A): Odkud jsem osobně získal (a) nejvíce informací o Euthanasii? → Na internetu (elektronická média - články, diskuze...).

Tabulka č. 8: Analýza závislostí č. I (Asist. sebevražda je druh euthanasie x nejvíce informaci získané na internetu)

Analýza závislostí č. I	Succedent -A (informace z internetu)	Non Succedent	Součet
Antecedent – B (asist. sebevražda je forma euthanasie)	41	28	69
Non Antecedent	41	66	107
Součet	82	94	176

Čtyřpolní tabulka. Ve sloupci Succedent jsou počty respondentů, kteří splňují podmínku definovanou v části A, ve sloupci Non Succedent jsou počty respondentů, kteří nesplňují podmínku definovanou v části A. V řádku Antecedent jsou počty respondentů, kteří splňují podmínku definovanou v části B, v řádku Non Antecedent jsou počty respondentů, kteří nesplňují podmínku definovanou v části B.

Odchylka od průměru: +27,54 %.

V celém sledovaném souboru respondentů je pravděpodobnost succedentu 46,59 %, u respondentů splňujících antecedent je pravděpodobnost succedentu 59,42 % . Antecedent podporuje succedent - odpovědi v části B zvyšují pravděpodobnost výroku v části A.

Podpora: 41 (support). Závislost succedentu na antecedentu podpořilo 41 respondentů - výsledek lze použít. Spolehlivost implikace: 59,42 % (confidence). U 59,42 % respondentů splňujících antecedent se můžeme spolehnout na to, že bude platit succedent. Síla implikace je nízká. Spolehlivost ekvivalence: 60,8 % (e-confidence). U 60,8 % respondentů platí ekvivalence mezi platností antecedentu a succedentu. Síla ekvivalence je nízká.

Závěr: 59,42 % respondentů, kteří považují asistované suicidium za euthanasii, čerpalo informace o euthanasii na internetu. 41 respondentů odpovědělo, že asistovaná sebevražda je forma euthanasie a informace získali na internetu. Přitom 66 respondentů správně uvedlo, že asistovaná sebevražda není forma euthanasie a získalo tyto informace jinde, než na internetu. Jde tedy o číslo poměrně vysoké. Je možné vyvozovat, že významná část respondentů je negativně ovlivněna informací získanými na internetu.

Analýza závislosti č. II.

Antecedent - segmentu respondentů (část B): Váš věk → 20 – 30

Succedent - sledované odpovědi (část A):

Jsem pro uzákonění Aktivní euthanasie v ČR, která spočívá v usmrcení lékařem nevyлéčitelně nemocného, trpícího pacienta, za pomoci šetrných prostředků (léků), ze soucitu, na jeho žádost (pokud není možná žádost přímo pacienta - na žádost kompetentní, blízké osoby)? → Ano.

Tabulka č. 9: Analýza závislostí č. II (věk 20 – 30 let x Aktivní euthanasie – ano)

Analýza závislosti č. II	Succedent - A (Aktivní euthanasie – „Ano“)	Non Succedent	Součet
Antecedent - B (20 – 30 let)	45	12	57
Non Antecedent	52	67	119
Součet	97	79	176

Čtyřpolní tabulka. Ve sloupci Succedent jsou počty respondentů, kteří splňují podmínku definovanou v části A, ve sloupci Non Succedent jsou počty respondentů, kteří nesplňují podmínku definovanou v části A. V řádku Antecedent jsou počty respondentů, kteří splňují podmínku definovanou v části B, v řádku Non Antecedent jsou počty respondentů, kteří nesplňují podmínku definovanou v části B.

Odchylka od průměru: +43,24 %. V celém sledovaném souboru respondentů je pravděpodobnost succedentu 55,11 %, u respondentů splňujících antecedent je pravděpodobnost succedentu 78,95 %. Antecedent podporuje succedent - odpovědi v části B zvyšují pravděpodobnost výroku v části A. Podpora: 45 (support). Závislost succedentu na antecedentu podpořilo 45 respondentů - výsledek lze použít. Spolehlivost implikace: 78,95% (confidence). U 78,95 % respondentů splňujících antecedent se můžeme spolehnout na to, že bude platit succedent. Síla implikace je střední.

Spolehlivost ekvivalence: 63,64% (e-confidence). U 63,64 % respondentů platí ekvivalence mezi platností antecedentu a succedentu. Síla ekvivalence je nízká.

Závěr: 78,95 % respondentů ve věku mezi 20 – 30 lety (majoritní skupina respondentů) by byla pro Aktivní euthanasii. Starší ročníky jsou naopak v tomto průzkumu zdrženlivější.

Analýza závislosti č. III.

Antecedent - segmentu respondentů (část B): Váš věk → 20 – 30

Succedent - sledované odpovědi (část A): Jsem pro uzákonění Dětské euthanasie?

→ Ano.

Tabulka č. 10: Analýza závislosti č. III (věk 20 – 30 let x Dětská euthanasie – ano)

Analýza závislosti č. III	Succedent (Dětská euthanasie – „Ano“)	Non Succedent	Součet
Antecedent (20 – 30 let)	29	28	57
Non Antecedent	33	86	119
Součet	62	114	176

Čtyřpolní tabulka. Ve sloupci Succedent jsou počty respondentů, kteří splňují podmínku definovanou v části A, ve sloupci Non Succedent jsou počty respondentů, kteří nesplňují podmínku definovanou v části A. V řádku Antecedent jsou počty respondentů, kteří splňují podmínku definovanou v části B, v řádku Non Antecedent jsou počty respondentů, kteří nesplňují podmínku definovanou v části B.

Odchylka od průměru: +44,43 %. V celém sledovaném souboru respondentů je pravděpodobnost succedentu 35,23%, u respondentů splňujících antecedent je pravděpodobnost succedentu 50,88%. Antecedent podporuje succedent - odpovědi v části B zvyšují pravděpodobnost výroku v části A. Podpora: 29 (support). Závislost succedentu na antecedentu podpořilo 29 respondentů - výsledek lze použít. Spolehlivost implikace: 50,88% (confidence). U 50,88 % respondentů splňujících antecedent se můžeme spolehnout na to, že bude platit succedent. Síla implikace je nízká. Spolehlivost ekvivalence: 65,34 % (e-confidence). U 65,34 % respondentů platí ekvivalence mezi platností antecedentu a succedentu. Síla ekvivalence je nízká.

Závěr: 78,95 % respondentů ve věku mezi 20 – 30 lety by byla pro uzákonění Aktivní euthanasie, přitom pro uzákonění Dětské euthanasie by respondenti ve stejném věku bylo pouze 50,88 %. Tedy majoritní skupina respondentů ve věku 20 – 30 let významně citově odlišuje dětskou a „dospělou“ euthanasii.

Je proto velmi pravděpodobné, že s vědomím toho, že obecná euthanasie může obsahovat například dětskou euthanasii a naopak neakceptováním asistované sebevraždy, by prostými čísly „pro euthanasii“ bylo méně respondentů a to natolik, že by se nemuselo ani zdaleka jednat o „...2/3 Čechů...“, jak se často uvádí.

Realizace hypotéz

Průzkum veřejného mínění byl vytvořen pro účely ověření následujících hypotéz:

Hypotéza č. 1: Respondenti (dle průzkumu) získávají nejvíce informací o euthanasii a asistované sebevraždě z internetových zdrojů.

Hypotéza potvrzena. Respondenti získali informace o předmětných tématech nejvíce z internetových zdrojů (58,52 %). Následuje televize (29,55 %), jiná místa jako např. škola, zaměstnání (24,43 %), noviny a časopisy (13,07 %), odborné knihy (9,66 %). Neví 7,39 % respondentů.

Hypotéza č. 2: Respondenti (dle průzkumu) nerozeznávají rozdíl mezi euthanasii a asistovanou sebevraždou.

Hypotéza potvrzena. Respondenti oba termíny považují za totéž (52,84 %). Asistovaná sebevražda není forma/druh euthanasie se domnívá pouze 27,84 % respondentů.

Hypotéza č. 3: Respondenti (dle průzkumu) nejsou pro uzákonění všech forem euthanasie, resp., nejsou pro uzákonění (obecné) euthanasie.

Hypotéza potvrzena. Pro uzákonění některých forem euthanasie v ČR je 36,93 % respondentů. Pro uzákonění obecné euthanasie (tedy všech forem euthanasie) je 28,41 % respondentů. K nepochopení obsahu forem euthanasie se přiznalo 18,18 % respondentů. Proti uzákonění Euthanasie v ČR, včetně všech jejích forem, je 14,2 % respondentů.

Hypotéza č. 4: Respondenti (dle průzkumu) jsou pro uzákonění pasivní euthanasie.

Hypotéza potvrzena. 62,5 % respondentů je pro uzákonění Pasivní euthanasie v ČR. 22,16 % respondentů je proti. 9,66 % respondentů neví.

Hypotéza č. 5: Respondenti (dle průzkumu) jsou pro uzákonění aktivní euthanasie.

Hypotéza potvrzena. Pro uzákonění Aktivní euthanasie je celkem 73,86 % respondentů. 16,48 % respondentů je proti a 9,66 % neví.

Hypotéza č. 6: Respondenti (dle průzkumu) jsou pro uzákonění asistované sebevraždy.

Hypotéza potvrzena. Pro uzákonění asistované sebevraždy a veškerých žádostí o ní (bez podmínky nemoci apod.) je celkem 67,61 % respondentů. Proti je 19,89 %. Neví 12,5 % respondentů.

Hypotéza č. 7: Respondenti (dle průzkumu) jsou pro uzákonění asistované sebevraždy jen při stanovení některých podmínek.

Hypotéza potvrzena. Pro asistovanou sebevraždu za podmínky nevyléčitelného onemocnění pacienta je pouze 59,01 % respondentů. Proti je 28,98 % respondentů. A 11,93 % respondentů neví.

Hypotéza č. 8: Respondenti (dle průzkumu) nejsou ve své většině pro uzákonění dětské euthanasie.

Hypotéza potvrzena. Pro dětskou euthanasii je 43,18 % respondentů. 30,68 % respondentů je proti a 27,27 % respondentů neví.

Hypotézy 4. – 8. měly primárně za cíl vyvrátit platnost anket publikovaných v médiích, které mají za cíl prozkoumat, zda respondenti souhlasí s „legalizací euthanasie“. Hypotézy 4. – 8. potvrzují, že specializace otázek – jejich rozdělení a vysvětlení jednotlivých pojmů a druhů, může mít za výsledek poněkud odlišné odpovědi. Pokud by se anketa dotazovala na asistovanou sebevraždu, je velice pravděpodobné, že by výsledky nebyly natolik jednoznačné, jako ankety týkající se obecné euthanasie.

3.2 Diskuze

Výsledek dotazníku prokazuje, že respondenti získali informace o euthanasii a o asistovaném suicidii nejvíce z internetových zdrojů. Následují televize, noviny, časopisy a jiná zdrojová místa, jako například odborné publikace a škola. Je možné tedy z tohoto průzkumu vyvodit, že schopnost ovlivnit veřejné mínění mají nejvíce právě internetové zdroje. A to dokonce o mnoho více, než školská zařízení, jejichž prostředím musí povinně projít každý z nás, řádově i v desítkách let života každého jednotlivce. Přitom také minimum respondentů našlo informace k euthanasii a asistovanému suicidii v odborných knihách. V dnešní, rychlé, době se opět jedná o nový a neméně zajímavý jev. Člověk se tak v podstatě zajímá, ač povrchně, o záležitosti, o které by se jinak ani nezajímal. Internet je pochopitelně pro respondenty nejsnáze dostupný, je rychlý, snadný, je doma, v zaměstnání, v mobilním telefonu, a tedy neustále při ruce.

Respondenti také většinou nerozlišují euthanasii a asistované suicidium. Oba termíny považují za totéž. Pokud bychom měli vycházet z toho, že respondenti ve své většině v anketách souhlasí s euthanasií, je možné vyvozovat, že stejně tak souhlasí s asistovanou sebevraždou. Přitom však při rozdělení těchto termínů dochází k tomu, že respondenti spíše souhlasí s euthanasií, než s asistovanou sebevraždou. V průzkumu nebylo výjimkou, že respondent, který souhlasil se všemi formami euthanasie, nesouhlasil s žádnou formou asistovaného suicidia, atpod.

Pro uzákonění některých forem euthanasie v ČR je 36,93 % respondentů. Pro uzákonění obecné euthanasie a jejích všech forem euthanasie je již pouze 28,41 % respondentů. Tedy nikoli většina respondentů, jak se z obecných průzkumů běžně dozvídáme (viz. níže⁵⁵).

Podle průzkumu veřejného mínění provedeného v této diplomové práci je pro uzákonění Aktivní euthanasie v ČR celkem 73,86 % respondentů. Pokud porovnáme zájem respondentů o aktivní a pasivní euthanasii, je odlišný. Aktivní euthanasie je pro respondenty zajímavější, než Pasivní euthanasie.

Respondenti byli dále v provedeném průzkumu dotazováni, zda by měla být uzákoněna asistovaná sebevražda jen pro trpící, nemocné pacienty, či pro kohokoli, kdo o ní požádá. Čili asistovaná sebevražda bez omezení a podmínek. Pro uzákonění asistované sebevraždy a veškerých žádostí o ní (bez podmínky nemoci apod.) je celkem 67,61 % respondentů. 6,25 % respondentů by mělo více zájem o uzákonění Aktivní euthanasie, než asistovaného suicidia. Pro asistovanou sebevraždu za podmínky nevléčitelného onemocnění pacienta je pouze 59,01 % respondentů. Jedná se zde však o rozpor při následném výkladu. Pokud je respondent natolik benevolentní, že by dopřál asistovanou sebevraždu komukoli, bez podmínek, není potom jasné, proč tuto možnost nenabízí také nevléčitelně nemocnému. Tento rozpor je možné vysvětlit mnoha způsoby. Může se jednat o nepozornost, nebo přílišnou obtížnost zadání, nebo přehlédnutí tzv. „chytáku“. Jiné vysvětlení může spočívat v tom, že respondenti si jednoduše, obecně přejí svobodu při svém rozhodování (nechtějí být omezováni). Tím se pravděpodobně vyznačuje celé téma euthanasie. Respondenti si přejí svobodu při svém rozhodování, ale současně si pravděpodobně přejí, aby nedocházelo ke zneužití. Myšlenka, že by asistovaná sebevražda měla být dostupná všem bez omezení je nicméně velice zajímavá. Může předejít nepříjemným neštěstím, která šokují a zastavují běžný život společnosti (např. výluky metra v hlavním městě po skoku sebevraha). Ale co hlavně, může plánujícím sebevrahům v jejich těžké chvíli pomoci (prevence), nebo učinit tento čin méně drastickým, tedy důstojným, a dokonce

⁵⁵ KUBÁTOVÁ, M., ČERVENKA, J. *Veřejné mínění o interrupci, eutanazii a trestu smrti – červen 2014*. Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. [online]. 2014 [cit. 9-2-2016]. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7256/f3/ov140703.pdf

je od jejich, třeba i afektivního, sebedestrukčního činu odradit. Ostatně v historii lidstva by nebyla tato myšlenka zaznamenána zdaleka poprvé.

Za poměrně zajímavou skutečnost lze považovat, že pro Aktivní euthanasii je větší část respondentů, pro dětskou euthanasii jsou pozitivní odpovědi méně časté, respektive pro dětskou euthanasii je pouze 43,18 % respondentů. Přestože Aktivní euthanasie může Dětskou euthanasii zahrnovat, je možné vyvozovat, že termín Dětská euthanasie je termín citlivý a tedy jsou zde respondenti opatrnější ve svých odpovědích.

Průzkum veřejného mínění uskutečněný elektronickou formou, kromě výše uvedeného také poukázal na další zajímavou skutečnost, a to tu, že 46,02 % respondentů bylo ve věku pouhých 20 – 30 let. Ve věku 60 – 70 let bylo pouze 4,55 % respondentů. Výsledek tohoto průzkumu je tedy spíše projevem názoru mladších ročníků. Není možné však konstatovat, že se starší ročníky méně vyskytují na internetu a proto tato skupina je zde zastoupena výrazně méně. Poněvadž starší ročníky se mohou na internetu věnovat jiným, pro ně prakticky zajímavějším oblastem, než vyplňování převážně studentských anket.

Pokud tedy dotazníkové otázky rozdělíme na jednotlivé druhy euthanasie a připojíme jejich charakteristiky, ukazuje se, že respondenti souhlasí s uzákoněním jen některých druhů euthanasie v ČR. Presentace skutečnosti, že občané České republiky by si přáli euthanasii, je proto v podstatě zavádějícím klišé, které neodpovídá skutečnosti. Z průzkumu veřejného mínění zadaného pro účel této diplomové práce je tedy možné učinit ten závěr, že pokud respondenti hlasují běžně v anketách pro „legalizaci euthanasie“, je taková anketa a z ní vyvozené závěry nepřesnou interpretací skutečnosti.

Pro srovnání se šetřením Centra pro výzkum veřejného mínění Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., který v roce 2014 zveřejnil „*Veřejné mínění o interrupci, eutanazii a trestu smrti – červen 2014*“, tento průzkum prokázal, že „*S uzákoněním eutanazie podle šetření souhlasí „rozhodně“ a dohromady „spíše“ bezmála dvě třetiny (64 %) české veřejnosti. 27 % populace myslí, že by právní řád umožňovat eutanazii neměl.*

9 % občanů neví, jaké stanovisko vzhledem k této otázce zaujmout.⁵⁶ Jedná se tedy o srovnatelný výsledek uvedeného šetření o obecné euthanasii s typem euthanasie pasivním podle průzkumu provedeného pro účely této práce. Ne však shodný s výsledky jiných typů euthanasie. A tak i takovéto odborné šetření je nutné označit ze příliš obecné, zjednodušené a nepočítá se související problematikou asistovaného suicidia. Vypovídá tak o omylech postojů k této problematice i na odborné úrovni.

Teprve po specifikaci problematiky euthanasie a asistovaného suicidia, může dojít k jednoznačné shodě respondentů/publika a skutečně správné interpretaci názoru společnosti. Průzkumy musí vzít v potaz pojmové rozdíly dané problematiky, aby svou vypovídací hodnotou byly adekvátní skutečnosti. Tak aby i následné diskuze o problematice byly jednotně uchopeny a přinesly konečně relevantní závěry.

Průzkum autorky diplomové práce tedy vyvrací závěr, že občané České republiky si určitě přejí „legalizaci euthanasie“. Jde tak v podstatě o všeobecně rozšířené klišé. Problematika je mnohem rozsáhlejší a složitější, než jak je obecně presentována.

Průzkum provedený pro účely této diplomové práce prokazuje, že 18,18 % respondentů, kteří nemají na euthanasii názor, přiznává, že tomu je tak proto, že nerozumí obsahu forem euthanasie. Je pravděpodobné, že se jedná o tu skupinu respondentů, které zaskočily odlišnosti euthanasie a asistovaného suicidia a současně našli dostatek sebekontroly vyjádřit jakýkoli názor. Dále 52,84 % respondentů uvedlo, že asistovaná sebevražda je forma/druh euthanasie. Jedná se tak o čísla poměrně závažná. Pokud jednotlivým pojmům respondenti neporozumějí, nemůže být posléze ani pojmově vymezený průzkum průkazný. A touto otázkou se bude zabývat další kapitola. Tedy jak jsou respondenti seznamováni s danou problematikou v českých médiích.

⁵⁶ KUBÁTOVÁ, M., ČERVENKA, J. *Veřejné mínění o interrupci, eutanazii a trestu smrti – červen 2014*. Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. [online]. 2014 [cit. 9-2-2016]. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7256/f3/ov140703.pdf

4. Presentace euthanasie a asistované sebevraždy v českých médiích

Nejprve jsme se seznámili s kořeny pojmů euthanasie, suicidia a asistovaného suicidia z hlediska historie vzniku a vývoje pojmů. Následně jsme se věnovali současnému přístupu k těmto pojmům v odborné literatuře a jejich vzájemné komparaci. Vyšlo najevo, že již na odborné úrovni nedochází k jednotnému pojmovému konsensu. Také internetový průzkum veřejného mínění prokázal, že pojem „euthanasie“ je pro další použití příliš obecný, zastaralý pojem. Že dnešní pojetí jednotlivých typů euthanasie a asistovaného suicidia je naopak diametrálně rozdílné. Navíc, že asistované suicidium je zvláštní pojem, který je většinou mylně považován za euthanasii. Což zaskočilo také oslovené respondenty.

Je zřejmé, že občané České republiky mají zájem o řešení problematiky, potažmo o uzákonění některých typů euthanasie nebo asistovaného suicidia v českém právním řádu. Jestliže však jsou v této problematice pojmové nejasnosti a rozpory, nezbyvá, než hledat jejich původ také v oblasti mediálních presentací, s jejichž zprostředkovanými informacemi se občané setkávají prakticky nejčastěji.

Cílem této diplomové práce je proto v souvislosti s uvedenými skutečnostmi posoudit presentaci euthanasie a asistovaného suicidia v českých médiích. Autorka diplomové práce si klade za cíl analyzovat oblast publikace problematiky euthanasie a asistované sebevraždy. Zvláště pak s důrazem na internetová média, která jsou dle výše uvedeného průzkumu nejčastěji zdrojem informací o tématu, a která de facto i v ostatních oblastech postupně přebírají dominantu místo tradiční žurnalistiky.

Národní knihovna České republiky umožňuje nahlédnout do retrospektivy mediální části a to dvěma způsoby – prostřednictvím databází Anopress a ANL. Tím je možné prozkoumat četnost i obsah presentace problematiky euthanasie a asistovaného suicidia.

Databáze Anopress

První způsob nahlédnutí do retrospektivy mediální části spočívá v možnosti vyhledávání v licencované on-line databázi článků z českého tisku a plnohodnotných záznamů zpravodajských, publicistických a diskuzních pořadů rozhlasu a televize. Hlavní skupiny vyhledávání zahrnují všechna následující média: celostátní tisk, televize a rozhlas, regionální tisk, časopisy a ostatní zdroje, internet, webmonitoring, webmonitoring zahraniční.

Databáze Anopress je přístupná ve Studovně periodik přímo v Národní knihovně ČR v Praze nebo v Referenčním centru. Nahlédnout do historie článků k danému tématu je reálně možné za poslední 3 roky. Tisk seznamů článků není možný z důvodu omezených práv Národní knihovny ČR k licenci. Tuto situaci autorka diplomové práce řešila alespoň fotografií (tzv. Prinscrenem) obrazovky PC, na které jsou zobrazena příslušná data (viz přílohy diplomové práce).

Díky zobrazení seznamů článků k euthanasii a asistovanému siucidiu v 2. polovině roku 2015 se ukazuje, že v rámci hesel se zobrazují prakticky totožné, nebo podobné články. Asistované sebevraždě se speciálně věnuje málokterý článek. Je proto zřejmé, že systém v obou pojmech nenachází rozdíl. Asistovaná sebevražda je tedy podřazována pod články poutající primárně na euthanasii. A naopak.

Současně se ukazuje, že za poslední 3 roky se celostátní tisk věnoval problematice euthanasie a asistovaného suicidia šestkrát méně, než internetové články (viz. příloha: Printscreen seznamu článků).

Tak často, jak se věnuje problematice celostátní tisk, se tématu srovnatelně věnuje také televize a rozhlas (viz. příloha: Printscreen seznamu článků).

Obecně platí, že seznam článků obsahuje nejen zprávy o euthanasii a asistované sebevraždě v České republice, ale zejména zprávy na toto téma ze zahraničí. To znamená většinou citově laděné příběhy jednotlivců.

Obrázek č. 1: Printscreen formuláře k vyhledávání článků – Anopress

The screenshot displays the 'Rozšířený formulář' (Advanced Search Form) on the Anopress website. The interface includes a navigation menu at the top with options like 'Úvodní strana', 'Produkty', 'Sledovaná média', 'Novinky', 'O nás', 'Kontakty', and 'Můj Anopress'. The main search area features a large text input field, a language dropdown set to 'cz', and a 'Vyhledat' button. Below the search field are buttons for 'Otevřít dotaz', 'Uložit dotaz', 'Zrušit dotaz', and 'Poslední dotaz'. The 'Období' (Period) section is set to '12.7.2015-11.8.2015' with radio buttons for '1 den', '2 dny', '3 dny', '1 týden', '2 týdny', 'od-do', and 'jiné období...'. The 'Zdroje' (Sources) section is set to 'vše' and includes a tree view of source groups: 'HLAVNÍ SKUPINY' with sub-items like 'Celostátní tisk', 'Televize a rozhlas', 'Regionální tisk', 'Časopisy a ostatní zdroje', 'Internet', 'Webmonitoring', and 'Webmonitoring zahraničí'. To the right of this tree are options for 'Omezení zdrojů' (search in all sources), 'Úroveň zobrazení seznamu' (main groups selected), and 'Interpretace označení' (unselected). A right-hand sidebar contains sections for 'Můj Anopress' (user profile), 'Vyhledávací formuláře' (search forms), 'Nástroje' (tools), 'Nastavení' (settings), and 'Nápověda' (help).

Databáze ANL

Dále Národní knihovna ČR na svém webu zpřístupnila také databázi ANL, tj. výběr článků v českých novinách, časopisech a sbornících⁵⁷.

⁵⁷ Národní knihovna ČR. *Databáze ANL – Výběr článků v českých novinách, časopisech a sbornících* [online]. 2012–2015 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: http://aleph22.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=anl

Databáze ANL zaznamenává v 2. polovině roku 2015 na dotaz hesla „eutanazie“ 290 záznamů. V roce 2015 se euthanasii věnují nepřímo, nebo krajově tři články. V roce 2014 tři články, v roce 2013 sedm, 2012 pět článků.

Asistovanému suicidiu se výslovně podle této databáze nevěnuje žádný článek v českých novinách, sbornících, ani časopisech.

Obrázek č. 2: Printscreen formuláře k vyhledávání článků dle zadaného hesla - ANL

aleph22.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=anl

Databáze Národní knihovny ČR Aktuální báze: ANL

Konec | Přihlášení | Databáze | Díčí báze | Nastavení | Otázky | MVS | Nápověda

Vyhledávání / Rejstříky | Výsledky dotazu | Předchozí dotazy | Schránka | Historie

Základní vyhledávání | Rozšířené vyhledávání | Z víceází | Vyhledávání CCL

ANL - Výběr článků v českých novinách, časopisech a sbornících [Informace o bázi](#)

Základní vyhledávání

Vyberte údaj pro vyhledávání: Všechny údaje

Zadejte slovo nebo slovní spojení:

Druh dokumentu:

Blížkost slov? Ne Ano

• Při vyhledávání podle roku/data vydání použijte znak ? nebo * pro krácení, např. 2001?, 200105? atd.

Prohlížení rejstříků

Vyberte rejstřík k prohlížení: Názvy

Zadejte heslo k otevření rejstříku:

OK Vyčistit formulář

4.1 Presentace euthanasie a asistovaného suicidia v ČR – internetové zpravodajství

Vzhledem k tomu, že mnozí žurnalisté publikují svá díla jak v nových médiích - na internetu, tak tradičním způsobem, je poměrně obtížné stanovit přesnou hranici mezi oběma druhy zpravodajství. Někteří publikují na obou místech, jiní pouze tradičně nebo pouze on-line. Je však více než jednoznačné, že internetová média jsou nyní aktuálním, moderním – rychlým a stabilně publikem využívaným způsobem získávání informací. Vypovídá o tom i průzkum veřejného mínění provedený v této práci. Zde vyšlo najevo, že právě na internetu respondenti hledají nejvíce informací. Z toho důvodu, a také proto, že presentace v médiích je široký pojem, se tato kapitola bude věnovat presentaci euthanasie a asistovaného suicidia konkrétně v **internetovém (on – line) zpravodajství**.

Přestože je možné zvolit celou řadu vyhledávačů, vyhledávač „Google.com“, resp. „Google.cz“ (na který je přeměrován) byl nyní zvolen, z osobní zkušenosti autorky diplomové práce s tímto vyhledávačem, k nalezení konkrétních článků týkajících se presentace euthanasie a asistovaného suicidia v ČR.

Jelikož se pro účely této diplomové práce jedná o presentaci euthanasie v České republice, byl jako heslo pro vyhledávání použit termín „Eutanazie“ a jelikož se jedná výhradně o území České republiky, byl tento výraz použit ve spojení s heslem „v ČR“. Větší množství vyhledaných článků vypovídá o významném zájmu nejrozličnějších internetových médií o téma euthanasie.

Při porovnání vyhledávaného výrazu s obsahem vyhledaných článků vyšlo najevo, že valná část vyhledaných zpravodajských článků rovněž nerozlišuje mezi euthanasií a asistovaným suicidiem. Některé o euthanasii, přestože je v nadpise uvedena, paradoxně nehovoří a naopak hovoří svým obsahem o asistované sebevraždě a naopak⁵⁸.

⁵⁸ FROUZOVÁ, K. *Eutanazie v Česku, občas pomůžeme zemřít, uznává část lékařů*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/eutanazie-v-cesku-0zw-/domaci.aspx?c=A121005_205822_domaci_brm

Heslo pro vyhledávání asistovaného suicidia byl použit český výraz „sebevražda“. Jelikož se jedná výhradně o území České republiky, byl tento výraz použit ve spojení s heslem „v ČR“.

Při porovnání obsahu vyhledaných článků vychází najevo, že značná část internetových zpráv týkajících se asistovaného suicidia se týká nejrozličnějších, individuálních příběhů konkrétních osob. Zejména se jedná o zprávy ze zahraničí. Například ze Švýcarska, kde je asistovaná sebevražda delší dobu pozitivně uzákoněna⁵⁹. Od druhé poloviny roku 2015 se množí články pojednávající o chystaném uzákonění asistované sebevraždy v pozitivním slova smyslu také v německém právním řádu. O stavu problematiky asistovaného suicidia, např. o diskuzích, návrzích zákonů a jiných informacích, se zde však nedočteme.

Některé nadpisy článků avizují na asistovanou sebevraždu jako takovou. Upoutají svou aktuálností. Ve skutečnosti mohou být aktuální, avšak nikoli v České republice. Při bližším prozkoumání článků se dozvídáme, že se sice jedná obsahově o asistované suicidium, avšak v jiném státě⁶⁰.

O asistovaném suicidiu se v internetovém zpravodajství tedy pojednává poměrně často v souvislosti s euthanasií. Leckdy je však obtížné tyto dva pojmy v článku odlišit a v problematice se zorientovat. To autorka diplomové práce považuje za nejzávažnější problém, který se ukázal při zpracování této diplomové práce také problémem nejpodstatnějším. Některé zpravodajské články však rovněž v textu výslovně uvádějí, že asistovaná sebevražda není euthanasií i s vysvětlením proč tomu tak je.^{61, 62}

Podle provedeného průzkumu veřejného mínění v této diplomové práci větší část respondentů uvádí, že asistovaná sebevražda naopak euthanasií je a že ve značné části informace čerpali právě na internetu. Z této konfrontace můžeme tedy vyvozovat,

⁵⁹ NEOFUS, O. *Švýcarsko čelí náporu sebevražedných turistů*. Zprávy tiscali.cz [online]. 2014 [cit. 17-8-2015]. Dostupné z: <http://zpravy.tiscali.cz/svycarsko-celi-naporu-sebevrazednych-turistu-242040>

⁶⁰ ČTK. *Nemocní lidé si budou moci určit termín smrti. S legální pomocí*. Blesk.cz [online]. 2015 [cit. 16-7-2015]. Dostupné z: <http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/325817/nemocni-lide-si-budou-moci-urcit-termín-smrti-s-legalni-pomoci.html>

⁶¹ ČT 24, PET. *Německo zřejmě zlegalizuje asistovanou sebevraždu*. Česká televize.cz [online]. 2015 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1537816-nemecko-zrejme-zlegalizuje-asistovanou-sebevrazdu>

⁶² JALOWICZOROVÁ, J. *Eutanázie*. Eseznam.cz [online]. 2013 [cit. 17-8-2015]. Dostupné z: <http://www.eseznam.cz/index.php/rubriky/ruzne-clanky/2593-eutanazie>

že mnozí respondenti se řídí informacemi, se kterými přišli do styku na internetu, a které tento názor nijak významně nevyvrátily. Proto se nyní ubereme analyzovat demonstrativní výběr internetových zpravodajských článků.

Demonstrativní presentace a rozbor internetových zpravodajských článků

Poněvadž se internetová média věnují problematice početněji, jsou přístupnější i napříč časem, a protože dle průzkumu z předchozí kapitoly se prokázalo, že se čtenáři nejvíce o problematice euthanasie a asistované sebevraždy dozívají právě z internetových zdrojů, vybrala autorka diplomové práce pro demonstrativní rozbor článků právě tento druh médií.

Články č. I

Názvy: „*Dívka prosí prezidentku o eutanázii*“⁶³

„*Žádala o eutanázii, chce žít dál. Chilská dívka změnila pohled na svět.*“⁶⁴

„*Chilská dívka, která žádala prezidentku o eutanázii, zemřela*“⁶⁵

Trilogie článků v tištěných, elektronických médiích, se týká téže osoby, čtrnáctileté chilské dívky trpící vážnou, smrtelnou nemocí – cystickou fibrózou. První článek

⁶³ BSE: *Dívka prosí prezidentku o eutanázii*. Idues.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z http://zpravy.idnes.cz/chile-video-divka-prosi-prezidentu-o-eutanazii-fl5-/zahranicni.aspx?c=A150301_103958_zahranicni_bse

⁶⁴ ČTK. *Žádala o eutanázii, chce žít dál. Chilská dívka změnila pohled na svět*. Idues.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chilska-divka-maureirova-eutanazie-cysticka-fibroza-pc1-/zahranicni.aspx?c=A150323_073353_zahranicni_wlk

⁶⁵ ČTK. *Chilská dívka, která žádala prezidentku o eutanázii, zemřela*. Idues.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chilska-divka-maureirova-eutanazie-cysticka-fibroza-pc1-/zahranicni.aspx?c=A150515_063629_zahranicni_wlk

je ze dne 1. března 2015⁶⁶, druhý ze dne 23. března 2015 a poslední, který oznámil úmrtí chilské dívky, která údajně o „euthanasii“ žádala, ze dne 15. května 2015⁶⁷.

Článek ze dne 23. března 2015 s titulkem „*Žádala o eutanázii, chce dál žít. Chilská dívka změnila pohled na svět*“⁶⁸ již ve svém názvu trpí určitým stupněm emočnosti a manipulace.

Podle zmíněného článku se ona chilská dívka jmenovala Valentina Maureirová. V únoru roku 2015 údajně požádala o povolení eutanazie chilskou prezidentku Michelle Bacheletovou. Chilské zákony přitom podle článku eutanázii nepovolují.

Valentina žádala o smrtící injekci z toho důvodu, že znala průběh nemoci, kterou trpěl rovněž její již zesnulý bratr. Konečné, útrpné fázi nemoci se tak chtěla vyhnout. Valentinu navštívila osobně prezidentka a spolu s dalšími lidmi, osobně, eutanázii dívce rozmluvili. Nedlouho poté dívka dle očekávání zemřela.

Tento příběh, spolu s osobní účastí prezidentky Chile a médií vyvolal značné emoce. Dívce údajně bylo poskytnuto psychiatrické poradenství. Prostřednictvím svého mluvčího Alvara Elizaldeho se prezidentka vyjádřila tak, že prezidentka: „*nemůže dívce eutanázii slíbit, ale vláda jí chce zaplatit psychiatrickou léčbu.*“⁶⁹

V článku ze dne 15. května 2015 se výslovně píše: „*Maureiraová se videovzkazem na serveru YouTube obrátila na prezidentku Michelle Bacheletovou s tím, aby jí v zemi, kde zákony eutanazii nepovolují, povolila asistovanou sebevraždu.*“⁷⁰ 1. března 2015 je dívka citována z předmětného videa, na základě kterého došlo k medializaci kauzy,

⁶⁶ BSE. *Dovolte mi zemřít, žádala chilská dívka prezidentku. Kvůli zákonům marně.* Idnes.cz [online]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z http://zpravy.idnes.cz/chile-video-divka-prosi-prezidentu-o-eutanazii-fl5-/zahranicni.aspx?c=A150301_103958_zahranicni_bse

⁶⁷ ČTK. *Chilská dívka, která žádala prezidentku o eutanázii, zemřela.* Idnes.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chilska-divka-maureirova-eutanazie-cysticka-fibroza-pc1-/zahranicni.aspx?c=A150515_063629_zahranicni_wlk

⁶⁸ ČTK. *Žádala o eutanázii, chce žít dál. Chilská dívka změnila pohled na svět.* Idnes.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chilska-divka-maureirova-eutanazie-cysticka-fibroza-pc1-/zahranicni.aspx?c=A150323_073353_zahranicni_wlk

⁶⁹ BSE: *Dívka prosí prezidentku o eutanázii.* Idnes.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chile-video-divka-prosi-prezidentu-o-eutanazii-fl5-/zahranicni.aspx?c=A150301_103958_zahranicni_bse

⁷⁰ ČTK. *Chilská dívka, která žádala prezidentku o eutanázii, zemřela.* Idnes.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chilska-divka-maureirova-eutanazie-cysticka-fibroza-pc1-/zahranicni.aspx?c=A150515_063629_zahranicni_wlk

kde se hovoří o tom, že žádá o smrt injekční stříkačkou: „*Žádám, abych mohla v blízké době hovořit s prezidentkou, protože jsem unavená životem s touto nemocí. Ona může povolit injekci, která mě uspí navždy.*“⁷¹

Z uvedeného vyplývá, že dívka nežádala o euthanasii, ale o povolení asistovaného suicidia. V této trilogii článků se však objevily obraty o euthanasii a o asistované sebevraždě a de facto byly použity, jako by šlo o jedno a totéž.

Obsah článků kladl důraz na to, že dívce nemůže být vyhověno, poněvadž její požadavek není nejen v souladu s platným právním řádem té země, ale zřejmě ani v souladu s „náladou a postoji“ té země.

Z článku nevyplývaly žádné možnosti řešení. Jeho primárním cílem jako by bylo poukázat na jakousi absurditu požadavku dívky v tísní, která podle vyjádření prezidentky potřebuje psychiatrické ošetření. Tedy poukázat na absurditu euthanasie nebo asistovaného suicidia. Přínos takového článku slouží spíše pro potřeby Chilského státu. Z pohledu občanů České republiky je irelevantní.

Jestliže článku uniká jádro problému, pak může svým obsahem spíše vyvolávat pochybnosti nad pravou podstatou reálné skutečnosti.

Znění článku je uvedeno v Příloze.

⁷¹ BSE: *Dívka prosí prezidentku o eutanázii*. Idnes.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chile-video-divka-prosi-prezidentu-o-eutanazii-fl5-/zahranicni.aspx?c=A150301_103958_zahranicni_bse

Článek č. II

Název: „Bude jen hůř a hůř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanazii“⁷²

Tentokrát logicky působící příběh lékařky Jany Matavove, 39 let, ze Slovenska, která trpí roztroušenou sklerózou. Jako lékařka si musí být dobře vědoma průběhu nemoci. Naděje na vyléčení v současné době pro toto onemocnění neexistují.

Jana Matavová „Přišla proto s výzvou pro politiky, aby se začali zabývat povolením eutanazie, která by byla pro ni milosrdným východiskem“⁷³. Podle této lékařky není třeba se zneužití obávat. Netrpí v té době ani depresí a k věci přistupuje zcela racionálně. „Nerezignovala jsem, svůj boj jsem prohrála a bude hůř a hůř...“⁷⁴.

V článku se objevila jednoduchá anketa, ve které hlasovalo celkem 11 481 dotázaných, respektive čtenářů tohoto článku:

„Souhlasíte s eutanazií?“

Ano 91.5%

Ne 8.5%“

Po seznámení s takto laděným článkem však nemůžeme čekat jiný poměr odpovědí. Proto nemůžeme považovat tento výsledek jinak, než za zkreslený.

⁷² VLČEK, I. *Bude jen hůř a hůř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanazii*. Novinky.cz [online]. 2015 [cit. 14-8-2015]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/372289-bude-jen-hur-a-hur-slovenska-lekarka-trpici-vaznou-nemoci-zada-o-eutanazii.html>

⁷³ VLČEK, I. *Bude jen hůř a hůř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanazii*. Novinky.cz [online]. 2015 [cit. 14-8-2015]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/372289-bude-jen-hur-a-hur-slovenska-lekarka-trpici-vaznou-nemoci-zada-o-eutanazii.html>

⁷⁴ VLČEK, I. *Bude jen hůř a hůř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanazii*. Novinky.cz [online]. 2015 [cit. 14-8-2015]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/372289-bude-jen-hur-a-hur-slovenska-lekarka-trpici-vaznou-nemoci-zada-o-eutanazii.html>

V obrazech a odůvodnění je článek poměrně přesný. Je možné se s ledaskterými tvrzeními snadno ztotožnit. Podle lékařky Jany Matavové „*Naše společnost demonizuje eutanazii a obává se jejího zneužívání*“⁷⁵.

Článek v podstatě není co vytknout. Je realistický, snad i pravdivý, blízký místem děje, konstruktivní, živý, aktuální, i zajímavý.

Naopak článek neobsahuje konkrétní stav věci, nepřináší reakci vyzvaných politiků, neobsahuje případné možnosti řešení problému pacientky. Tedy neobsahuje adekvátní vysvětlení a rozlišení typů euthanasie, či přiblížení asistovaného suicidia. Rovněž zde není uvedeno v jakých zemích je euthanasie pozitivně uzákoněna a v jakých zemích je pozitivně uzákoněno asistované suicidium. Za jakých podmínek a opatření proti zneužití.

Znění článku je uvedeno v Příloze.

Článek č. III

Název: „*Eutanázie v Česku, občas pomůžeme zemřít, uznává část lékařů*“.⁷⁶

Nadpis článku se snaží vzbudit znepokojení.

Úvod článku, který je pro zaujetí článkem zásadní, jasně diferencuje skupinu čtenářů – „*Nevyléčitelně nemocný seriálový doktor Dalibor Frynta má rakovinu a trpí bolestmi. Kolegové mu nesou smrtící dávku morderu (morfia). Přátelé se dojemně loučí a lékař pije jed. Tuhle scénu zařadila televize Nova tento týden do Ordinace v růžové zahradě, kterou sledují téměř dva milion diváků.*“

Článek je dále postaven na jakémsi průzkumu nevalné vypovídající hodnoty. V provedeném průzkumu bylo údajně dotázáno 60 lékařů, zda se „děje“ euthanasie

⁷⁵ VLČEK, I. *Bude jen hůř a hůř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanazii.* Novinky.cz [online]. 2015 [cit. 14-8-2015]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/372289-bude-jen-hur-a-hur-slovenska-lekarka-trpici-vaznou-nemoci-zada-o-eutanazii.html>

⁷⁶ FROUZOVÁ, K. *Eutanázie v Česku, občas pomůžeme zemřít, uznává část lékařů.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/eutanazie-v-cesku-0zw-/domaci.aspx?c=A121005_205822_domaci_brm

v českých nemocnicích. „Dva z nich přiznali, že byli svědky eutanazie, tři o takovém případě slyšeli.“

Následně je článek postaven na této skutečnosti. Tedy že dva lékaři (z šedesáti dotázaných) přiznali, že byli svědky euthanasie.

Článek bohužel nerozlišuje mezi pasivní a aktivní euthanasií. Přitom přiblížení obou typů je v tomto případě zcela zásadní. Je pravděpodobné, že lékaři hovořili o pasivní euthanasii, což je poněkud jiný případ, než kdyby se jednalo o aktivní euthanasii.

V článku je použit termín, že euthanasie je „nezákonná“. Pojem euthanasie přitom český právní řád nezná. Jak bylo uvedeno dříve, právní řád zná trestné činy, které by se mohly k euthanasii vztahovat, a jde, jak článek zmiňuje, o trestný čin vraždy, ale navíc také trestné činy zabití, usmrcení z nedbalosti, nebo neposkytnutí pomoci. V případě asistovaného suicidia trestný čin účasti na sebevraždě.

Článek je uzavřen „Průzkum odhalil, že dvě třetiny doktorů eutanazii odmítají a nepřipouštějí, že by se něco podobného dělo. Zbytek říká: "Možné to je. Slyšel jsem o tom. Zním takové případy." A to přesto, že takovou smrt považují za vraždu“⁷⁷. Tedy nejde o nic určitého. Není jasný kontext.

Článku chybí konstruktivnost, aktuálnost a důvěryhodnost. Naopak se snaží být senzační a nápaditý. Je schopný vzbudit obavy nebo alespoň pohoršení. Působí bulvárním dojmem.

Znění článku je uvedeno v Příloze.

⁷⁷ FROUZOVÁ, K. *Eutanázie v Česku, občas pomůžeme zemřít, uznává část lékařů*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/eutanazie-v-cesku-0zw-/domaci.aspx?c=A121005_205822_domaci_brm

Článek č. IV

Název: „Eutanazie pacientům pomůže, opakuje autor odmítaného zákona“⁷⁸

Článek formou rozhovoru s právníkem Milanem Hamerským, který se několikrát pokoušel prosadit zákon o dobrovolné pomoci k ukončení života. M. Hamerský zde čtenáře s danou problematikou seznámil obstojně.

Článek formou rozhovoru působí poměrně aktuálně, poněvadž je spojen s již zmíněným případem z rumburské nemocnice, kdy byla obviněna z vražd (nikoli jedné vraždy, jak se zde uvádí) bývalá zdravotní sestra.

Článek seznamuje s tou skutečností, že jsou připraveny návrhy příslušného zákona, v jaké fázi jsou, kdo je připravil a proč. Tedy lze článek nazvat konstruktivním, pokud je něco takového zmíněno.

Jsou zde uvedeny argumenty pro euthanasii a proti.

Bohužel je zde také uvedeno „*Eutanazie je jen forma sebevraždy*“. Autorem článku. Tedy zde není brán v potaz rozdíl obou pojmů. A to přesto, že dále v rozhovoru pan M. Hamerský výslovně uvádí, že „*V Česku se eutanazie trestá jako vražda podle trestního zákoníku až 18 lety vězení. Asistovaná sebevražda, která je možná například ve Švýcarsku nebo Kanadě, je trestná pro asistujícího jako účast na sebevraždě, a to i ve stadiu pokusu.*“ A dále M. Hamerský uvádí: „*Rozdíl mezi asistovanou sebevraždou a eutanazií je v tom, že při eutanazii vykonává akt usmrcení napomáhající osoba, zatímco při asistované sebevraždě sebevrah sám.*“

Nejsou zde rovněž uvedeny a vysvětleny typy euthanasie, což je pro uzákonění velmi významné.

Dále M. Hamerský uvádí, že „*Eutanazie je legální v Nizozemsku, Belgii (od letoška i pro nezletilé) a Lucembursku.*“ Tedy hovoří se zde rovněž o dětské euthanasii.

Je zde také uvedeno, že euthanasii dlouhodobě podporuje údajně 62 % lidí. Není zde však uveden zdroj této skutečnosti.

⁷⁸ HEJL, J. *Eutanazie pacientům pomůže, opakuje autor odmítaného zákona*. Aktuálně.cz [online]. 2014 [cit. 18-8-2015]. Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/domaci/rozhovor-eutanazie-pacientum-pomuze-zakon-uz-mamnapsany/r~0c8d7c3429f611e4bce90025900fea04/>

Termín „dobrovolné ukončení života“ je nejasný. Má autor článku na mysli euthanasii, asistované suicidium, nebo sebevraždu, nebo vše dohromady?

Z hlediska právní terminologie lze za nesprávný, respektive neúplný považovat nadpis článku. Úplné znění by mělo vypadat takto „Eutanázie pacientům pomůže, opakuje autor odmítaného návrhu zákona“. Dále pak zde chybějí odkazy na související informace, např. odkaz na presentovaný návrh zákona, čímž je znesnadněno jeho zhodnocení (pro případ, že by se jím čtenář rád zabýval).

Aktuální informace, které shrnují podstatu, záměr, možnosti, fakta. Díky rozhovoru s právním expertem činí článek velmi čtivým, zajímavým i po odborné stránce. Po stránce autorského zpracování je článek zpracován neodborně.

Znění článku je uvedeno v Příloze.

Článek č. V

Název: „Eutanázie: Dobrá smrt, či hra s ohněm?“⁷⁹

Tento článek čerpá z průzkumu veřejného mínění, který proběhl ve Spolkové republice Německo. To je však pro účely České republiky poněkud irelevantní. Šetření provedené ve Spolkové republice Německo je pravděpodobně použito právě proto, že je přesnější, než např. průzkum veřejného mínění provedený Centrem pro výzkum veřejného mínění Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. (více viz předchozí kapitola diplomové práce)⁸⁰. Autor článku zde proto odkazuje na „...průzkumu veřejného mínění, jenž proběhl v Německu a odhalil, že velká část populace je nakloněna tomu, aby v případě smrtelné choroby lékař mohl respektovat pacientovo přání zemřít a pomohl mu podáním smrtícího koktejlu látek“⁸¹. Autor článku z toho vyvozuje, že by mínění občanů ČR

⁷⁹ ČERNÝ, D., DOLEŽAL, A. *Eutanázie: Dobrá smrt, či hra s ohněm?* Reflex.cz [online]. 2014 [cit. 11-8-2015]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/54151/eutanazie-dobra-smrt-ci-hra-s-ohnem.html>

⁸⁰ KUBÁTOVÁ, M., ČERVENKA, J. *Veřejné mínění o interrupci, eutanazii a trestu smrti – červen 2014*. Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. [online]. 2014 [cit. 9-2-2016]. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7256/f3/ov140703.pdf

⁸¹ ČERNÝ, D., DOLEŽAL, A. *Eutanázie: Dobrá smrt, či hra s ohněm?* Reflex.cz [online]. 2014 [cit. 11-8-2015]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/54151/eutanazie-dobra-smrt-ci-hra-s-ohnem.html>

mohlo být podobné. Z oficiálního průzkumu provedeného v České republice totiž vyplývá pouze názor respondentů na obecnou euthanasii.

Dále se autor článku dotazuje, zda by nebylo dobré přestat eutanazii tabuizovat a začít o ní hovořit i u nás: „*Souhlasíme: ano, je nejen vhodné, ale i nezbytné přestat eutanazii tabuizovat a vyvolat celospolečenskou diskusi o přijatelnosti určitých forem eutanazie, případně asistované sebevraždy*“⁸²

Dále se v článku vysvětlují jednotlivé, základní typy euthanasie a asistovaného suicidia. Autor se zabývá nejen pozitivy, ale i riziky. Pojímá téma z hlediska jak například etického, tak společenského či právního. Uvádí praktické příklady, které usnadní pochopení. Dále poukazuje na pozitivní právní úpravu a praxi existující v jiných zemích. Přitom po celou dobu přísně odlišuje typy euthanasie a asistovaného suicidia. Otevírá diskusi.

Článek je pro přiblížení dané problematiky relevantní. Mohl by posloužit jako učební materiál pro autory článků, kterým není problematika známá, a přesto se chtějí problematiky ujmout. Jedná se o pouhé tři normostrany textu, které by pomohly problematice alespoň zhruba porozumět.

Tento článek konfrontuje určité logické nesrovnatelnosti a nebojí se paradigmat. Nejedná se v žádném ohledu o článek bulvární.

Jediný nedostatek článku můžeme spatřovat v té skutečnosti, že je poměrně obsáhlý, aby ho mohl laik celý adekvátně pojmout.

V souvislosti s ostatními uvedenými články je tento článek svým obsahem ojedinělý.

Znění článku je uvedeno v Příloze.

⁸² ČERNÝ, D., DOLEŽAL, A. *Eutanázie: Dobrá smrt, či hra s ohněm?* Reflex.cz [online]. 2014 [cit. 11-8-2015]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/54151/eutanazie-dobra-smrt-ci-hra-s-ohnem.html>

4.2 Diskuze

V demonstrativně uvedených člancích se vyjadřovala lékařka, právník a formou anket také čtenáři. Všechny tyto skupiny přitom jsou dle těchto článků pro uzákonění euthanasie. Často však není jasné, zda obecné, nebo jen některého typu euthanasie. Není také jasné, zda uvažují podobně o asistovaném suicidiu, nebo jiných formách pomoci v bezvýchodné situaci, jako je například péče hospiců a paliativní péče. Tyto články často nezmiňují praxi v jiných zemích, kde je určitý typ euthanasie nebo asistovaného suicidia již řadu let uzákoněn. Nezmiňují se ani opatření proti zneužití, kterého se odpůrci euthanasie či asistovaného suicidia nejvíce obávají. Tedy ve své většině jsou tyto články pouze povrchní. Problematice se nevěnují dostatečně. K podstatě problematiky nijak nepřispívají, leckdy přímo naopak.

Je zřejmé, že informace, které v demonstrativně zmíněných člancích internetového zpravodajství (v tomto případě idnes.cz, novinky.cz, lidovky.cz, deník.cz) čtenář získává, jsou pojmově a obsahově nejednotné a často nekonstruktivní. Obsahují také prvky bulvarizace, hitu, senzace. Z informací, které nepřinášejí fakta, si můžeme udělat jen stěží obrázek o skutečném stavu věci. Články mohou působit aktuálně, přesto však aktuální nejsou. Nepřinášejí nic nového. Primárním cílem je pouze dočasně zaujmout.

Některé články se sice euthanasii a jejím druhům, nebo také asistovanému suicidiu věnují, avšak i zde můžeme nalézt určité nepřesnosti.

Řada zpravodajských článků nalezených na internetu obecně tedy hovoří pouze o obecné euthanasii a přitom další alternativu, pro někoho možná přijatelnější a podobně situaci řešící, tedy asistované suicidium, péči hospiců a paliativní péči vůbec nezmiňují, nebo zcela okrajově. Bez vysvětlení souvislostí⁸³. Není brán ohled na různé typy euthanasie. Čtenáři jsou nabízeny názory, často laické, tabuizované, nejrozumnějších osob (lékaři, poslanci, starostové, lidé z ulice atpod.) soudící podle vlastních, momentálních pocitů a nálad, na základě všelijakého informačního podkladu,

⁸³ Lidovky.cz. *Eutanázie v Česku? To bychom mohli rovnou zavést i trest smrti, míní poslanci*. [online]. 2014 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/eutanazie-v-cesku-to-bychom-rovnou-mohli-zavest-i-trest-smrti-p6a-/zpravy-domov.aspx?c=A140824_155030_ln_domov_sk

bez odůvodnění, nebo se zjednodušeným odůvodněním, které můžeme řadit pod klišé (konkrétní příklad článku je uveden v poznámce⁸⁴).

Nejsou výjimkou případy, kdy se v úvodní části textu článku hovoří o asistované sebevraždě. Dotazované osobnosti pak ve stejném článku střídavě, zmatečně hovoří o euthanasii, sebevraždě, asistované sebevraždě, někdy dokonce o euthanasii jako o asistovaném umírání (což se může jevit v souvislosti s účastí na sebevraždě jako zavádějící), jako by se jednalo o totéž. Můžeme se také setkat s přirovnáním k nacistické „euthanasii“. Přitom nacistické, účelné vyvražďování, nebylo euthanasií. Z toho vznikají různé paskvily skutečného stavu věci, ovlivněné nepotvrzenými, nepodloženými obavami ze zneužití⁸⁵. Na vině jsou nejasné informace, postavené na nepevných základech a ovlivněné laickými pocity a dojmy. Které však mají i v této podobě publikací v médiích moc ovlivňovat masu potencionálních voličů.

Pokud je zpravodajský článek laděn pouze v pozitivním či negativním smyslu, není možné pak hovořit o vyváženosti a objektivitě takové zprávy (konkrétní příklad negativně laděného článku s názvem „Eutanazie v Česku – to bychom rovnou mohli zavést i trest smrti“⁸⁶).

Někteří autoři se však snaží pojmout problematiku co nejobektivněji a co nejvýstižněji. Avšak i takové články mohou vykazovat určité, individuální chyby. Na vině může být obsáhlost a složitost tématu, kterému je navíc jen obtížné citově nepodlehout. Problémem pro čtivost takového článku je právě a bohužel jejich obsáhlost (bez kterého se autor v takovém případě těžko obejde) a neaktuálnost (konkrétní příklad článku je uveden v poznámce⁸⁷).

⁸⁴ BRNA. *V Čechách proběhne až 5000 eutanázií ročně. Jak je to možné?* Eurozpravy.cz [online]. 2014 [cit. 11-8-2015]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/zivot/105950-v-cechach-probehne-az-pet-tisic-eutanazii-rocne-jak-je-to-mozne/>

⁸⁵ BRAUNOVÁ, D. *Názory na legalizaci eutanázie se různí.* Novinky.cz [online]. 2014 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/zena/zdravi/347740-nazory-na-legalizaci-eutanazie-se-ruzni.html>

⁸⁶ Lidovky.cz. *Eutanazie v Česku? To bychom mohli rovnou zavést i trest smrti, míní poslanci.* [online]. 2014 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/eutanazie-v-cesku-to-bychom-rovnou-mohli-zavest-i-trest-smrti-p6a-/zpravy-domov.aspx?c=A140824_155030_in_domov_sk

⁸⁷ ČERNÝ, D., DOLEŽAL, A. *Eutanazie: Dobrá smrt, či hra s ohněm?* Reflex.cz [online]. 2014 [cit. 11-8-2015]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/54151/eutanazie-dobra-smrt-ci-hra-s-ohnem.html>

Častá chyba internetového zpravodajství, je zveřejňování anket založených na zjednodušené otázce typu „Euthanasie - ano či ne?“, „Chtějí Češi eutanázii?“, „Jste pro legalizaci eutanázie?“. Jako příklady uvedeného je možné namátkou nabídnout ty ankety, které zadala webová média „tyden.cz“⁸⁸, „lidovky.cz“⁸⁹ nebo „zlinsky.denik.cz“⁹⁰. Výsledek takové ankety je pak příliš povrchní a proto prakticky nepoužitelný, zastaralý, laický, manipulativní.

Ankety, které jsou pro účel daného článku realizované, jsou v podstatě stále stejné, neoriginální a jejich vypovídací hodnota je stále stejně nízká. Touto diplomovou prací nastávají vážné pochyby o tom, co by si občané České republiky skutečně přáli.

Problematika obecné euthanasie, bez jasného uvedení rozdílů mezi euthanasií a asistovaným suicidiem a jednotlivými druhy euthanasie je evidentně (a takto i nadále bude) příliš kontroverzním tématem.

Pozitivní vývoj naznačují ty články, které obsahují vysvětlení typů euthanasie s důrazem na tu skutečnost, že asistované suicidium není euthanasií s absencí laických anket, kterých je jich čím dál více.

Současný stav mediální presentace euthanasie a asistovaného suicidia poukazuje na vlašný přístup médií k této problematice. A to i přes to, že řada zpravodajských článků je emočně zaujatá. Vlivy řadou faktorů je zřejmý.

Reálnou, praktickou představu o stavu věci a perspektivě problematiky euthanasie a asistovaného suicidia články zásadně nenabízejí. Mohou čtenářům, nežli prosté zprostředkování informací přinést spíše pocity beznaděje, pohoršení, nebo fascinaci. Takové články vedou např. k tomu, že s euthanasií souhlasí přes 90 % jejich čtenářů (viz výše). Takové články vyvolávají pouze nikam nevedoucí iluzi a nejsou v žádném případě odrazem skutečnosti. Jsou nereálné a nebezpečné.

⁸⁸ PELIKÁNOVÁ, J., NEJEZCHLEBOVÁ, L. *Smrt s asistencí: Dilema. "Potěšit" větší půlku Čechů a povolit eutanázii?* Týden.cz [online]. 2014 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/zdravotnictvi/dilema-potesit-vetsi-pulku-cechu-a-povolit-eutanazii_316119.html#.VZIMKkayISU

⁸⁹ ČTK, Lidovky. *Průzkum – Češi schvalují eutanázii i trest smrti.* Lidovky.cz [online]. 2011 [cit. 13-8-2015]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/pruzkum-cesi-schvaluji-eutanazii-i-trest-smrti-f54-zpravy-domov.aspx?c=A110628_181600_in_domov_kim

⁹⁰ DENÍK. *Jste pro legalizaci eutanázie?* Deník.cz [online]. 2010 [cit. 13-8-2015]. Dostupné z: http://zlinsky.denik.cz/zpravy_region/anketa-jste-pro-legalizaci-eutanazie.html

Zpravodajství má jistá pravidla a tato pravidla jsou evidentně různě chápána a prakticky pojmána. Podle analýzy článků v této diplomové práci se zpravodajské weby vykazují směsicí zpráv nejrůznějšího původu, účelu, nejrůznějších zdrojů, názorů, komentářů, obsahu, úrovně zpracování, pravdivosti, relevantnosti atd.

Zřejmě jako první o nebezpečí zahlcení informací hovoří již Alvin Toffler. Uvádí, že je velice obtížné oddělovat hodnověrné a užitečné informace od odpadu (např. marketingu), nesmyslů, lží. K této schopnosti je podle něho potřeba určitý stupeň mediální gramotnosti.⁹¹

Klíč, který by čtenáři (publiku) spolehlivě pomohl odlišit bulvár od kvalitního, důvěryhodného, co nejuvěrněji vypovídajícího zpravodajství prakticky neexistuje. Jestliže se internetové zpravodajství dělí na zpravodajství občas bulvární a občas seriózní, dostává se čtenář do nelehké situace, kdy v podstatě není schopen získané informace odlišit, relevantně zpracovat. Tedy čtenář jen stěží rozliší euthanasii od jednotlivých druhů a od asistovaného suicidia. Jestliže ze zpráv pokaždé vyplývá něco jiného, je čtenář zmaten. Jestliže ze zpráv vyplývají nepřesné informace, je čtenář desorientován. Jestliže zprávy čtenáře zahrnují přílivem informací, je pochopitelné, že pouze ty šokantní zaujmou. V této souvislosti je třeba připomenout tu skutečnost, že téměř každý čtenář je volič, nebo budoucí volič.

Pak vyvstává otázka, zda pro zachování určitého standardu není nejvyšší čas, aby internetové zprávy, a to nejen v oblasti euthanasie a asistovaného suicidia, přikročily k jádru věci, ke konkrétnějším otázkám, ke konstruktivnímu obsahu a odklonily se od těžkopádných, bezvýznamných a zavádějících klišé.

Je proto otázka budoucnosti, jak se obecná pozice internetových médií a jejich chápání publikem ustálí.

⁹¹ GILES, D. *Psychologie médií*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 15

5. Perspektiva presentace euthanasie a asistovaného suicidia, regulace internetového tisku

Kapitola „Perspektiva“ je závěrečnou částí této diplomové práce, jež přinese, na základě poznatků dříve uvedených v této práci, zamyšlení nad souvislostmi, předpokládané vyhlídky do snad náležitější budoucnosti v oblasti presentace euthanasie a asistovaného suicidia v médiích.

Implementace - návrh presentace euthanasie a asistované sebevraždy

Pokud bychom chtěli obeznámit nejširší společnost o podrobnostech a rozdílech mezi euthanasií a asistovaným suicidiem, měli bychom podle průzkumu veřejného mínění zvolit zpravodajský článek na internetu (on-line). Mohlo by se jednat o článek například na nejznámějších webových stránkách (idnes.cz, seznam.cz, aktuálně.cz, tn.cz apod.) a nejlépe ve všech naráz (po vzoru jiných témat).

Články na téma euthanasie a asistované suicidium by měly být krátké, pojmově jednotné, srozumitelné, tak aby jednoznačně nasměrovaly k realitě. Tak by pravděpodobně utvrdily nebo vyvrátily postoj společnosti k tomuto tématu. Tedy nepodněcovaly by nekonečné, nikam nevedoucí diskuze.

Ne jeden, ale systém seriózních zpravodajských článků by měl do předmětné problematiky přinést konkrétní jednotu, bez přebytečných emocí, s logickými vysvětleními, případně s relevantní realizací hypotéz, s nástinem nabízených možností řešení. A to tak, aby vyvolaly co nejobjektivnější, věrohodný, solidní, mravní dojem u čtenářů a nevyvolávaly u nich pochyby, nejistotu, nebo také nezájem.

Internetový zpravodajský článek na téma euthanasie a asistovaného suicidia by měl být v souladu s jazykovými, stylistickými a žánrovými prostředky vykazovat ustálenou, osvědčenou strukturu – čelo a tělo (včetně chronologického sledu událostí a kontextu) – která shrnuje co se děje, s odkazy např. na spolehlivý výklad právního stavu věci.

Články by v žádném případě neměly vykazovat známky bulváru, obsahovat názory nekompetentních, nezainteresovaných osob, manipulaci, individuální, spíše citově laděné příklady, neodborné a neprůkazné ankety a průzkumy, závěry, dojmy, neúplné informace, paušalizace, klišé apod. Sdělované informace by se neměly opakovat.

Zpráva, která je zajímavá, nemusí být za každou cenu zábavná. Měla by být však pravdivá, věrná, ohleduplná, faktická, ověřitelná, v souladu s etickými principy, s citlivým přístupem pro všechny možné skupiny čtenářů, neutrálního a pouze informativního charakteru. Současně by svým obsahem neměla překračovat vědomostní kompetence autora a zkontaktovaných osob přispívající k tvorbě článku, dojmy a názory autora. Jeden ze základních znaků zpravodajského článku je v neposlední řadě jeho aktuálnost.

5.1 Zpracování zpravodajského článku

Vyhlášení referenda o uzákonění pasivní euthanasie a asistované sebevraždy v České republice

18. června 2016

Dne 18. 6. 2016 prezident republiky vyhlásil referendum o uzákonění pasivní euthanasie a asistované sebevraždy v České republice.

Hlasování bude probíhat ve dnech 19. 9. – 20. 9. 2016.

Ve všelidovém hlasování tak budou moci občané České republiky s volebním právem přímo rozhodnout o uzákonění euthanasie nebo asistované sebevraždy v českém právním řádu.

Občané v referendu budou odpovídat na otázku: „Jste pro uzákonění pasivní euthanasie v České republice: ano - ne?“ a „Jste pro uzákonění asistované sebevraždy v České republice: ano - ne?“

Euthanasie obecně má za cíl zabránit dalšímu utrpení pacienta. Pasivní euthanasie je pasivní činností lékaře, která spočívá v ustoupení od léčby a léčebných úkonů u smrtelně nemocného pacienta, jehož život by se tím uměle prodloužil o další utrpení. Tím se jeho úmrtí ponechá přirozenému ději.

Asistovaná sebevražda je důstojné sebeusmrcení pacienta pod dohledem lékaře, který současně pacientovi poskytl speciální konzultaci, léky a návod, jak se usmrtit.

Občané České republiky budou mít příležitost se podrobněji seznámit s obsahem hlasování prostřednictvím informačních kampaní, které budou probíhat přibližně od července do srpna tohoto roku.

Autor: Soňa Vodrážková

5.2 Regulace

Pokud bychom do budoucna přemýšleli o regulaci elektronických médií, jednalo by se o právní předpis, který vnese do situace řád, tedy práva a povinnosti dotčených subjektů. V platnosti je sice Tiskový zákon (Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů), není ale obecným právním předpisem mediálního práva na území České republiky. Internetový tisk nespĺňuje předpoklady stanovené v §3, odst. 1 tiskového zákona, který vymezuje pojem periodický tisk. Stejně tak i praktickou aplikovatelnost na internetový tisk.

Proto podobně jako téma euthanasie i téma regulace elektronických médií má své zastánce a odpůrce.

Motivací pro regulaci internetového tisku můžeme považovat například tu skutečnost, ze které vyplývá, že značnou část informací získáváme na internetu (viz průzkum veřejného mínění vytvořený pro účely této práce). Další motivací můžeme hledat v potřebě podávat relevantní informace za účelem zvýšení kvality zpráv a vzdělání obyvatelstva. Nebo omezení svévole a nekontrolovatelné volnosti toku informací na internetu, speciálně v internetovém zpravodajství. Zejména v oblasti šíření omylů

a nepravd. Také s ohledem na reálnou nevymahatelnost dodržování základních žurnalistických principů, nebo časově a finančně náročné vymahatelnosti práv a povinností dotčených subjektů.

Přitom je třeba mít na paměti, že veškeré informace publikované na internetu nejsou rovněž stejné. V první řadě se jedná o internetové zpravodajství a v druhé řadě se jedná o různé blogy, kde se publikují nejrůznější názory jednotlivců, či skupin a všechny ostatní publikace. Vzhledem k základním právům (kupříkladu na svobodu slova) je druhá uvedená skupina irelevantní. Pro účely této diplomové práce hovoříme pouze o potřebě regulace internetového tisku.

S případnou právní regulací úzce souvisí vymahatelnost, kterou by právní předpis také zajišťoval. Pravděpodobně by právním předpisem vznikl orgán, nebo by se rozšířila působnost jiného, již existujícího (státního) orgánu, který by vymahatelnost práv a povinností dané právním předpisem zajišťoval.

Tedy podobně jako zákon o regulaci reklamy (č. 40/1995 Sb.) by mohl vypadat speciální právní předpis, upravující mimo jiné regulaci internetového tisku.

Zákon o regulaci elektronických médií, současně jako norma kvality, by měl pravděpodobně následující obsah:

0. Úvod – hlavičku zákona – název, číslo zákona, sbírka, znění, účinnost apod.
1. Článek I – Obecné ustanovení – předmět, rozsah účinnosti, vymezení základních pojmů (elektronická média – rozhlasové a televizní vysílání, audiovizuální mediální služby na vyžádání, internetové sdělovací prostředky – internetový tisk a ostatní),
2. Článek II – Základní zásady
3. Článek III – Práva a povinnosti

4. Článek IV – Dozor nad dodržováním zákona
5. Článek V – Delikty, deliktní (správní) řízení
6. Společná a závěrečná ustanovení.

Myšlenky o určitém utřídění veškerých informací na internetu, pro snadnější orientaci v nich vyšly z obsahu článků prezentujících euthanasii a asistované siuicidium. Právní regulace by tak spíše přinesla krajní opatření, pokud by osvěta, mediální výchova, která pomáhá čtenářům odlišovat nekvalitní informace od kvalitních, nebyla dostatečně prakticky efektivní a adaptibilní nejnovějšímu vývoji.

Závěr

Diplomová práce poskytla podrobné informace o euthanasii a asistovaném suicidii. Výkladem historie, představením definic euthanasie a asistovaného suicidia, spolu s jejich vzájemnou komparací, byly pojmy postupně separovány.

Souvislosti v chápání pojmů euthanasie a asistovaného suicidia byly představeny také z hlediska interdisciplinárního. Pojmy byly definovány autory, kteří se touto problematikou podrobně zabývají, zejména z prostředí lékařského a právního.

Přestože odborná literatura historii asistovaného suicidia opomíjí, byla zde historie asistovaného suicidia vyložena samostatně. Odkryla se rovněž pojmová nesourodost termínů euthanasie a asistovaného suicidia. Také vyšlo najevo, že euthanasie disponuje řadou typů, které se od sebe vzájemně liší.

Ne všichni autoři odborných knih/článků akceptují separátní postavení typů euthanasie od asistovaného suicidia. Taková situace vede při výkladu a chápání problematiky pouze k ne příliš konstruktivním diskuzím, nebo také k předčasným závěrům. Tím došlo na realizaci otázky, jak se v problematice orientují respondenti, a jak se česká média, při presentaci euthanasie a asistovaného suicidia, s touto situací vypořádala.

V praktické části diplomové práci autorka diplomové práce proto přistoupila k realizaci průzkumu veřejného mínění a k analýze presentace euthanasie a asistovaného suicidia v českých médiích.

Z průzkumu veřejného mínění vyšlo najevo, že nejvíce informací respondenti stran problematiky euthanasie a asistovaného suicidia získali z médií, zejména internetových. Dále vyšlo najevo, že názory na uzákonění jednotlivých typů euthanasie a asistovaného suicidia v České republice se liší. Byla tím prokázána nízká vypovídací hodnota ostatních průzkumů týkající se pouze obecné euthanasie. Také respondenti v drtivé většině případů nerozlišují euthanasii a asistované suicidium a považují je za totéž. V některých případech se respondenti přiznali, že ani jednotlivým typům euthanasie nerozumí. Čímž se sama nabídla otázka, jak jsou tedy respondenti seznamováni

s problematikou euthanasie a asistovaného suicidia v českých médiích, ze kterých podle průzkumu čerpají nejvíce informací o této problematice.

Autorka diplomové práce proto podrobila zkoumání presentace euthanasie a asistovaného suicidia nejprve obecná média, prostřednictvím databází Anopress a ANL. S ohledem na výsledek provedeného průzkumu veřejného mínění, se zaměřila autorka diplomové práce na zmíněná média a jednotlivé články prezentující euthanasií a asistované suicidium.

Analýza presentace euthanasie a asistovaného suicidia v českých médiích a zejména analýza internetových zpravodajských článků, prokázala, že v drtivé většině skutečně dochází k zaměňování již evidentně tabuizovaných pojmů euthanasie a asistovaného suicidia. Ne vždy bylo jasné, o jakém typu euthanasie se právě hovoří. Kromě toho analýza internetových zpravodajských článků nezaznamenala informace o zkušenostech v jiných zemích, kde je daný typ euthanasie nebo asistované suicidium pozitivně uzákoněno. Nezmiňují se ani opatření proti zneužití, kterého se odpůrci euthanasie či asistovaného suicidia nejvíce obávají. Žádný z článků v této souvislosti nenabízel jiné formy řešení bezvýchodné situace, jako např. problematiku péče hospiců, domácí a paliativní péči. Takové články proto nelze považovat za články přesné, konstruktivní a aktuální. Problematice se nevěnují tak dostatečně, jak by si zasloužila. Jako by toto téma zamrzlo v jakémisi klišé. Jakoby se teprve s příměsí laických pocitů, dojmů a názorů ze zdánlivě neaktuální problematiky stala událost. Klíč, který by čtenáři spolehlivě pomohl odlišit bulvár od kvalitního, důvěryhodného, co nejvěrněji vypovídajícího zpravodajství zároveň prakticky neexistuje.

Dalším problémovým místem při zpracování předmětné problematiky je současná realizace obecných anket s nízkou vypovídací hodnotou. Ankety, které jsou pro účel daného článku realizované, ale i ty oficiální, jsou v podstatě stále stejné, neoriginální a jejich vypovídací hodnota je proto stále stejně nízká.

Pozitivní vývoj naznačují ty články, které obsahují akceptaci typů euthanasie s důrazem na tu skutečnost, že asistované suicidium není euthanasií. Avšak i takto výjimečné články bohužel podrobené analýze vykazují určité, individuální chyby. Na vině může být obsáhlost a složitost tématu, kterému je navíc jen obtížné citově nepodlehout.

Tím se přímo nabídla poslední kapitola diplomové práce - perspektiva presentace euthanasie a asistovaného suicidia. V těchto souvislostech proto autorka diplomové práce zpracovala vlastní zpravodajský článek. Kromě možnosti mediální výchovy všech skupin obyvatelstva autorka diplomové práce navrhuje právní regulaci elektronických médií, která by také představovala určitou normu kvality internetového zpravodajství.

Analýza presentace euthanasie a asistovaného suicidia v českých médiích přinesla přehled o vývoji dané oblasti od počátku, po konečnou presentaci především internetovému publiku a perspektivu. Tím diplomová práce přinesla souvislosti, pochopení minulosti a současnosti a nový pohled podporující představy o podobě budoucího vývoje této problematiky.

Seznam použitých zdrojů

Seznam použitých českých zdrojů

BAJČAN, R. *Techniky public relations. Aneb jak pracovat s médii*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2003. ISBN 80-7261-096-1.

BEDNÁŘ, V. *Krizová komunikace s médii*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-3780-5.

BROUK, B. *O pošetilosti života i smrti*. 1. vyd. Praha: Volvox Globator, 2009. ISBN: 978-80-7207-707-6.

JEŽEK V., JIRÁK, J. *Média a my*. Svazek 4. 1. vyd. Praha: Akademie múzických umění, 2014. ISBN 978-80-7331-304-3.

KUPKA, M. *Psychosociální aspekty paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014. ISBN: 978-80-247-4650-0.

MATĚJEK, J. *Dříve projevená přání pacientů. Výhody a rizika*. 1. vyd. Praha: Galén, 2011. ISBN 978-80-7262-850-6.

MILFAIT, R. *Lidská práva osob s postižením, nevyléčitelně nemocných a umírajících*. 2. vyd. Středokluky: SUSA, 2013. ISBN 978-80-86057-85-9.

MUNZAROVÁ, M. a kol. *Proč NE eutanazii, aneb Být, či nebýt?* 2. vyd. Praha: Ecce homo, 2008. ISBN 978-80-7195-304-3.

MUNZAROVÁ, M. *Eutanazie, nebo paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-247-1025-0.

OSVALDOVÁ, B. a kol. *Zpravodajství v médiích*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1899-9.

PLAMÍNEK, J. *Komunikace a prezentace*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4484-1.

REIFOVÁ, I. a kol. *Slovník mediální komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.

RŮŽIČKA, V. *Politika a média*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3667-9.

VERNER, P. *Úvod do praktické žurnalistiky*. 2. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2010. ISBN 978-80-86723-87-7.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

AMÉRY, J. *Vztáhnout na sebe ruku. Rozprava o dobrovolné smrti*. 1. vyd. Praha: Prostor, 2010. ISBN 978-80-7260-230-8.

GILES, D. *Psychologie médií*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-3921-2.

KERECMAN, P. *Eutanázia, asistovaná samovražda – právné aspekty*. Bratislava: Eurounion, 1999. ISBN 80-88984-01-7.

MONESTIER, M. *Dějiny sebevražd, dějiny, techniky a zvláštnosti dobrovolné smrti*. 1. vyd. Praha: Dybbuk, 2003. ISBN 80-903001-8-9.

POLLARD, B. *Eutanazie ano či ne*. 1. vyd. Praha: Dita, 1996. ISBN 80-85926-07-5.

PROKOFJEV, S. O., SELG, P. *Chránit život. Napomáhání k sebevraždě a lékařská etika*. 1. vyd. Hranice: FABULA, 2013. ISBN 978-80-87635-06-3.

VOZÁR, J. *Eutanázia, právné aspekty*. 1. vyd. Pezinok: Formát, 1995. ISBN: 80-967469-2-8.

Seznam použitých internetových zdrojů

ANŠ. *Eutanazie v Česku, nezákonná, ale provádí se*. TN.cz [online]. 2012 [cit. 16-7-2015]. Dostupné z: <http://tn.nova.cz/clanek/zpravy/domaci/eutanazie-v-cesku-nezakonna-ale-dochazi-k-ni.html>

BRAUNOVÁ, D. *Názory na legalizaci eutanazie se různí*. Novinky.cz [online]. 2014 [cit. 12- 8-2015]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/zena/zdravi/347740-nazory-na-legalizaci-eutanazie-se-ruzni.html>

BRNA. *V Čechách proběhne až 5000 eutanazii ročně. Jak je to možné?* Eurozpravy.cz [online]. 2014 [cit. 11-8-2015]. Dostupné z: <http://domaci.eurozpravy.cz/zivot/105950-v-cechach-probehne-az-pet-tisic-eutanazii-rocne-jak-je-to-mozne/>

BSE. *Dovolte mi zemřít, žádala chilská dívka prezidentku. Kvůli zákonům marně*. Idnes.cz [online]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z http://zpravy.idnes.cz/chile-video-divka-prosi-prezidentu-o-eutanazii-fl5-/zahranicni.aspx?c=A150301_103958_zahranicni_bse

BSE: *Dívka prosí prezidentku o eutanazii*. Idnes.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chile-video-divka-prosi-prezidentu-o-eutanazii-fl5-/zahranicni.aspx?c=A150301_103958_zahranicni_bse

ČERNÝ, D., DOLEŽAL, A. *Eutanázie: Dobrá smrt, či hra s ohněm?* Reflex.cz [online]. 2014 [cit. 11-8-2015]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/54151/eutanazie-dobra-smrt-ci-hra-s-ohnem.html>

ČT 24, PET. *Německo zřejmě zlegalizuje asistovanou sebevraždu.* Česká televize.cz [online]. 2015 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1537816-nemecko-zrejme-zlegalizuje-asistovanou-sebevrazdu>

ČT 24. *Belgie jako první země posvětila neomezenou dětskou eutanázií.* Česká televize.cz [online]. 2014 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/262428-belgie-jako-prvni-zeme-posvetila-neomezenou-detskou-eutanazii/>

ČTK. *Chilská dívka, která žádala prezidentku o eutanázií, zemřela.* Idnes.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chilska-divka-maureirova-eutanazie-cysticka-fibroza-pc1-/zahranicni.aspx?c=A150515_063629_zahranicni_wlk

ČTK. *Kolumbie provedla první eutanázií.* Novinky.cz [online]. 2015 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/374189-kolumbie-provedla-prvni-eutanazii.html>

ČTK. *Kolumbie provedla první eutanázií. Uspán byl muž s rakovinou.* Deník.cz [online]. 2015 [cit. 13-8-2015]. Dostupné z: http://www.denik.cz/ze_sveta/kolumbie-provedla-prvni-eutanazii-uspan-byl-muz-s-rakovinou-20150704.html

ČTK. *Nemocní lidé si budou moci určit termín smrti. S legální pomocí.* Blesk.cz [online]. 2015 [cit. 16-7-2015]. Dostupné z: <http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti/325817/nemocni-lide-si-budou-moci-urcit-termin-smrti-s-legalni-pomoci.html>

ČTK. *Profil: Eutanázie je legální v Nizozemsku, Belgii a Lucembursku.* České noviny.cz [online]. 2014 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/profil-eutanazie-je-legalni-jen-v-nizozemsku-belgii-a-lucembursku/1114665>

ČTK. *Průzkum – Češi schvalují eutanázií i trest smrti.* Lidovky.cz [online]. 2011 [cit. 13-8-2015]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/pruzkum-cesi-schvaluji-eutanazii-i-trest-smrti-f54-/zpravy-domov.aspx?c=A110628_181600_ln_domov_kim

ČTK. *Žádala o eutanázií, chce žít dál. Chilská dívka změnila pohled na svět.* Idnes.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chilska-divka-maureirova-eutanazie-cysticka-fibroza-pc1-/zahranicni.aspx?c=A150323_073353_zahranicni_wlk

DENÍK. *Jste pro legalizaci eutanazie?* Deník.cz [online]. 2010 [cit. 13-8-2015]. Dostupné z: http://zlinsky.denik.cz/zpravy_region/anketa-jste-pro-legalizaci-eutanazie.html

DOLEŽAL, J. X. *Eutanázie, aneb Za dobrou smrt.* Reflex.cz [online]. 2014 [cit. 16-8-2015]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/komentare/54080/jiri-x-dolezal-eutanazie-aneb-za-dobrou-smrt.html>

FROUZOVÁ, K. *Eutanázie v Česku, občas pomůžeme zemřít, uznává část lékařů.* Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/eutanazie-v-cesku-0zw-/domaci.aspx?c=A121005_205822_domaci_brm

HAŠKOVCOVÁ, H. *Umírání v Čechách*. České noviny.cz [online]. 2015 [cit. 20-8-2015]. Dostupné z: <http://www.ceskenovinky.eu/2015/03/10/umirani-v-cechach/>

HEJL, J. *Eutanázie pacientům pomůže, opakuje autor odmítaného zákona*. Aktuálně.cz [online]. 2014 [cit. 18-8-2015]. Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/domaci/rozhovor-eutanazie-pacientum-pomuze-zakon-uz-mamnapsany/r~0c8d7c3429f611e4bce90025900fea04/>

JALOWICZOROVÁ, J. *Eutanázie*. Eseznam.cz [online]. 2013 [cit. 17-8-2015]. Dostupné z: <http://www.eseznam.cz/index.php/rubriky/ruzne-clanky/2593-eutanazie>

JANDL, D. *Lucembursko je třetí zemí EU, kde je legální eutanázie*. Aktuálně.cz [online]. 2008 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/zahranici/lucembursko-je-treti-zemi-eukde-bude-legalni-eutanazie/r~i:article:624002/>

JANOŮŠEK, A., HORÁČEK, A. *Soud zprostil zdravotní sestru z Rumburku obžaloby z vražd pacientů*. IDNES.cz [online]. 2016 [cit. 4-2-2016]. Dostupné z: http://usti.idnes.cz/rozsudek-nad-sestrou-z-rumburku-verou-maresovou-f7i-usti-zpravy.aspx?c=A160120_162034_usti-zpravy_alh

KUBÁTOVÁ, M., ČERVENKA, J. *Veřejné mínění o interrupci, eutanazii a trestu smrti – červen 2014*. Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. [online]. 2014 [cit. 9-2-2016]. Dostupné z: http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7256/f3/ov140703.pdf

Lidovky.cz. *Eutanázie v Česku? To bychom mohli rovnou zavést i trest smrti, míní poslanci*. [online]. 2014 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/eutanazie-v-cesku-to-bychom-rovnou-mohli-zavest-i-trest-smrti-p6a-/zpravy-domov.aspx?c=A140824_155030_ln_domov_sk

Národní knihovna ČR. *Databáze ANL – Výběr článků v českých novinách, časopisech a sbornících* [online]. 2012–2015 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: http://aleph22.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=anl

NEOFUS, O. *Švýcarsko čelí náporu sebevražedných turistů*. Zprávy tiscali.cz [online]. 2014 [cit. 17-8-2015]. Dostupné z: <http://zpravy.tiscali.cz/svycarsko-celi-naporu-sebevrazednych-turistu-242040>

OB. *Bohuslav Brouk, jasnozřivý kritik i provokatér* [on-line]. 2008, [cit. 14-8-2015]. Dostupné z: http://kultura.idnes.cz/bohuslav-brouk-jasnozrivy-kritik-i-provokater-frl-literatura.aspx?c=A080220_132815_literatura_ob

PELIKÁNOVÁ, J., NEJEZCHLEBOVÁ, L. *Smrt s asistencí: Dilema. "Potěšit" větší půlku Čechů a povolit eutanazii?* Týden.cz [online]. 2014 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/zdravotnictvi/dilema-potesit-vetsi-pulku-cechu-a-povolit-eutanazii_316119.html#.VZIMKkayISU

VLČEK, I. *Bude jen huř a huř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanazii.* Novinky.cz [online]. 2015 [cit. 14-8-2015]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/372289-bude-jen-hur-a-hur-slovenska-lekarka-trpici-vaznou-nemoci-zada-o-eutanazii.html>

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2015. ISSN 1213-7235. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/>

ZDRAVÍ.E15. *Zdravotnictví – medicína, Eutanázie v ČR* [online]. 2014 [cit. 12-8-2015]. Dostupné z: <http://zdravi.e15.cz/clanek/mlada-fronta-zdravotnicke-noviny-zdn/eutanazie-v-cr-474292>.

Odborné články a ostatní zdroje

BLUMA, A. Právo zemřít. *Literární noviny*. Příloha: Věda, technika, civilizace. Roč. 2016, č. 2, s. 3

MITLÖHNER, M. Euthanasie - náměty k diskuzi. *Zdravotnictví a právo*. 2002, roč. 6, č. 11, s. 11-13. ISSN 1211-6432

MITLÖHNER, M. Ke vztahu trestného činu účasti na sebevraždě a euthanasie. *Trestní právo*. 2003, roč. 8, č. 6, s. 15 - 17. ISSN 1211-2860

MITLÖHNER, M. K právním a etickým problémům spojeným s narozením těžce malformovaného jedince. *Československé zdravotnictví*. 1986, roč. 34, č. 3, s. 108–113

Národní knihovna ČR, Studovna periodik, Anopress – licencovaná on-line databáze článků z českého tisku a plnotextové záznamy zpravodajských, publicistických a diskusních pořadů rozhlasu a televize. Retrospektiva mediální části: od roku 1996, 12 měsíců

PAMĚŤ A DĚJINY – čtvrtletník, ročník VII, číslo 1. Ústav pro studium totalitních režimů České republiky, 2013. ISSN 1802-8241

PEJCHALOVÁ – GRÜNVALDOVÁ, V. *Euthanasie a pomoci při sebevraždě*. Parlamentní institut, 2005. Informační podklad č. 5.244

PRCHALOVÁ, S. *Eutanázie a účast na sebevraždě*. Diplomová práce. Praha, 2008. Zakarpatská státní univerzita. Obor práce: Právo a právní věda. Vedoucí práce: JUDR. MIROSLAV MITLÖHNER, CSC.

URBÁNEK, J. Eutanázie – problém napětí mezi lékařstvím, etikou a právem. *Trestní právo*. 2007, roč. 12, č. 9, s. 11. ISSN 1211-2860

VOZÁR, Jozef. Eutanázia a právo na prirodzenú smrť. *Právny obzor*. 1991, 7. 356 s. ISSN 0032-6984.

Seznam obrázků, grafů a tabulek

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Printscreen formuláře k vyhledávání článků – Anopress 55

Obrázek č. 2: Printscreen formuláře k vyhledávání článků dle zadaného hesla - ANL . 56

Seznam grafů

Graf č. 1: Odkud jsem osobně získal(a) nejvíce informací o Euthanasii? V

Graf č. 2: Jsem pro uzákonění Euthanasie v ČR, a to včetně všech jejích forem? V

Graf č. 3: Jsem pro uzákonění Aktivní euthanasie v ČR? VI

Graf č. 4: Jsem pro uzákonění Pasivní euthanasie v ČR? VI

Graf č. 5: Jsem pro uzákonění Asistované sebevraždy v ČR nevléčitelně nemocného?
..... VII

Graf č. 6: Jsem pro uzákonění Asistované sebevraždy v ČR jakéhokoli člověka? VII

Graf č. 7: Asistovaná sebevražda je forma/druh euthanasie? VIII

Graf č. 8: Jsem pro uzákonění Dětské euthanasie? VIII

Graf č. 9: Váš věk? IX

Graf č. 10: Vaše pohlaví? IX

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: K roku 2015 je euthanasie povolena.....	13
Tabulka č. 2: Některé příčiny úmrtí v České republice	15
Tabulka č. 3: Sebevraždy v České republice podle způsobu provedení za období 2001 – 2002 v podílech v % na celkový počet	15
Tabulka č. 4: Počet sebevražd v České republice podle věkových skupin v období 2001 - 2002	16
Tabulka č. 5: Komparace euthanasie a asistovaného suicidia podle autorky diplomové práce.....	35
Tabulka č. 6: Rozdíly mezi euthanasií a asist. sebevraždou podle Kerecmana P.....	36
Tabulka č. 7: Komparace pasivní euthanasie a asistovaného suicidia podle autorky diplomové práce.....	36
Tabulka č. 8: Analýza závislostí č. I (Asist. sebevražda je druh euthanasie x nejvíce informaci získané na internetu).....	43
Tabulka č. 9: Analýza závislostí č. II (věk 20 – 30 let x Aktivní euthanasie – ano)	45
Tabulka č. 10: Analýza závislostí č. III (věk 20 – 30 let x Dětská euthanasie – ano)	46

Seznam příloh

Příloha A - Znění dotazníku (Presentace euthanasie v médiích – realita)	I
Příloha B - Informace o průzkumu	IV
Příloha C - Odpovědi respondentů, výsledky průzkumu v grafech	V
Příloha D - Eutanazie (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – celostátní tisk a internet, Anopress IT (Národní knihovna).....	X
Příloha E - Asistovaná sebevražda (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – celostátní tisk a internet, Anopress IT (Národní knihovna).....	XVII
Příloha F - Eutanazie (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – televize a rozhlas, Anopress IT (Národní knihovna).....	XX
Příloha G - Asistovaná sebevražda (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – televize a rozhlas, Anopress IT (Národní knihovna).....	XXI
Příloha H - Eutanazie (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – celostátní tisk, Anopress IT (Národní knihovna)	XXII
Příloha I - Asistovaná sebevražda (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – celostátní tisk, Anopress IT (Národní knihovna).....	XXIII
Příloha J - Články o chilské dívce, která žádala o euthanasii	XXIV
Příloha K - Článek „Bude jen hůř a hůř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanazii“	XXVI
Příloha L - Článek „ <i>Eutanázie v Česku? Občas pomůžeme zemřít, uznává část lékařů</i> “, Autor: Kateřina Frouzová	XXVII
Příloha M - Článek „Eutanazie pacientům pomůže, opakuje autor odmítaného zákona“	XXVIII
Příloha N - Článek „Eutanázie: Dobrá smrt, či hra s ohněm?“	XXXII

Příloha A - Znění dotazníku (Presentace euthanasie v médiích – realita)

Název průzkumu: Presentace euthanasie v médiích - realita

Úvodní text zveřejněný respondentům (jenž má za úkol přesvědčit respondenty o významu, smyslu průzkumu a tedy je přesvědčit, aby dotazníku věnovali svůj čas): „Průzkum je zaměřen na euthanasii a vliv médií na něj. Cíl: prokázání podílu médií na presentaci zastaralých klišé, zejm. nedostatečné fundovanosti novinářů při presentaci v médiích. Použití: v diplomové práci. 10 otázek:“

1. Odkud jsem osobně získal (a) nejvíce informací o euthanasii?
 - a) V odborných knihách.
 - b) V televizi (televizní noviny, jiné televizní pořady).
 - c) Na internetu (elektronická média - články, diskuze...).
 - d) V tištěných novinách a časopisech.
 - e) Na jiném místě (ve škole, v zaměstnání apod.).
 - f) Ani jedna z možností.
 - g) Nevím.

2. Jsem pro uzákonění Euthanasie v ČR a to včetně všech jejích forem a kombinací - aktivní, pasivní, přímé, nepřímé, dětské, rané (těžce malformovaných novorozeňat), sociální apod. a rozumím obsahu těchto forem?
 - a) Ano.
 - b) Ne.
 - c) Nevím.
 - d) Nevím, protože nerozumím obsahu těchto forem.
 - e) Ano, jsem pro uzákonění, ale jen některých forem euthanasie.

3. Jsem pro uzákonění Aktivní euthanasie v ČR, která spočívá v usmrcení lékařem nevléčitelně nemocného, trpícího pacienta, za pomoci šetrných prostředků (léků), ze soucitu, na jeho žádost (pokud není možná žádost přímo pacienta - na žádost kompetentní, blízké osoby)?
- a) Ano.
 - b) Ne.
 - c) Nevím.
4. Jsem pro uzákonění Pasivní euthanasie v ČR, která spočívá v rozhodnutí o marnosti a upuštění od léčby (lékařem nebo pacientem). V podstatě vlastní rozhodnutí o ponechání průběhu nemoci přirozenému ději (při současném stanovení přísných opatření proti zneužití)?
- a) Ano.
 - b) Ne.
 - c) Nevím.
5. Jsem pro uzákonění Asistované sebevraždy v ČR, která spočívá v asistenci (dohledu) lékaře při sebevraždě trpícího, nevléčitelně nemocného pacienta (při současném stanovení přísných opatření proti zneužití)?
- a) Ano.
 - b) Ne.
 - c) Nevím.
6. Jsem pro uzákonění Asistované sebevraždy v ČR, která spočívá v asistenci (dohledu) lékaře při sebevraždě jakéhokoli člověka (není podmínkou utrpení a nevléčitelná choroba), který o to požádá?
- a) Ano.

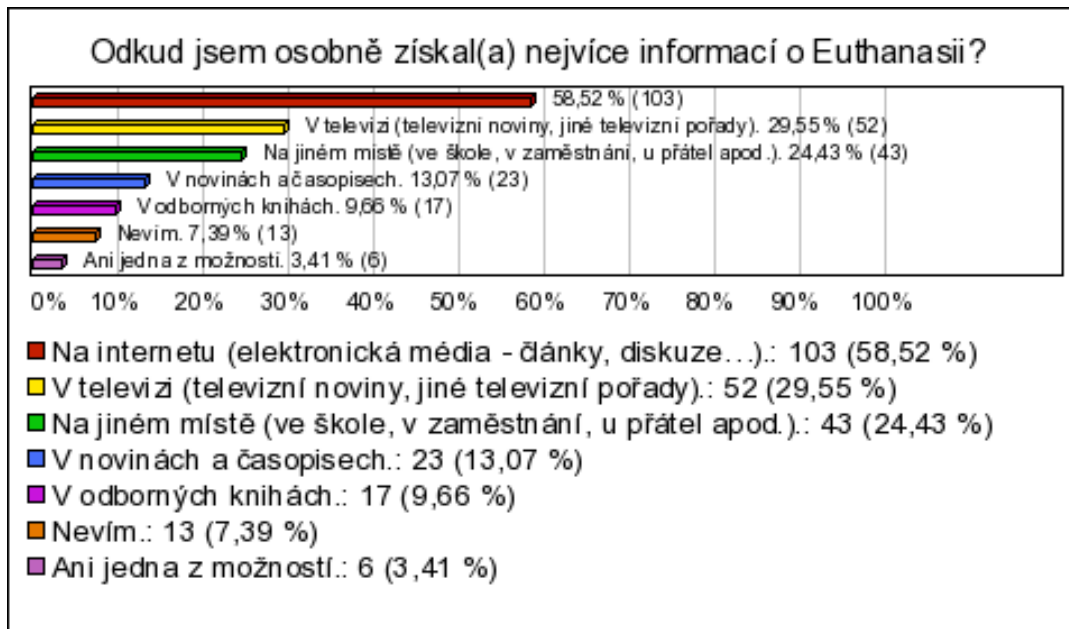
- b) Ne.
 - c) Nevím.
7. Je Asistovaná sebevražda forma/druh euthanasie?
- a) Ano.
 - b) Ne.
 - c) Nevím.
8. Jsem pro uzákonění Dětské euthanasie?
- a) Ano.
 - b) Ne.
 - c) Nevím.
9. Váš věk
- a) Méně než 20 let
 - b) 20 – 30
 - c) 30 – 40
 - d) 40 – 50
 - e) 50 – 60
 - f) 60 - 70
 - g) 70 let a více
10. Vaše pohlaví
- a) Žena
 - b) Muž

Příloha B - Informace o průzkumu

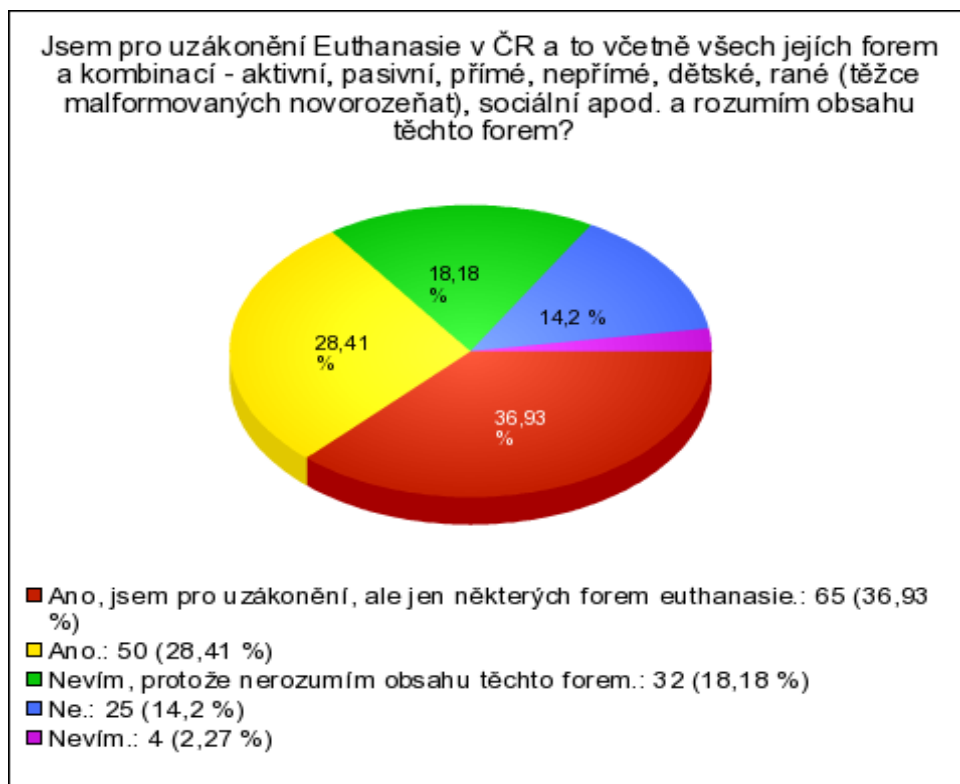
Autor průzkumu	Soňa Vodrážková
Šetření:	31. 07. 2015 - 27. 08. 2015
Veřejná adresa výsledků:	https://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/euthanasie-v-mediich/
Počet responsí:	176×
Typ:	veřejný průzkum, schválena propagace
Počet otázek (max./průměr):	10 / 10
Zobrazení otázek:	celý dotazník najednou
Návratnost dotazníků:	66,8 %
Průměrná doba vyplňování:	00.02:05

Příloha C - Odpovědi respondentů, výsledky průzkumu v grafech

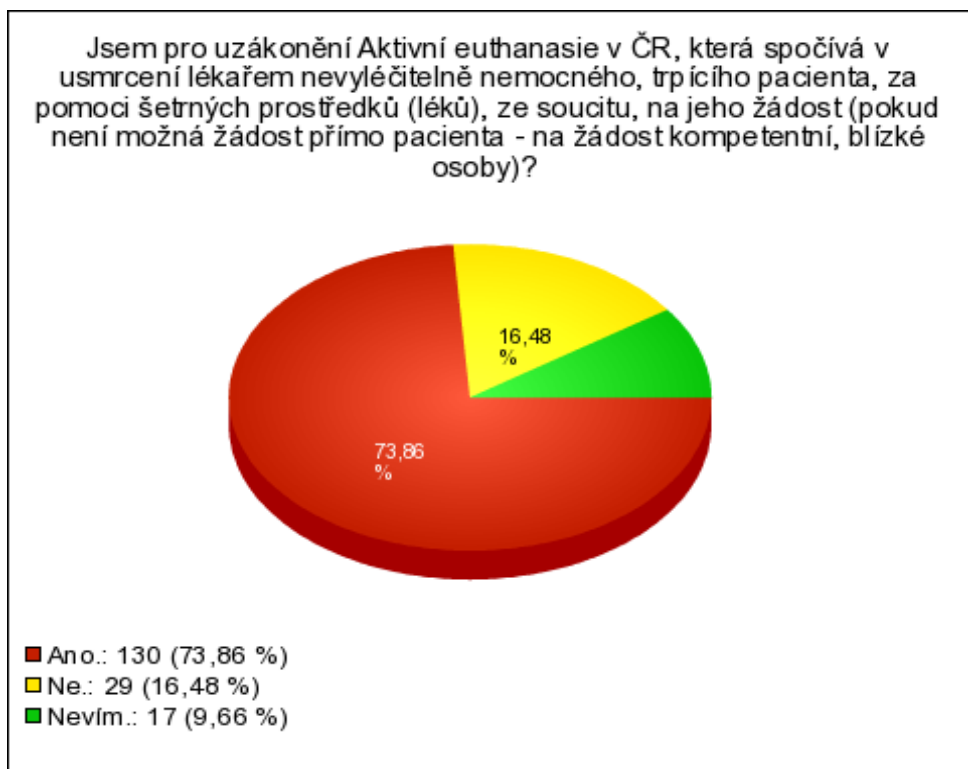
Graf č. 1: Odkud jsem osobně získal(a) nejvíce informací o Euthanasii?

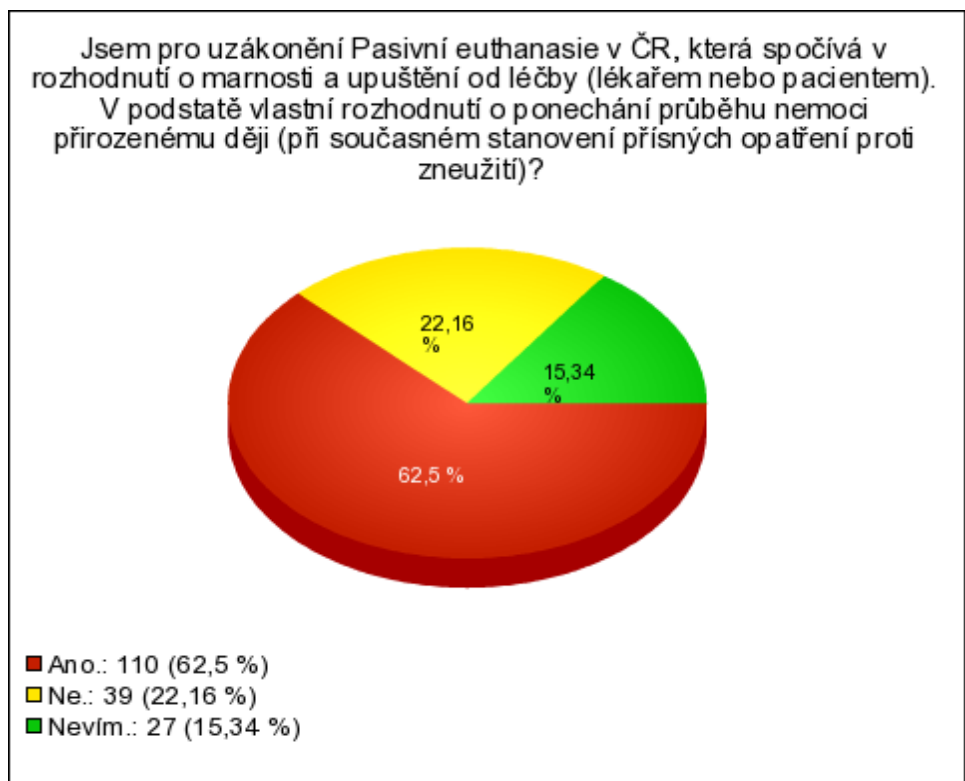
Graf č. 2: Jsem pro uzákonění Euthanasie v ČR, a to včetně všech jejích forem?

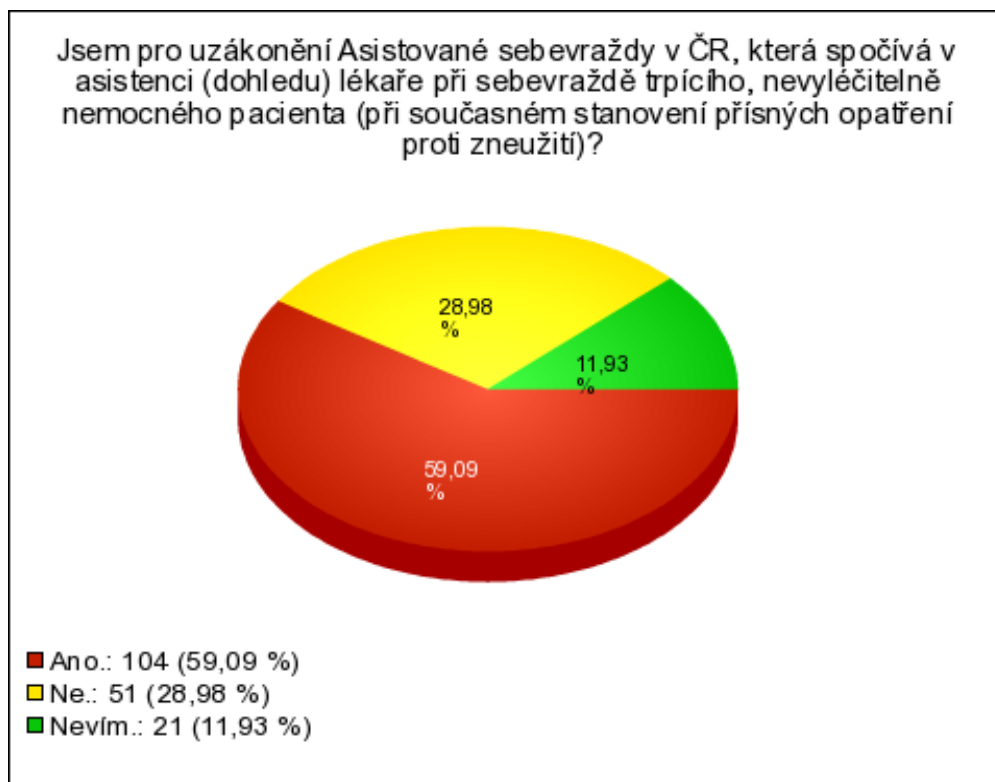
Graf č. 3: Jsem pro uzákonění Aktivní euthanasie v ČR?

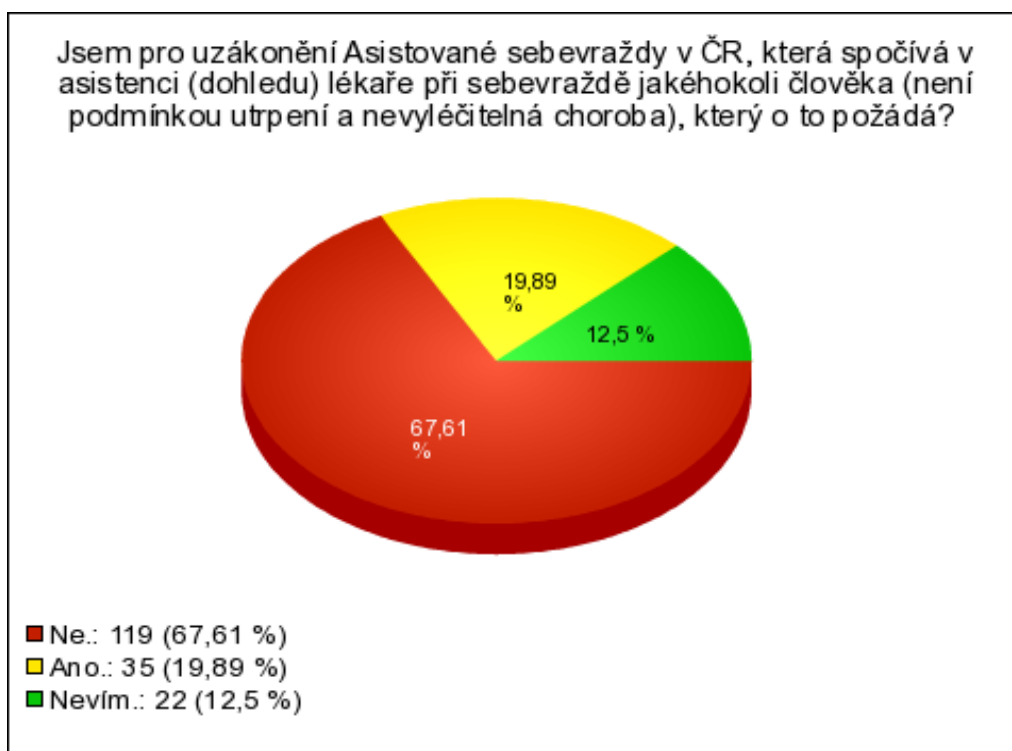
Graf č. 4: Jsem pro uzákonění Pasivní euthanasie v ČR?

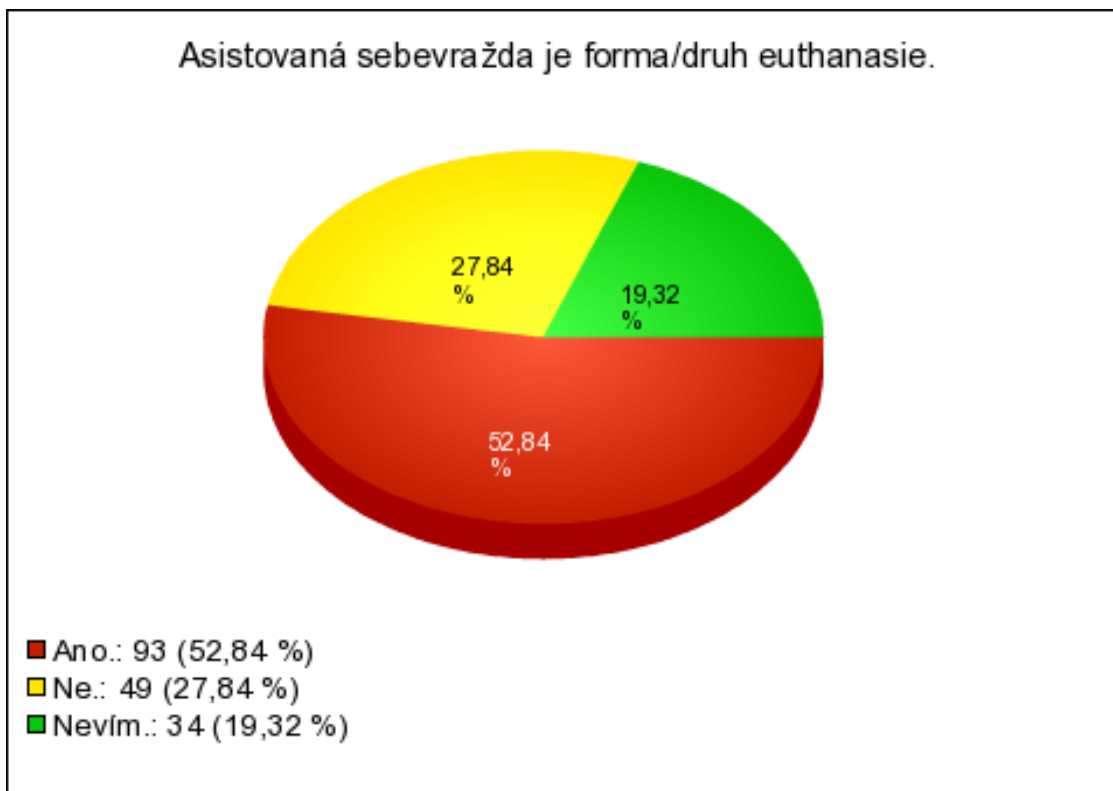
Graf č. 5: Jsem pro uzákonění Asistované sebevraždy v ČR nevléčitelně nemocného?

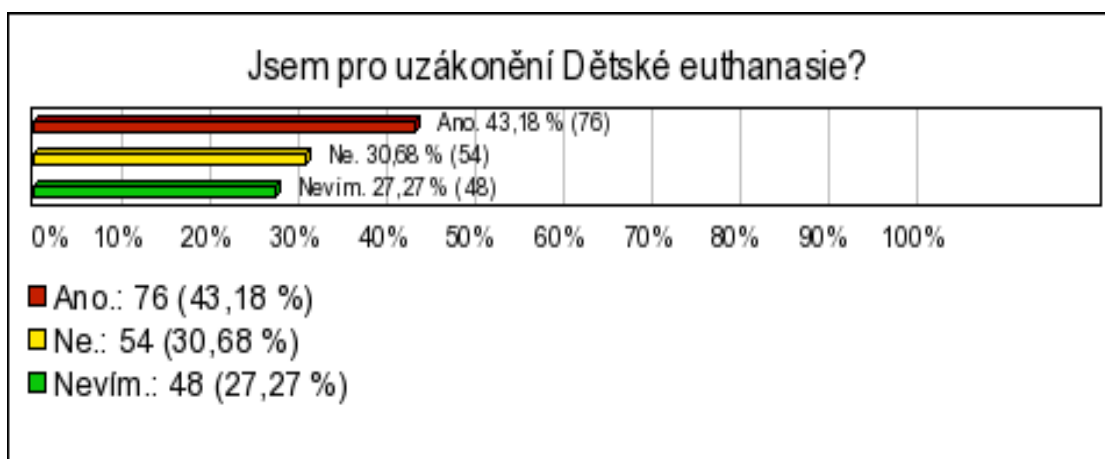
Graf č. 6: Jsem pro uzákonění Asistované sebevraždy v ČR jakéhokoli člověka?

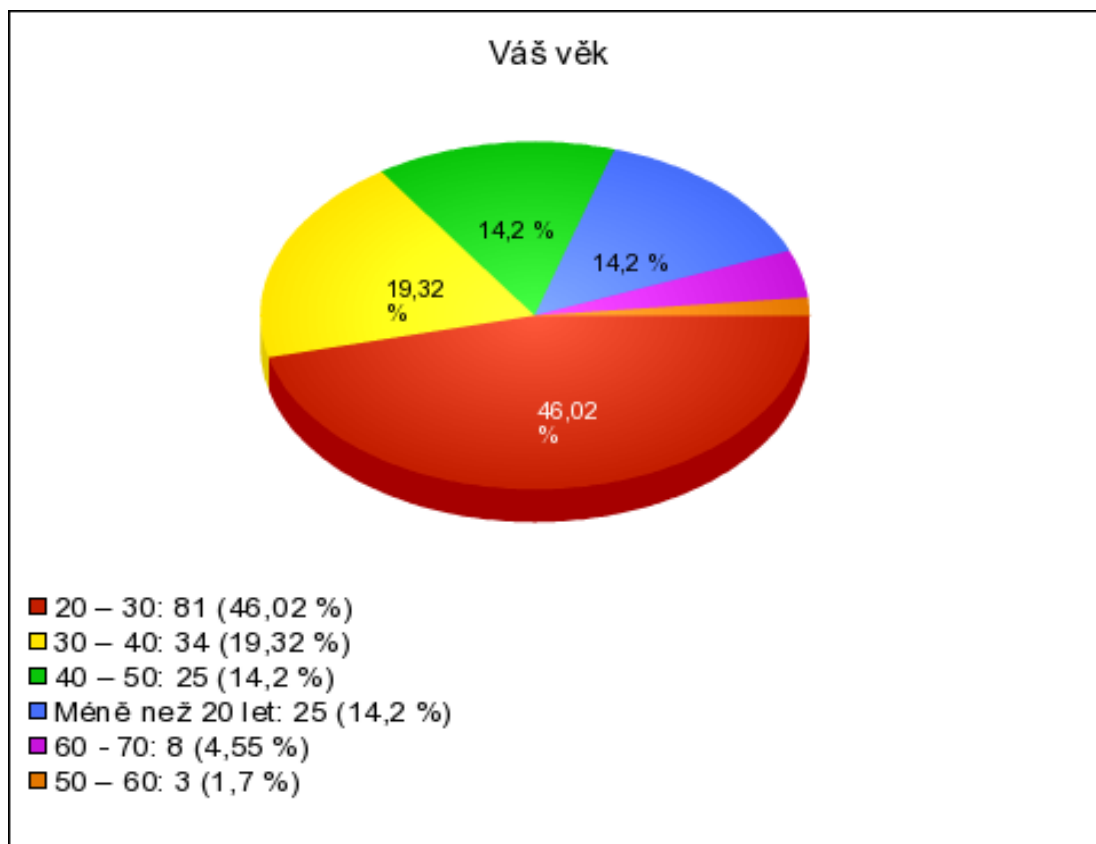
Graf č. 7: Asistovaná sebevražda je forma/druh euthanasie?

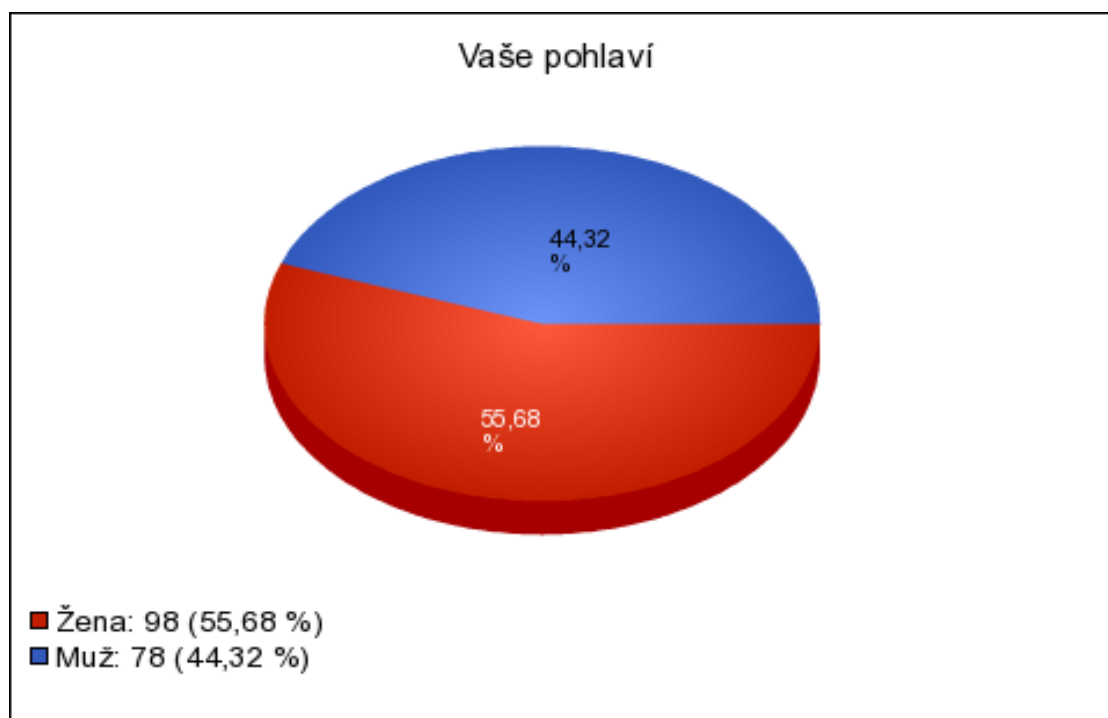
Graf č. 8: Jsem pro uzákonění Dětské euthanasie?

Graf č. 9: Váš věk?

Graf č. 10: Vaše pohlaví?

Příloha D - Eutanazie (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – celostátní tisk a internet, Anopress IT (Národní knihovna).

Search results for "Eutanazie" on muj.anopress.cz. The page shows a list of 11 articles with columns for score, date, source, and page number. The first article is from 15.06.2014 by Marie Wolfová-redaktorka PD (pracující ve zdravotnictví) titled "Usmrcení na žádost, tedy se svolením poškozeného, je z hlediska českého trestního práva nedovolené a je posuzováno jako vražda". Other articles discuss Belgian court decisions, euthanasia statistics, and public opinion in the Czech Republic.

Continuation of search results for "Eutanazie" on muj.anopress.cz. The list continues with articles from 01.03.2015 to 04.02.2015. Articles include: "Dovolte mi zemřít, žádala chilská dívka prezidentku. Kvůli zákonům marně", "Belgie se chystá na dětskou eutanazii", "Horvát (ODS): Eutanazie krokem zpět? Nesmysl", "Podzim za okny, umírání v hlavě", "Sestra, která zřejmě přispěla ke smrti pacienta, byla obviněna z vraždy", "Rozklad společnosti, uráží mě to. Poslanec ČSDD posílá vzkaz vám, kteří nadáváte českým vojákům v Afghánistánu", "Dobrovolná smrt pomůže podle odborníků také zdravým seniorům", "Belgický parlament překonal Stalina s Hitlerem: Zastaví eutanazii dětí král Filip? Konzervativci apelují na jeho svědomí.", "Policie šetří smrt 'matky eutanazie' jako vraždu", "Erika Hájková: Touha po životě korunovaná zářákem", and "Touha po životě korunovaná zářákem: Dvanáct let v okovech z masa. Doktoři ho odepšali".

muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3

Zpět k hledání články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený

skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
23.	0.84	27.11.2014	právo/zpravodajství	4
Policie viní zdravotní sestru z Rumburku z šesti vražd				
Celkem z šesti vražd viní nově policie bývalou zdravotní sestru z Rumburku. Zároveň byl podán podnět k návrhu na vzeti do vazby," říká Právo Krajská policejní mluvčí Veronika Hyšplerová. O vazbě by m...				
24.	0.84	21.09.2014	blog.ihned.cz/kvasnicka.blog.i...	
Vášeň pro život				
Do domovů seniorů a pak i do hospiců se za mořem stěhují květinové děti šedesátých let. Etik a vysokoškolský pedagog hovoří o hodnotě života. I kdyby se zákon podařil, neskončí debata.				
25.	0.84	16.09.2014	novinky.cz/krimi	
Rumburská nemocnice podá trestní oznámení na lékaře, který odhalil vraždu pacientky				
Vedení nemocnice v Rumburku podá ještě v úterý trestní oznámení na lékaře Petra Vondráčka pro nadržování a neoznámení trestného činu				
26.	0.84	03.09.2014	blesk.cz/udalosti	
Zabíjela bez soucitu. Sestra z Rumburku přiznala, že nešlo o eutanázii				
Případ smrti v rumburské nemocnici, kdy zdravotní sestra zabila jednu z pacientek v terminálním stádiu rakoviny dávkou drasliku do žily, je čím dál tím zamotanější				
27.	0.84	24.08.2014	ct24.cz/domáci	
Lidský život je posvátný, říká odpůrce eutanázie Svatopluk Němeček				
Myslím si, že je to prolomení nějaké hranice, která v naší civilizaci je. Koneckonců je to i v programovém prohlášení vlády." V pořadu ČT Otázky Václava Moravce to prohlásil sociálnědemokratický minis...				
28.	0.84	22.08.2014	tyden.cz/zdravotnictví	
Dilema: "Potěšit" skoro půlku Čechů a povolit eutanázii?				
Pro legalizaci eutanázie je podle průzkumů zhruba 40 procent Čechů. Doktor Ondřej Sláma je paliativní lékař, který vidí lidi umírat denně. "Nejsem stoupencem eutanázie v Česku, alespoň ne ve stávající..."				
29.	0.84	22.08.2014	zpravy.rozhlas.cz//regiony	
Sestra smrti z Rumburku: Prováděla pacientům eutanázii?				
Policie obvinila sestru z rumburské nemocnice z vraždy pacientky. Sestra z rumburské nemocnice policie obvinila z vraždy a soud ji následně poslal do vazby. Zdravotnici, kterou už nemocnice propustila, hrozí v případě prokázání viny trest 10 až 18 let vězení. Což ta...				
30.	0.84	22.08.2014	blesk.cz/krimi	
Sestra smrti z Rumburku: Prováděla pacientům eutanázii?				
Policie ji už proto obvinila z vraždy. V tuto chvíli se rozhoduje o uvalení vazby," uvedla policejní mluvčí Veronika Hyšplerová. Policie bude také prověřovat, jakou úlohu v jejím počinání sehrál lékař...				
31.	0.84	21.08.2014	echo24.cz/svět, krátké zprávy	
Aktivovaná sebevražda ve Švýcarsku láká i Čechy				
Většina turistů -sebevražd milířů do Švýcarské konfederace pochází z Německa a Velké Británie. Více než 40 procent pocházelo z Německa, pětina z Velké Británie a každý desátý pak z Francie. Kromě občan...				
32.	0.84	24.08.2013	ct24.cz/osobnosti na ct24	
"Eutanázie je pro mě naprosto nepřijatelná," říká Ladislav Kabelka				
Paliativní medicína má lidem pomoci v posledním úseku života od bolesti těla i duše a pomáhá přímo i rodině pacienta				
33.	0.84	29.07.2013	parlamentnilisty.cz/názory a p..	
Dominik Duka: Způsobí politická korektnost konec civilizace?				

Zrušit označení (11) Export článků...

muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3

Zpět k hledání články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený

skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
Paliativní medicína má lidem pomoci v posledním úseku života od bolesti těla i duše a pomáhá přímo i rodině pacienta				
33.	0.84	29.07.2013	parlamentnilisty.cz/názory a p..	
Dominik Duka: Způsobí politická korektnost konec civilizace?				
To se nelíbí Dominiku Dukovi. Může to mít vážné důsledky, varuje ve své pravidelné glose... Mnozí jste jistě četli Huxleyho knihu Konec civilizace. Podle jejich zákona má člověk na dítě prostě právo a m...				
34.	0.84	27.07.2013	parlamentnilisty.cz/názory a p..	
Dominik Duka: Způsobí politická korektnost konec civilizace?				
To se nelíbí Dominiku Dukovi. Může to mít vážné důsledky, varuje ve své pravidelné glose... Mnozí jste jistě četli Huxleyho knihu Konec civilizace. Podle jejich zákona má člověk na dítě prostě právo a m...				
35.	0.84	27.07.2013	avmania.cz/audio, video	
10 filmových hitů z festivalu v Karlových Varech				
V úvodu první rekapitulace jsem zároveň jako autor článku podotkl, že minimálně ještě další desítka z těch 43 titulů, jež jsem měl ve Varech možnost zhlédnout, by stála za připomenutí!				
36.	0.84	19.07.2013	protiproud.cz/horizontála	
Na programu je katolická kontrarevoluce				
Tyto postuláty se od té doby staly součástí legislativy naprosté většiny států světa. Katolická kontrarevoluce je jedinou možnou obranou a zároveň odpovědí. To tedy rozhodně ne, s tím stojí a padá i n...				
37.	0.84	14.06.2015	novinky.cz/zahraniční - evropa	
Bude jen hůř a hůř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanázii				
Lékařce Janě Matavové (39) z Prešova zjistili v roce 1997 roztroušenou sklerózu. Napadá hmotu mozku a míchy. Nemoc nepostihuje myšlení či paměť.				
38.	0.84	06.06.2015	ct24.cz/domáci	
Žít, nebo nežít? Ani zákon nedá jasnou odpověď				
Praha - Evropský soud pro lidská práva rozhodl, že je možné odpojit ochrnutého Francouze Vincenta Lamberta od přístrojů, které ho udržují při životě				
39.	0.84	18.03.2015	právo/ze zahraničí	12
Francie schválila "malou eutanázii"				
Pro navození bezvědomí na žádost pacienta se vyslovilo 96 procent respondentů. Očekává se, že návrh schválí bez problémů i horní komora parlamentu v květnu nebo v červnu. Odpůrci zákona argumentují tí...				
40.	0.84	17.03.2015	haló noviny/z domova	4
Většina lidí si přeje umřít doma				
Výsledky to z průzkumu agentury STEM/MARK a hospicového sdružení Cesta domů. Profesor Pavel Pařko z chirurgické kliniky v Motole upřesnil, že v roce 2013 zemřelo více než 109 tisíc lidí, z toho v nemoc...				
41.	0.84	11.03.2015	novinky.cz/domáci	
Češi chtějí umřít doma, většina z nich ale opouští svět v nějaké instituci				
Tato data vyplývají z výzkumu agentury Stem/Mark a hospicového sdružení Cesta domů. V úterý se o tom hovořilo v diskusi odborníků na téma Umírání v Čechách, které uspořádala 1. lékařská fakulta UK v P...				
42.	0.84	11.03.2015	právo/zpravodajství	3
Umřít chtějí doma, ale je to jinak				
Tato data vyplývají z výzkumu agentury Stem/Mark a hospicového sdružení Cesta domů. V úterý se o tom hovořilo v diskusi odborníků na téma Umírání v Čechách, které uspořádala 1. lékařská fakulta UK v P...				

muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3

Zpět k hledání články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený

skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
42.	0.84	11.03.2015	právo/zpravodajství	3
<p>Umřít chtějí doma, ale je to jinak Tato data vyplývají z výzkumu agentury Stern/Mark a hospicového sdružení Cesta domů. V úterý se o tom hovořilo v diskusi odborníků na téma Umírání v Čechách, které uspořádala 1. lékařská fakulta UK v P...</p>				
43.	0.84	06.03.2015	lidovky.cz/lidovky / fotbal	
<p>Odložil eutanázii, aby viděl vyhrát svůj klub. Druhý den zemřel Tenhle příběh bere za srdce. Na stadionu se dočkal speciálního rozloučení. Fanouškem Brugg byl po celý život.</p>				
44.	0.84	27.02.2014	protiproud.cz/rodina	
<p>Další Hovory na pravici budou o "kulturním boji" V tomto odbojném zvolání je i prapočátek starodávných gnózí, alchymie, tajných společností a sil organizovaného naturalismu posledních staletí</p>				
45.	0.84	27.02.2014	parlamentnilisty.cz/politici v..	
<p>Emmerová (ČSSD): Mezigenerační domovy Často se zamýšlím nad tím, co vede k tomu, proč se děti a mladí lidé dostávají tak často na různých pozicích ke kritice a sporům se starší generací, se seniory? U seniorů se hledají důvody špatné prosperity naší společnosti, že na ně tzv</p>				
46.	0.84	26.02.2014	parlamentnilisty.cz/články pol..	
<p>Mezigenerační domovy Často se zamýšlím nad tím, co vede k tomu, proč se děti a mladí lidé dostávají tak často na různých pozicích ke kritice a sporům se starší generací, se seniory? vede k tomu, proč se děti a mladí lidé...</p>				
47.	0.84	13.02.2014	zpravy.rozhlas.cz/evropa	
<p>Belgičtí poslanci schválili zákon umožňující eutanázii u smrtelně nemocných dětí Právo dobrovolně zemřít dostanou v Belgii i děti. Ukončení života má být možné jen v případě nevyléčitelné nemoci. Pro vstup zákona v platnost tak chybí už jen podpis belgického krále. "Smělý krok" Ces...</p>				
48.	0.84	03.01.2014	parlamentnilisty.cz/politici o..	
<p>Eutanazie států? Víc, než si myslíte Dvojkoľejnost provozování těchto systémů ÚOHS v nejvyšším rozhodnutí zastavil. Reakce Fujitsu a Vitkovic pak připomíná reakci člověka, který - je-li propuštěn pro neschopnost - zapalí zaměstnavatele b...</p>				
49.	0.84	03.01.2015	zpravy.idnes.cz/zpravy / zahra..	
<p>Belgické úřady povolily násilníkovu milosrdnou smrt ve vězení Sexuální násilník a vrah Frank Van Den Bleeken získal právo na eutanázii. Van Den Bleeken by se měl dočkat eutanazie ve věznici v Bruggách po 30 letech za mřížemi, informoval v sobotu belgický list De...</p>				
50.	0.80	28.12.2014	protiproud.cz/duchovní svět	
<p>Dopočítávání do jedné před koncem roku 2014: Jen v Praze lékaři zabili v roce 2013 celkem 3946 dětí. Jsme barbarštější, než za dob Říma? Nevíme nic o počtu dětí, zavražděných Herodovými pochopy. Kolik žen podstoupilo v tento den potrat, protože své počaté dítě, často pod vlivem svých partnerů, vnímal...</p>				
51.	0.80	21.12.2014	usteckenovinky.cz/regiony	
<p>Ústecká Zoo ztratila populárního lachtana Moritze Jedná se o lachtana Moritze, který řadu let rozdával radost malým i velkým návštěvníkům. Došlo k výrazné ztrátě hmotnosti a celkovému oslabení organismu. Moritz přicestoval do Ústí nad Labem z německé...</p>				
52.	0.80	20.12.2014	usteckenovinky.cz/regiony	
<p>Ústecká Zoo ztratila populárního lachtana Moritze Jedná se o lachtana Moritze, který řadu let rozdával radost malým i velkým návštěvníkům. Došlo k výrazné ztrátě hmotnosti a celkovému oslabení organismu. Moritz přicestoval do Ústí nad Labem z německé...</p>				

muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3

Zpět k hledání články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený

skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
<p>celkovému oslabení organismu. Moritz přicestoval do Ústí nad Labem z německé...</p>				
52.	0.80	20.12.2014	usteckenovinky.cz/regiony	
<p>Ústecká Zoo ztratila populárního lachtana Moritze Jedná se o lachtana Moritze, který řadu let rozdával radost malým i velkým návštěvníkům. Došlo k výrazné ztrátě hmotnosti a celkovému oslabení organismu. Moritz přicestoval do Ústí nad Labem z německé...</p>				
53.	0.80	19.12.2014	usteckenovinky.cz/regiony	
<p>Ústecká Zoo ztratila populárního lachtana Moritze Jedná se o lachtana Moritze, který řadu let rozdával radost malým i velkým návštěvníkům. Došlo k výrazné ztrátě hmotnosti a celkovému oslabení organismu. Moritz přicestoval do Ústí nad Labem z německé...</p>				
54.	0.80	08.12.2014	parlamentnilisty.cz/názory a p..	
<p>Stanislav Kliment: Polská levice klesá ke dnu Tragický výsledek však nebyl ani tak jeho osobní vinou, ale výsledkem vnitřních rozehar a přímo bojů a v terénu potom uspokojení, že parlamentní výsledek je dán ziskem v prezidentských volbách</p>				
55.	0.80	08.12.2014	e15.cz/technika	
<p>Hawking testuje komunikační systém pro kvadruplegiky Sadu vyvinula společnost Intel, s níž Hawking přes dvacet let spolupracuje na vývoji pomůcek pro kvadruplegiky</p>				
56.	0.80	08.12.2014	vasevec.cz	
<p>Polská levice klesá ke dnu Tragický výsledek však nebyl ani tak jeho osobní vinou, ale výsledkem vnitřních rozehar a přímo bojů a v terénu potom uspokojení, že parlamentní výsledek je dán ziskem v prezidentských volbách</p>				
57.	0.80	05.12.2014	ceskapozice.cz/česká pozice / ..	
<p>Německá diskuse o legalizaci eutanazie: Opatrný začátek Konkrétní návrh ve hře zatím není, ale uvolnění pravidel pro asistovanou smrt si přeje většina Němců</p>				
58.	0.80	02.12.2014	právo/severní morava a slezsko	11
<p>Jsme temnými přízraky vlastní minulosti Přízraky jsou Ibsenovou provokací měšťáckého polosvěta. Také Norou nebo Nepřítelem lidu společnost dráždil. Také u nás se Přízraky hrají zřídka; naposledy je inscenoval Jan Nebešský ještě v Divadle S.</p>				
59.	0.80	27.12.2013	parlamentnilisty.cz/články pol..	
<p>Projev do Senátu dne 15.10.2013 Podrobně o tom hovoří zpravodajská zpráva pana senátora Janečka, předsedy Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Senátu PCR</p>				
60.	0.80	17.12.2013	ceskapozice.cz/politika	
<p>Roman Joch: Koaliční smlouva jako Nelson Mandela KOMENTÁŘ Romana Jocha / Poté, co jsem si přečetl celou koaliční smlouvu, hodnotil bych ji stejně, jako jsem učinil v případě nedávno zesnulého jihoafrického exprezidenta Nelsona Mandely: Mohla být lepší, ale také mnohem horší</p>				
61.	0.80	17.12.2013	právo/publicistika	6
<p>Bilance napálených Počátkem letošního roku prohlašovali představitelé Asociace penzijních fondů, že chtějí získat do konce června pro druhý pilíř až milion účastníků</p>				
62.	0.80	17.10.2014	protiproud.cz/civilizace	
<p>... a to je důvod, proč se lidé...</p>				

muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3

Zpět k hledání články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený

skóre datum zdroj nadpis strana

62. 0.80 17.10.2014 protiproud.cz/civilizace
Jak se to dělá: "Overtonova okna", aneb Technologie zkázy
 I kanibalové mají své práva přinášejí zamyšlení nad dílem amerického sociologa Josepha P. Jde o popis špičkové sociální technologie, která umožnila legalizaci homosexuality a manželství stejného pohlaví...

63. 0.80 10.10.2014 blesk.cz/udalosti
Nechce zemřít, ale musí: Krásná Britany si už vybrala datum smrti
 Lékaři jí na začátku roku řekli, že bolesti hlavy, kterými trpí, jsou následkem agresivního nádoru na mozek

64. 0.80 10.10.2014 právo/ze zahraničí 14
Američanka s nádorem se chystá ukončit život
 Vyšetření potvrdilo, že má zhoubný nádor na mozek. To ještě žila v San Francisku. Protože v Kalifornii možnost asistované sebevraždy zákon neumožňuje, odstěhovala se Maynardovi s celou rodinou do Oreg...

65. 0.80 29.09.2014 zena.centrum.cz/laska - sex a ..
Co prozradit na prvním rande, a co až za několik týdnů?
 Na tuhle zapeklitou otázku nám dal rozřešení expert na vztahy z amerického magazínu Marie Claire Lodro Rinzler

66. 0.80 18.11.2013 denik.cz/jihočeský kraj
Travič hodil otrávenou návnadu do zahrady, oběť je sibiřský pes
 Hradecká policejní mluvčí Hana Millerová uvedla, že travič si pro svůj čin zvolil noc z 6. na 7. listopadu. Případy travičských útoků na domácí zvířata se v posledních letech objevují také v Mydlovare...

67. 0.80 27.10.2013 denik.cz/olomoucký kraj
Dělník záchranné medicíny opouští helikoptéru a mříží do sněmovny
 Tímto heslem se řídí pedesátiletý lékař záchranné služby Milan Brázdíl z Olomouce. "Lékař, který nemá kontakt s pacientem, ztráčí tah na branku. Podpora nejen od rodiny a přátel, ale i od chlapů byla..."

68. 0.80 05.09.2014 kralovehradeckenovinky.cz/regi..
Občanští demokraté sestavovali program s občany
 Občanská demokratická strana zahájila ve středu 3. září horkou fázi kampaně před volbami do zastupitelstva města Hradce Králové. Z nejčastěji se opakujících námětů pak vzešly některé body našeho progr...

69. 0.80 04.09.2014 právo/zpravodajství 4
Policie v Rumburku eutanázii u zemřelé pacientky vyloučila
 "Od počátku nebyla žádná indicie k tomu, že by to mohla být eutanazie. Vyvrátila ji výpověď obviněné," řekl včera šéf krajských státních zástupců v Ústí nad Labem Jan Jakovec. Kriminalisté prověřují i...

70. 0.80 03.09.2014 novinky.cz/stalo se
Údlosti dne: Na ebolu vojskem, Teplicemi hýbe spor o zahalování, sestra eutanázii nedělala
 [celá zpráva] Muslimové jsou častými hosty v teplických lázních. [celá zpráva] Islámský stát zavraždil dalšího amerického novináře Sestra v Rumburku eutanazii neprováděla, pacienty neměla ráda Zdravot...

71. 0.80 03.09.2014 parlamentnilisty.cz/politici v..
Soukup (ODS): Hradec Králové - nejlepší místo pro život
 Z nejčastěji se opakujících námětů pak vzešly některé body našeho programu, "řídá lídr kandidátky Martin Soukup, který v současnosti zastává již dvanáctým rokem post náměstka hradeckého primátora

72. 0.80 03.09.2014 ct24.cz/domáci
Úmrtí v Rumburku: Matka si nepřála zemřít, tvrdí syn pacientky

Zrušit označení (11) Export článků...

muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3

Zpět k hledání články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený

skóre datum zdroj nadpis strana

72. 0.80 03.09.2014 ct24.cz/domáci
Úmrtí v Rumburku: Matka si nepřála zemřít, tvrdí syn pacientky
 V Rumburku nastáli Markéta Dobiasová a Jan Moláček. Že není velká, ale je, a dokonce pan primář říkal, že ten zvrát, kdy by mělo dojít k prognóze k lepšímu, by měl nastat ke konci víkendu," tvrdí syn...

73. 0.80 22.10.2013 parlamentnilisty.cz/názory a p..
Stanislava Kubizňáková: Křesťané by měli volit pravici
 Víru tedy máme a potřebujeme všichni, je jen otázka, jaké má naše víra důsledky. Kdysi byl představitelem hrdinů rytíř nebo šerif bez bázně a hany, který svou odvahou převyšoval průměr. Knihy a filmy...

74. 0.80 31.08.2014 blesk.cz/udalosti
Vedoucí lékař z LDN Ilja Kotík: Jsem proti eutanazii!
 Případ sestřičky v Rumburku, která draslíkem v injekci uspišila konec života pacientky, otevřel jedno z nejozřejevějších témat: Měla by být v Česku povolena eutanazie? Co si o tom myslí bývalý lékař Vá...

75. 0.80 31.08.2014 blesk.cz/udalosti
Vedoucí lékař z LDN Ilja Kotík: Jsem proti eutanazii!
 Případ sestřičky v Rumburku, která draslíkem v injekci uspišila konec života pacientky, otevřel jedno z nejozřejevějších témat: Měla by být v Česku povolena eutanazie? Co si o tom myslí bývalý lékař Vá...

76. 0.80 29.08.2014 blesk.cz/krimi
Zabíjela sestra smrt víckrát? Rodiny chtějí znát pravdu!
 Šváb také prohlásil, že sestra podezřelá z vraždy starší pacientky, u úmrtí této ani nebyla. Proti potrestání sestry byla už dokonce vypsaná i petice. Žena měla podle informací lékařů jen pár dní živo...

77. 0.80 29.08.2014 blesk.cz/krimi
Zabíjela sestra smrt víckrát? Rodiny chtějí znát pravdu!
 Šváb také prohlásil, že sestra podezřelá z vraždy starší pacientky, u úmrtí této ani nebyla. Proti potrestání sestry byla už dokonce vypsaná i petice. Žena měla podle informací lékařů jen pár dní živo...

78. 0.80 24.08.2014 prvnizpravy.cz/zpravy
Ministr zdravotnictví Němeček (ČSSD): "Lidský život je posvátný."
 Myslím si, že je to prolomení nějaké hranice, která v naší civilizaci je. "Koneckonců je to i v programovém prohlášení vlády," dodal v pořadu ČT Otázky Václava Moravce sociálnědemokratický ministr zdr...

79. 0.80 22.08.2014 aktualne.cz/ústecký kraj
Policie obvinila z vraždy sestru z rumburské nemocnice
 Rumburk (Děčínsko Rumburk (Děčínsko) - Policie obvinila zdravotní sestru z Rumburka z vraždy. Podle lékaře, který měl ten den službu, šlo o velkou dávku draslíku. Nemocnice už dala ženě výpověď.

80. 0.80 08.10.2013 reflex.cz/komentáře
BOHUMIL DOLEŽAL: Rána z milosti
 Cosi jako ránu z milosti zasadil Václav Klaus minulý čtvrtek v rozhovoru pro Mladou frontu Dnes svému dítětu, ODS

81. 0.80 24.09.2013 reflex.cz/názory
BOHUMIL DOLEŽAL: Jako by se nechumelilo
 Čeští komentátoři zaujmají k tomu, co se u nás děje v posledních měsících, čím dál tím podivnější postoj

82. 0.80 22.09.2013 denik.cz/ústecký kraj
Mostecká lékařka Irena Králová: Život není jen o práci
 Irena Králová, si kdysi plánovala stát se žurnalistkou. Ve třetím ročníku gymnázia se ale něco změnilo, začala jí hodně bavit

Zrušit označení (11) Export článků...

[Anopress II, a.s. - dodavač](#) x [Anopress II, a.s. - dodavač](#) x
 muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3

Zpět k hledání články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený
 skóre datum zdroj nadpis strana

83. 0.80 18.09.2013 haló noviny/obrys - kmen 2
Hraničné situácie
 Zbierka poviedok renomovaného autora Antona Rákaya EŠTE SA STRETNEME (Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, Bratislava) prináša trpké spomienky na nedávnu minulosť v dejinách nášho národa – II

84. 0.80 17.09.2013 ct24.cz/svět
Hawking: Smrtné nemoci majú mať právo na eutanáziu
 Londýn - Stephen Hawking zastáva názor, že smrtné a nevyléčiteľné nemocní ľudia by mali mať právo na eutanáziu, teda asistované ukončení svojho života

85. 0.80 07.09.2013 lidové noviny/orientace/zkušeb.. 28
A voda pořád stoupá
 Přecházel mezi komponovanými alby (Nové mapy ticha, Ten istý tanec) a obyčejnými krásnými písněmi (Bez počasía), na svém vrcholu promítl obojí do jednoho (Modrý vrch)

86. 0.80 10.07.2014 parlamentnilisty.cz/kauzy
Smutek nad mrtvými, zlá pravda o Afghánistánu, binec na celé Ukrajině, rozkol mezi USA a Německem. Novinářka Spencerová opět bez cenzury
 Česká republika je zasažena úmrtím čtyř svých vojáků v Afghánistánu. Politici hovoří o oběti za naše bezpečí, svobodu a demokracii a o válce s islámským terorismem. Ale třeba Kanada letos v březnu svo...

87. 0.80 21.08.2013 e15.cz/archiv
Čtení z denního tisku
 Za dvě poslední období máme za sebou Topolánkovu vládu s přeběhlíky a krvavými kompromisy pravice se Stranou zelených a s cejchem Marka Dalíka a dovolené v Toskánsku

88. 0.80 21.08.2013 euro.e15.cz/archiv
Čtení z denního tisku
 Za dvě poslední období máme za sebou Topolánkovu vládu s přeběhlíky a krvavými kompromisy pravice se Stranou zelených a s cejchem Marka Dalíka a dovolené v Toskánsku

89. 0.80 05.07.2014 reflex.cz/rozhovory
Pozoruhodný výslech Jiřího Bartošky. Ukázal, že je velký vizionář
 Jiří Bartoška (64), prezident Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech, se ukazuje jako velký vizionář

90. 0.80 03.07.2014 ct24.cz/domáci
Eutanázii i interrupci schvalují dvě třetiny Čechů
 Praha – Dvě třetiny lidí souhlasí s uzákoněním eutanazie. Stejný počet dotazovaných také souhlasí s právem žen na interrupci. Zastánců trestu smrti je v České republice tradičně více.

91. 0.80 25.06.2014 parlamentnilisty.cz/monitor
Europoslanec Zdechovský možná přijde o mandát. Toto k tomu napsal
 V případě, že ji soud zruší, přijde o své křeslo nejen zvolený poslanec lidovců Tomáš Zdechovský, ale také sociální demokrat Miroslav Poche

92. 0.80 25.06.2014 aktualne.cz/zahranici
Soudy v Británii a Francii rozhodly o eutanázii. Každý jinak

Zrušit označení (11) Export článků...

[Anopress II, a.s. - dodavač](#) x [Anopress II, a.s. - dodavač](#) x
 muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3

Zpět k hledání články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený
 skóre datum zdroj nadpis strana

Soudy v Británii a Francii rozhodly o eutanázii. Každý jinak
 Paříž/ Paříž/Londýn - Soudy v vydaté důležité verdikty, které se týkají asistované sebevraždy a práva na důstojné ukončení života nevyléčitelně nemocných

93. 0.80 02.07.2015 denikreferendum.cz/svět
Greece delenda est
 Ten považují pro osud demokracie v Evropě za zásadní. Potom bychom ale byli nuceni za demokratické označit i země jako je například Čína či Saúdská Arábie, které v míře rozvinutosti konzumu západní s...

94. 0.80 24.06.2014 ct24.cz/svět
Štrasburk zasáhl: Ochrnutého Francouze zatím lékaři od přístrojů neodpojí
 Paříž/Štrasburk – Evropský soud pro lidská práva vyzval v úterý večer Francii, aby do jeho konečného rozhodnutí udržovala při životě ochrnutého Vincenta Lamberta

95. 0.80 27.06.2015 haló noviny/z ekonomiky 6
Řecko musí dát šarlatánům výpověď
 Nenažrané šarlatánství, jímž Evropská unie, její centrální banka a Mezinárodní měnový fond »léčí« Řecko, už leze krkem i Jamesi K

96. 0.80 20.06.2014 novinky.cz/domáci
Doktor nabádal k zabiti postižených dětí, za to dostane vyhazov z vědecké rady
 Ministrny práce a sociálních věcí Michaela Marksová je pobouřena výrokem Miroslava Mitlöhnera, člena své vědecké rady

97. 0.80 26.06.2015 parlamentnilisty.cz/názory a p..
Michal Semín: Bude mezi Pískem a Sušicí poušť? Sporný papežův dokument (nejen) o světovládě
 Města se prý změní v pece a na horách nebude sníh. Skoro by se chtělo dodat s klasicem české vědy Járů da Cimrmanem - a mezi Pískem a Sušicí bude se rozkládat poušť. Vysoká věda a pečeni senioři

98. 0.80 20.06.2014 parlamentnilisty.cz/monitor
Bělobrádek otevřeně promluvil o své nemoci. Zdraví podle něj není to nejdůležitější
 Předseda lidovců a místopředseda vlády Pavel Bělobrádek se v pořadu České televize 13. kohnata rozpoval o své nevyléčitelně chorobě. "Rodina, koničky, to jsou věci, na které teď v podstatě nemám čas...

99. 0.80 20.06.2014 ct24.cz/svět
Ochrnutý muž znovu ve Francii rozvířil debatu o eutanázii
 Paříž – Ochrnutý Francouz Vincent Lambert bude nejspíš brzy moci zemřít. Ukončení Lambertova života podporuje jeho manželka, katolící rodiče a sourozenci jsou proti. Lambert je po automobilové nehodě...

100. 0.80 26.06.2015 právo/zpravodajství 2
CVVM: Většina je pro trest smrti
 V Česku je i nadále více zastánců trestu smrti než jeho odpůrců. Trest smrti byl na českém území zrušen v roce 1990 a nahrazen doživotím. (zr, Názory veřejnosti v procentech Dopočet do 100 odpovědí "ne...

101. 0.80 25.06.2015 lidovky.cz/zpravy / domov
Zastánců trestu smrti ubývá. Přesto si návrat poprav přeje většina lidí
 V České republice je i nadále více zastánců trestu smrti než jeho odpůrců. Trest smrti byl na českém území zrušen v roce 1990 a nahrazen doživotím. Poslední poprava se v českých zemích konala 2. února...

102. 0.80 25.06.2015 protiproud.cz/politika
Čechy konečně světové: Bude mezi Pískem a Sušicí poušť?
 Města se prý změní v pece a na horách nebude sníh. Skoro by se chtělo dodat s klasicem české vědy Járů da Cimrmanem - a

Zrušit označení (11) Export článků...

muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3

Zpět k hledání články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený

skóre datum zdroj nadpis strana

Města se prý změní v pece a na horách nebude snih. Skoro by se chtělo dodat s klasikem české vědy Jaroušem Cimrmanem – a mezi Pískem a Sušicí bude se rozkládat poušť. Vysoká věda a pečení senioři

103. 0.80 14.06.2015 [blesk.cz/udalosti](#)
Lékařka Jana prosí kvůli roztroušené skleróze o eutanázii: Nechte mě umřít
 A proto prosí o eutanázii, jenže ta na Slovensku není možná. Jenže eutanazie na Slovensku není možná. Žádná naděje neexistuje.

104. 0.80 13.06.2015 [parlamentnilisty.cz/rozhovory](#)
Poslanec ČSSD o uprchlících vlně: Na tyhle bych klidně nechal střílet či loď s nimi rovnou potopit.
 Jáme v podobném stavu jako Římská říše při svém pádu ROZHOVOR Poslanec ČSSD Jiří Koskuba není zastáncem toho, aby se potápěly lodě s ilegálními přistěhovalci

105. 0.80 08.06.2014 [protiproud.cz/horizontála](#)
Zásadní slova: Jak odvést (nejen) ženy od přirozeného světa a sexualitu přeměnit na drogu?
 Dnes již není filosofie lásky, jen egoismu. Přelíb štěstí se již neváže k onomu, nýbrž k tomuto světu. Přiznačný postoj této tendence moderního člověka vyjadřuje Albert Camus, který proti Kristovým s...

106. 0.80 31.05.2014 [parlamentnilisty.cz/nazory](#) a p..
Markéta Šichtařová: Volby budou povinné
 Takový nežájem, že prezident Zeman na něj reagoval. A kdo nešel k volbám, zaplatil mírnou pokutu, která šla do státního rozpočtu. Jak mohou zaměňovat právo jít k volbám za povinnost?

107. 0.80 18.05.2015 [blesk.cz/udalosti](#)
Žena byla po znásilnění 42 let v kómatu: Chtěla pro ni eutanázii, nyní zemřela
 Zaměstnanec nemocnice Arunu napadl ve sklepe nemocnice, když se tam převlékala. Během úkrcení utrpěla vážné poškození mozku, které způsobil nedostatek kyslíku. Případ Aruny Šanbog v Indii vyvolal disk...

108. 0.80 04.05.2015 [novinky.cz/krimi](#)
Po dvaceti pivech ubodal družku, dostal 18 let
 Na osmnáct let za mříže poslal pražský městský soud v pondělí devětapadesátiletého Jaromíra Navrátila, který loni v opilosti v pražské Krči ubodal svoji partnerku

109. 0.80 04.05.2015 [denik.cz/praha](#)
Za trýznivou vraždu družky vyměřil soud osmnáctiletý trest
 Devětapadesátiletému Jaromíru Navrátilovi, který podle verdiktu loni 28. září v opilosti zamordoval v bytě ve Sládkovičově ulici na sídlišti v Krči svou 40letou družku, vyměřil trestní senát Petra Nov...

110. 0.80 27.04.2015 [parlamentnilisty.cz/politici](#) v..
Svobodová (OMMO): "Hurá", říkáme na cestě od pazourku k dusíkové masce
 Možná uniklo větší pozornosti, ve víru jiných a dalších zpráv a informací to, že Plynová komora či dusíková maska

111. 0.80 23.04.2015 [g.cz/zviratka](#)
15 fotek psů, kteří šťastně uletěli svojí smrtí
 Parta milovníků zvířat se rozhodla, že už dál nemůže dopouštět obrovský počet eutanázií v amerických útulcích

112. 0.80 11.04.2015 [parlamentnilisty.cz/rozhovory](#)
Exministr a katolický politik: Putin je osvěcený car, Rusko se posunulo správným směrem, křesťané jsou na Západě pronásledováni. A papež a Halík...
 Virus marxismu v Rusku doopravdy hyne a na Západě mutuje do nových forem. Křesťané jsou podle něho na Západě pronásledováni, i když méně než v době komunismu. Vyjádřil se i k papeži Františkovi a Tomá...

Zrušit označení (11) Export článků...

muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3

Zpět k hledání články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený

skóre datum zdroj nadpis strana

113. 0.80 16.04.2014 [parlamentnilisty.cz/politici](#) v..
Barboš (ND): Dobrá politika, dobré pivo. ND jako strana pro správné Čechy
 "Pan starosta Lomecký svým rozhodnutím poškodil naši stranu v předvolební kampani a zneužil pravomoci veřejného činitele

114. 0.80 15.04.2014 [denik.cz/liberecký kraj](#)
Zavedení vojenské služby už žáci nechtějí, znělo jasné
 Randy bojovala v krajském kole diskuzní soutěže Studentská Agora. A tak úroveň diskuzí stoupala. Naši žáci si vedli dobře," popsala dojmy ze soutěže Hana Henišová, vyučující z Gymázia Dr.

115. 0.80 14.04.2014 [prvnizpravy.cz/zpravy](#)
Národní demokracie vyhláší referendum o vystoupení ČR z EU
 "Pan starosta Lomecký svým rozhodnutím poškodil naši stranu v předvolební kampani a zneužil pravomoci veřejného činitele

116. 0.80 12.04.2014 [parlamentnilisty.cz/politici](#) o..
Dobrá politika, dobré pivo. ND jako strana pro správné Čechy
 "Pan starosta Lomecký svým rozhodnutím poškodil naši stranu v předvolební kampani a zneužil pravomoci veřejného činitele

117. 0.80 02.04.2015 [zpravy.idnes.cz/zpravy / zahra..](#)
Jan Pavel II. otevřel církev světu, v jeho díle pokračuje František
 Katolíci po celém světě si připomínají desáté výročí smrti Jana Pavla II.. Dědicem jeho odkazu je současný papež František, jehož přístup k vedení církve se v mnohém Janu Pavlovi II. V tomto ohledu je...

118. 0.80 08.04.2014 [ahaonline.cz/dívka](#) s vtípem
Sexy Beáta s vtípem
 Manžel se baví s manželkou o eutanázii. "Miláčku, nechci, abys mě nechala žít v takovém stavu, kde bych byl závislý na přístrojích a živen tekutou stravou z nějaké flašky. Kdybys mě někdy takhle viděl..."

119. 0.80 29.03.2014 [ct24.cz/svět](#)
Dánská zoo utratila čtyřlennou lví rodinu
 Kodaň - Dánskem hýbe další zvířecí skandál. O šelmy se pítom mohla postarat celá řada podobných zařízení - například česká zoo ve Dvoře Králové. Zájem o ně projevila zoo ve Dvoře Králové nad Labem pr...

120. 0.80 22.03.2015 [zpravy.rozhlas.cz/ evropa](#)
V Británii přestane ročně závodit 8000 chrtů. Řadu z nich čeká smrt
 Podle údajů organizace, která zastřešuje závody chrtů, jde ročně do závodního důchodu 8000 psů. Sokolovský útulek hlásí plný stav Zoo v Liberci dostalo darem od nedávno zesnulé seniorky sto tisíc. Peni...

121. 0.80 13.03.2015 [novinky.cz/krimi](#)
Policej navrhla obžalovat zdravotní sestru z Rumburku, za šest vražd jí hrozí doživotí
 Ústecká policie v pátek ukončila vyšetřování šesti vražd v Lužické nemocnici v Rumburku a navrhla obžalovat z činů zdravotní sestru Věru Marešovou

122. 0.80 13.03.2015 [aktualne.cz/domáci](#)
Případ vražd z Rumburka míří k soudu. Ženě hrozí doživotí
 Zdravotní sestra podle vyšetřovatelů v Lužické nemocnici v Rumburku zabila šest pacientů draslíkem. Ústí nad Labem - Policie ukončila vyšetřování vražd šesti Ústí nad Labem - Policie ukončila vyšetřov...

123. 0.80 08.03.2014 [protiproud.cz/spolecenství](#)
Hovory na pravici: Vše co dnes Západ považuje za "lidská práva" má bolševický původ.
 S příspěvky vystoupily Alena Povolná, překladatelka knihy "Globální sexuální revoluce" od německé socioložky Gabriele Kubly a Lucie Boddingtonová z prorodinné organizace Justice for Families z Velké Británie

Zrušit označení (11) Export článků...

[Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x [Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x
[muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3](#)

[Zpět k hledání](#) články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený
 skóre datum zdroj nadpis strana

124.	0.80	28.02.2015	lidovky.cz/zpravy / svět		
„Moskva v roce 2043? Pustina zničená Ukrajinci, islamisty a homosexuály“ Tak popisuje Moskvu v roce 2043 novela "Mašo a medvědi", jejímž autorem je mluvčí ruské pravoslavné církve Vsevolod Čaplin					
125.	0.80	02.03.2014	protiproud.cz/diskuse		
Drama na Ukrajině: Jedno z míst "boje o všechno". Také o jednom výročí, které mainstream určitě neoslaví. A je svět navzdory všemu v dobrých rukou? Kdybyste mi mohli odpovědět na otázku, co stálo za konfliktem na Ukrajině, byla by odpověď - odmítnutí nabídky EU o vstup? Je tu skutečně ten pohled Amerika a její cíle a Rusko jako protipól - na místě? Zdraví Vlastimil Šoul ze Šumavy					
126.	0.80	26.02.2014	parlamentnilisty.cz/články pol..		
Projev v Senátu PČR v říjnu 2013 Zvýšení pojistného za státné placené pojištěnce už požadoval pan ministr Heger, který to však ve vládě Petra Nečase neprosadil, ačkoliv to dle mého soudu navrhoval opakovaně					
127.	0.80	22.02.2014	ceskapozice.cz/ekologie		
Ze společnosti jsme vytěsnili smrt. I zabití žirafy pak působí paniku. Zabití žirafy bylo nutné, veřejně usmrcení bylo individuálním rozhodnutím tamní zoo, proti němuž nic nemám, říká sociální ekolog Ivan Rynda					
128.	0.80	14.02.2015	parlamentnilisty.cz/kauzy		
Zkušený novinář je ohromen grilováním knižky v ČT. A přidá vážné podezření nad profesorkou Dvořákovou TYDEN V MEDIÍCH Ukázký toho, jak se v českých sdělovacích prostředcích jednostranně informuje o událostech na Ukrajině, uvádí mediální analytik Petr Žantovský na příkladech politického geografa Michaela Romancova a exministra Alexandra Vondry					
129.	0.80	11.02.2015	parlamentnilisty.cz/nazory a p..		
Juraj Hrabko: Hlasovanie ľudu na Slovensku sa skončilo ako obvykle – bolo neplatné Na Slovensku sa skončilo ďalšie hlasovanie ľudu. Referendum iniciovalo obľúbené združenie Aliancia za rodinu s mohutnou podporou hlavne katolíckej cirkvi. Komentár zaznel v pořadu Českého rozhlasu Pl...					
130.	0.80	09.02.2015	parlamentnilisty.cz/nazory a p..		
Tereza Spencerová: Jordánsko proti IS, na cestě k eutanázii V geopolitické šachové hře, v níž je "válka proti terorismu" ve skutečnosti jen prázdným pojmem a šílenci z Daesh plní roli figurek hned několika států, které se jinak dušují, že je třeba Daesh zničit, má Jordánsko ve skutečnosti cenu pešáka					
131.	0.80	08.02.2015	ct24.cz/svět		
ANO tradiční rodině řekla jen pětina Slováků. Referendum je neplatné Malý zájem o hlasování byl viditelný už během dne, podle aktivistů ale akce i tak splnila svůj účel. Je třeba v hodnotových otázkách říct jasně ano, nebo ne," řekla novinářům po hlasování ve volební m...					
132.	0.80	07.02.2015	ct24.cz/svět		
ANO tradiční rodině řekla jen pětina Slováků. Referendum je neplatné Malý zájem o hlasování byl viditelný už během dne, podle aktivistů ale akce i tak splnila svůj účel. Odpůrci referenda proto vybídlí Slováky, aby se hlasování nezúčastnili, a přispěli tak k jeho nepla...					
133.	0.80	07.02.2015	reflex.cz/komentáře		
Komentář obrazem: Slovinci hlasují v referendu o rodině, ale zájem moc nemají Slovinci dnes v referendu rozhodují o ochraně tradiční rodiny a zákazu adopcí osobami stejného pohlaví					
134.	0.80	13.02.2014	aktualne.cz/evropa - zahraničí		
Průlom v Belgii: Děti mají místo utrojení právě zemřít					

Zrušit označení (11) Export článků...

[Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x [Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x
[muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3](#)

[Zpět k hledání](#) články: 1 až 158 z 158 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený
 skóre datum zdroj nadpis strana

135.	0.80	13.02.2014	ct24.cz/svět		
Belgie jako první země posvětila neomezenou dětskou eutanazii Vystoupila proti němu hlavně církev, ale i část lékařů. V Česku je taky většina lidí pro dobrovolnou smrt, schválení zákona o eutanazii je ovšem v nedohlednu. Byt má plný jejich fotografií.					
136.	0.80	06.02.2015	parlamentnilisty.cz/politici v..		
Piráti: Zneužívání přímé demokracie k omezení základních lidských práv na Slovensku Otázky manželství, rovnosti sexuálních menšin, osvojení dětí, sexuální výchovy či eutanazie nemohou v moderním světě podléhat tlaku náboženských přesvědčení a stávat se jablkem sváru, které štěpí společnost					
137.	0.80	06.02.2015	parlamentnilisty.cz/monitor		
Halík je všehoschopný cynický zednářský Jidaš, jenž označil biskupy za fašisty, zlobí se katolický aktivista. Havlíček prý mohou vzteky puknout Tomáš Halík se svým odporem k referendu za tradiční rodinu postavil i proti názoru papeže Františka. Z důvodu mediálního bojkotu se dle Semína většina Slováků ani nedozví, že požadavky Aliance za rodi...					
138.	0.80	13.02.2014	právo/ze zahraničí	16	
Ve Švýcarsku smí zasáhnout i laik * Ve Švýcarsku může pomoci s eutanazií člověku rozhodnutému dobrovolně odejít ze života nejen lékař, ale i laik					
139.	0.80	04.02.2015	protiproud.cz/politika		
Slovenská lekce za časů (duchovní) cholery: Skandální cenzura a bojkot Zvítězí bruselská manipulace místní Páté kolony zla? Čtete ZDE: V Bratislavě za Prahu: Slovensko před bitvou evropského významu					
140.	0.80	04.02.2015	parlamentnilisty.cz/nazory a p..		
Michal Semín: Slovenská lekce za časů (duchovní) cholery Tak jako v jiných oblastech ve svých domovských státech pouze uskutečňují novou totalitní ideologii Bruselu a elit "Nového světového řádu", jejichž hlavním cílem je zahladit všechny stopy po křesťanské západní civilizaci					
141.	0.80	07.02.2014	haló noviny/z domova	3	
KSCM je oceňována jako strana otevřená ženám - Jak hodnotíte osobnost ministra Jiřího Dienstbiera? V tomto směru je tak trochu nevyrazný, nezaznamenala jsem zatím žádnou mimořádnou aktivitu v oblasti rovných příležitostí mužů a žen					
142.	0.80	04.02.2014	parlamentnilisty.cz/politici v..		
Cabrnoch (ODS): Socialisté v Bruselu poručí přírodě Pod tažení eurokratů proti přírodě se podepsal český sociální demokrat Pavel Poc. Smutnou roli v celém příběhu hraje český sociální demokrat Poc, zpravodaj návrhu nařízení. Poc se s návrhem Komise zto...					
143.	0.80	02.02.2014	parlamentnilisty.cz/politici v..		
Cabrnoch (ODS): Socialisté v Bruselu poručí přírodě Pod tažení eurokratů proti přírodě se podepsal český sociální demokrat Pavel Poc. Smutnou roli v celém příběhu hraje český sociální demokrat Poc, zpravodaj návrhu nařízení. Poc se s návrhem Komise zto...					
144.	0.80	31.01.2014	zpravy.idnes.cz/zpravy / zaha..		
New York bojuje proti problémovým labutím, dva tisíce jich pošle na smrt Úřady v New Yorku vytáhly do boje proti přemnoženým labutím. Pracovníci města si však nepočítají jen na samotná dospělá zvířata. V plánu je mimo jiné i ničení labutích hnízd a vajec.					

Zrušit označení (11) Export článků...

Příloha E - Asistovaná sebevražda (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – celostátní tisk a internet, Anopress IT (Národní knihovna)

Search results for "asistovaná sebevražda" (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015):

skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
1.	0.80 16.07.2013	zpravy.rozhlas.cz/evropa	V britských nemocnicích údajně zemřelo zbytečně až 13 tisíc lidí	
2.	0.84 20.07.2013	lidové noviny/orientace/salon	Bojíme se smrti, proto chceme zemřít	26
3.	0.80 24.07.2013	aktualne.cz/recenze - filmpub	Recenze: Violet a Daisy se snaží vraždit cool, ale nudí	
4.	0.89 27.07.2013	avmania.cz/audio, video	10 filmových hitů z festivalu v Karlových Varech	
5.	0.84 01.08.2013	právo/příloha - café - film	Charlie Sheen byl jako můj bratr	3
6.	0.84 10.08.2013	lidové noviny/orientace / okno	Na obranu asistované smrti	30
7.	0.80 17.09.2013	ct24.cz/svět	Hawking: Smrtnelné nemocní mají mít právo na eutanázii	
8.	0.87 25.09.2013	denik.cz/ze světa	Počet případů eutanazie v Nizozemsku se za více než deset let, kdy je asistovaná sebevražda v zemi legalizovaná, zdvojnásobil	
9.	0.84 26.09.2013	právo/ze zahraničí	Eutanazie v Nizozemsku stoupá po tisících	12
10.	0.84 01.10.2013	zpravy.idnes.cz/zprávy / zahra..	Zkažená změna pohlaví v Belgiech udělala "monstrum". Zvolil eutanazii	
11.	0.84 14.10.2013	lidové noviny/kulatý stůl	Premiérka na asistovanou sebevraždu	4

Continuation of search results for "asistovaná sebevražda":

skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
11.	0.84 14.10.2013	lidové noviny/kulatý stůl	Premiérka na asistovanou sebevraždu	4
12.	0.80 06.11.2013	denik.cz/ze světa	V Belgii zvažují rozšíření eutanazie i pro nezletilce	
13.	0.80 28.11.2013	mladá fronta dnes/ze světa	Belgie bojí tabu: nejspíš povolí eutanazii u dětí	6
14.	0.80 11.12.2013	aktualne.cz/krátké zprávy - ku..	Evropské politiky zaujalo dojemné belgické drama	
15.	0.80 06.01.2014	denik.cz/ze světa	Německý ministr chce zakázat placenou pomoc při sebevraždě	
16.	0.80 14.01.2014	protiproud.cz/rodina	"Legální" vraždění neviňátek: Má desetileté dítě "lidské právo" rozhodnout, zda se nechá zabít? Nabízíme k podpisu velmi důležitou petici!	
17.	0.80 17.01.2014	denik.cz/ze světa	Většina Němců podporuje legalizaci eutanazie	
18.	0.80 24.01.2014	reflex.cz/zprávy	Eutanazie: Dobrá smrt, či hra s ohněm?	
19.	0.80 13.02.2014	právo/ze zahraničí	Ve Švýcarsku smí zasáhnout i laik	16
20.	0.84 14.02.2014	mladá fronta dnes/ze světa	Belgie schválila eutanazii pro nevyléčitelné nemocné děti	6
21.	0.91 17.02.2014	prvnizpravy.cz/zprávy		

[Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x [Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x

[←](#) [→](#) [C](#) [h](#) [muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3](#)

[Zpět k hledání](#) články: až 157 z 157 (1799687)

[základní](#) [se souhrnem](#) [graf](#) [seskupeny](#)

[skóre](#) [datum](#) [zdroj](#) [nadpis](#) [strana](#)

vzácnou genetickou mutací, která postihuje nervový systém

21. 0.91 17.02.2014 [prvnizpravy.cz/zpravy](#)
Heller: Euthanasie znamená destrukci základů naší společnosti
 Rozhodnutí Belgie o povolení neomezené euthanasie i u malých dětí vyděsilo velkou část civilizované společnosti a rozpoutalo vášnivou debatu

22. 0.89 17.02.2014 [parlamentnilisty.cz/články-pol..](#)
Hodnota života
 Řešením můžou být například hospice se špičkovou paliativní medicinou. Hospice jsou obecně hlavní ukázkou, že existují i jiná řešení pro bezradné pacienty a jejich rodiny. Otázkou je, jestli pak jeho...

23. 0.80 21.02.2014 [blesk.cz/udalosti](#)
Zdravá žena (*85) podstoupila eutanazii: Vadilo jí, že již není tak krásná!
 Italka zmizela ze svého domova a rodině o svém rozhodnutí nic neřekla. Odcestovala ze severní Itálie do švýcarské Basileje, kde navštívila nechvalně proslulou kliniku Dignitas, která se zaměřuje na eu...

24. 0.80 23.02.2014 [ahaonline.cz/žhavé-drby](#)
Muka Ondřeje Vetchého: Odmít otci před smrtí asistovat u sebevraždy!
 Velké utrpení během natáčení filmu Báječná léta pod psa prožíval herec Ondřej Vetchý. Říkal mi: Kup prášky na spaní, rohylnoly, dvě krabičky, já končím. "Trval na tom, tak jsem mu dal pět celaskonů a...

25. 0.80 24.02.2014 [protiproud.cz/spory](#)
Ohavná diskriminace na olympiádě v Soči! Nepřátelské rejdy v Rusku! Nové spravedlivé zákony nadiktuje Evropská unie. Přijít Agrolympiáda u nás?
 Ruský prezident Vladimir Putin se svými nechutnými představami o rodině, složené z matky, otce a dítěte, svatosti kostelů a "tradičních hodnotách" je jen pomyslnou "třesinou na dortu" ohavné ruské olympiády

26. 0.80 08.03.2014 [blesk.cz/rodina](#)
Příběh: Udusila jsem svého syna! Nesnesla jsem už jeho utrpení.
 K šílenému rozhodnutí zoufalou matku ale dohnala obrovská láska. Přitiskla jsem mu polštář přes obličej. Přišel domů a nesl si pytlíček heroínu a injekční stříkačku.

27. 0.84 22.03.2014 [byden.cz/zdravi](#)
Věk eutanazie. Za smrtí se jezdí do Švýcarska
 Posledním Ettorovým přáním byla tabulka čokolády. Aby Italové mohli ukončit svůj život, cestují do zahraničí, například do Švýcarska, kde je asistovaná sebevražda od roku 1942 legální. Na jejich dveře...

28. 0.80 25.03.2014 [i60.cz/zdravi](#)
Už to skončím a dobrovolně zemřu. Jedu do Švýcarska
 Posledním Ettorovým přáním byla tabulka čokolády. To byla poslední hudba, kterou na tomto světě slyšel. Na jejich dveře ročně zaklepe zhruba 1400 lidí z celé Evropy, především Němci, Britové a Francouzi...

29. 0.97 06.04.2014 [zpravy.idnes.cz/zpravy/zahra..](#)
Zdravá Britka zvolila asistovanou sebevraždu, nesháela moderní dobu
 Já nikdy televizi neměla, jen rádio," svěřila se Anna před svou cestou do Švýcarska serveru thesundaytimes

30. 0.80 07.04.2014 [parlamentnilisty.cz/politici-v..](#)
Ulrych (KDU-ČSL): Eutanazie? Ne!
 Celou naši zemi zasáhne stárnutí populace. Populace stárne v celém západním světě. Nechci, aby se Česká republika připojila k dalším třem státům EU, Nizozemsku, Belgii a Lucembursku, kde je povolena.

[Zpět k hledání](#) [Prohlášení](#)

[Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x [Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x

[←](#) [→](#) [C](#) [h](#) [muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3](#)

[Zpět k hledání](#) články: až 157 z 157 (1799687)

[základní](#) [se souhrnem](#) [graf](#) [seskupeny](#)

[skóre](#) [datum](#) [zdroj](#) [nadpis](#) [strana](#)

31. 0.80 07.04.2014 [právo/ze-zahranici](#) 9
Zdravé seniorce provedli eutanazii. Zemřela, protože ji zničila doba
 Požádala, aby se o ni psalo jen jako o Anně. Já nikdy televizi neměla, jen rozhlas," svěřila se Anna. Je nedostatek lidství," doplnila.

32. 0.84 21.04.2014 [parlamentnilisty.cz/politici-o..](#)
Eutanazie? proč ne!
 Právo na život je někdy nediskutovatelným. asistovaná sebevražda – lékař připraví pacientovi jed, který si pak pacient vezme sám) a v některých státech v USA (Oregon, Washington). Pasivní eutanazie (p...

33. 0.80 23.04.2014 [zpravy.idnes.cz/zpravy-idnes.c..](#)
Jak se připravit na "desičku" aneb přidej se k jednomu z nás
 Desička není jen čísto nebo pivo, ale i běžická vytrvalostní disciplína. Trénink by zde neměl stát jen na běhání dlouhých tratí, ale je třeba zapojit i trochu toho sprintu. Jsem běžec začátečník, nadš...

34. 0.80 13.05.2014 [zena.centrum.cz/novinky-zdra..](#)
Kdy nechat zemřít dítě? Dokázali byste se rozhodnout?
 Člověk má právo na život. Dalšími jsou Nizozemsko, kde je to legální u osob starších 12 let, Švýcarsko a Lucembursko. Povolena je však ve státech Oregon a Washington jako asistovaná sebevražda.

35. 0.87 29.05.2014 [právo/ze-zahranici](#) 11
Dobrovolná smrt pomůže podle odborníků také zdravým seniorům
 "K rozhodnutí jsme dospěli na základě žádosti našich členů," hájil změnu stanov viceprezident Exitu Bernhard Sutter

36. 0.80 25.06.2014 [aktualne.cz/zahranici](#)
Soudy v Británii a Francii rozhodly o eutanazii. Každý jinak
 Paříž/ Paříž/Londýn - Soudy v Británii a ve Francii vydaly důležité verdikty, které se týkají asistované sebevraždy a práva na důstojné ukončení života nevyléčitelně nemocných

37. 0.87 13.07.2014 [lidovky.cz/lidovky/zdravi](#)
Arcibiskup: asistovaná sebevražda není v rozporu s biblí
 Bývalý arcibiskup z Canterbury překvapivě podpořil snahu povolit u vážně nemocných a trpících pacientů v Británii dobrovolné ukončení života s pomocí lékařů

38. 0.80 14.07.2014 [mladá fronta dnes/ze-sveta](#) 7
Nesnesitelná lehkost umírání. Eutanazie táhne
 Zavedení asistované sebevraždy budou tento týden schvalovat Britové. Asistované umírání už je legální v Belgii, Švýcarsku a Nizozemsku. I Švýcaři vyšetřovali, zda společnost nepřijavuje lidi o život...

39. 0.84 25.07.2014 [protiproud.cz/komentare](#)
Chovancovy "kvóty pro ženy" měly zakrytí šanci na levnější benzín:
 Pracuje jeho kolega Dienstbier již na kvótách pro homosexuály? Nerad bych si změnil jméno na Adriana A

40. 0.97 21.08.2014 [echo24.cz/svet,kratke-zpravy](#)
Asistovaná sebevražda ve Švýcarsku láká i Čechy
 Většina turistů-sebevrahů míří do Švýcarské konfederace pochází z Německa a Velké Británie. Více než 40 procent pocházelo z Německa, pětina z Velké Británie a každý desátý pak z Francie. Kromě občan...

41. 0.84 22.08.2014 [byden.cz/zdravotnictvi](#)
Dilema. "Potěšit" skoro půlku Čechů a povolit eutanazii?
 Pro legalizaci eutanazie je podle průzkumů zhruba 40 procent Čechů. Doktor Ondřej Sláma je paliativní lékař, který vidí lidi

[Zpět k hledání](#) [Prohlášení](#)

[Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x [Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x

[muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3](#)

[Zpět k hledání](#) články: 1 až 157 z 157 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený

☒	skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
☐	41.	0.84 22.08.2014	tyden.cz/zdravotnictvi	Dilema. "Potěšit" skoro půlku Čechů a povolit eutanazii? Pro legalizaci eutanazie je podle průzkumů zhruba 40 procent Čechů. Doktor Ondřej Sláma je paliativní lékař, který vidí lidi umírat denně. "Nejsem stoupencem eutanazie v Česku, alespoň ne ve stávající..."	
☐	42.	0.93 22.08.2014	reflex.cz/zpravy	JIRÍ X. DOLEŽAL: Za dobré umírání Případ z tohoto týdne v rumburské nemocnici aktualizoval debatu o euthanasii. Ráno se ve svých třiasedmdesáti probudila a dala si ranní cigaretu. Maminka byla v mládí skautka a myla popelník po každé...	
☒	43.	0.80 23.08.2014	aktualne.cz/domaci	Eutanazie pacientům pomůže, opakuje autor odmítaného zákona Právník Milan Hamerský se několikrát neúspěšně pokoušel prosadit zákon o dobrovolné pomoci k ukončení života	
☐	44.	0.91 23.08.2014	mladá fronta dnes/z domova	Do švýcarské "továrny na smrt" jezdí i Češi. Průměrný věk klientů: 69 let RUMBURK Zdravotní sestra z Rumburka podle policejního zdroje plnila přání pacientky, která chtěla zemřít	3
☐	45.	0.84 24.08.2014	novinky.cz/domaci	Nikdy nezajistíte, že vyřinutý jedinec nebude zabíjet, řekl Němeček k případu Rumburk Ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček (ČSSD) není zastáncem eutanazie, tedy usmrcení člověka na jeho žádost	
☐	46.	0.84 24.08.2014	tyden.cz/zdravotnictvi	Němeček: Nejsem zastáncem eutanazie Ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček není zastáncem eutanazie, tedy usmrcení člověka na jeho žádost	
☐	47.	0.84 24.08.2014	e15.cz/domaci politika	Němeček: Nejsem zastáncem eutanazie, je to krok špatným směrem Ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček (ČSSD) není zastáncem eutanazie, tedy usmrcení člověka na jeho žádost	
☐	48.	0.84 24.08.2014	denik.cz/z domova	Němeček: Nejsem zastáncem eutanazie, je to krok špatným směrem Praha – Ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček (ČSSD) není zastáncem eutanazie, tedy usmrcení člověka na jeho žádost	
☐	49.	0.84 24.08.2014	zpravy.rozhlas.cz// politika	Ministr zdravotnictví nesouhlasí s eutanazií, případ z Rumburka označil za tragédii Ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček z ČSSD je proti eutanazii. Řekl to v České televizi v souvislosti s případem v Lužické nemocnici v Rumburku. V Česku je ale eutanazie nezákonná. Ministr Němeček...	
☒	50.	0.84 24.08.2014	ct24.cz/domaci	Lidský život je posvátný, říká odpůrce eutanazie Svatopluk Němeček Myslím si, že je to prolomení nějaké hranice, která v naší civilizaci je. Koneckonců je to i v programovém prohlášení vlády. " V pořadu ČT Otázky Václava Moravce to prohlásil sociálnědemokratický minis...	
☐	51.	0.84 26.08.2014	tyden.cz/domaci	Politici: Eutanazie? Nevkusná atmosféra předčasného konce "Myslím si, že je to prolomení nějaké hranice, která v naší civilizaci je. Ani jeho předchůdce v rezortu Leoš Heger (TOP 09) se k otevření diskuze příliš nemá. Ti jsou v tomto případě jakýsi pozorovat..."	
☐	52.	0.87 26.08.2014	lidove noviny/nazory	Opatrně s pomáháním	10

[Zmínil označení \(10\)](#) [Export článků](#)

[Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x [Anopress II, a.s. - dodavatel](#) x

[muj.anopress.cz/Search/PagesAuth/My_Search.aspx?f=3](#)

[Zpět k hledání](#) články: 1 až 157 z 157 (1799687)

základní se souhrnem graf seskupený

☒	skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
☐	52.	0.87 26.08.2014	lidove noviny/nazory	Opatrně s pomáháním Eutanazie je v Evropě zákonem dekriminálníována či povolena v Nizozemsku (1994, resp. V USA je eutanazie zakázána, asistovaná sebevražda je umožněna v Oregonu (1998), Washingtonu (2008), Montaně (2009...	10
☐	53.	0.80 27.08.2014	parlamentnilisty.cz/politici v..	Horvát (ODS): Eutanazie krokem zpět? Nesmysl Ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček se vyjádřil v tom smyslu, že případná legalizace eutanazie v ČR by byla krokem zpět	
☐	54.	0.91 28.08.2014	reflex.cz/hlavni články	Vražedkyně, nebo anděl spásy? Pacientka po pár hodinách zemřela na zástavu srdce. Podezřelý úmrtí zarazilo ošetřujícího lékaře Petra Vondráčka. Doktor Vondráček proto odeslal do laboratoře odběry z infuze a z mrtvé pacientky a ins...	
☐	55.	0.87 28.08.2014	halo noviny/ze zahraničí	Do Švýcarska se jezdí umírat čím dál víc Většina turistů-sebevrahů přitom pochází z Německa a Velké Británie. V první dvacítky statistiky jsou jako jediní zástupci zemí střední a východní Evropy ovšem také Češi. Kromě občanů evropských států...	8
☐	56.	0.80 31.08.2014	blesk.cz/udalosti	Vedoucí lékař z LDN Ilja Kotík: Jsem proti eutanazii! Případ sestřičky v Rumburku, která draslíkem v injekci uspišila konec života pacientky, otevřel jedno z nejohroženějších témat: Měla by být v Česku povolena eutanazie? Co si o tom myslí bývalý lékař Vá...	
☐	57.	0.80 31.08.2014	blesk.cz/udalosti	Vedoucí lékař z LDN Ilja Kotík: Jsem proti eutanazii! Případ sestřičky v Rumburku, která draslíkem v injekci uspišila konec života pacientky, otevřel jedno z nejohroženějších témat: Měla by být v Česku povolena eutanazie? Co si o tom myslí bývalý lékař Vá...	
☐	58.	0.84 06.09.2014	mladá fronta dnes/sobotni rozh..	Eutanazii říkám ne, není to důstojná smrt Jako přednosta Ústavu etiky na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy řekl se studenty i případ zdravotní sestry z Rumburku, která usmrtila pacientku. - Signatři internetové petice chtějí požádat pr...	12
☐	59.	0.80 07.09.2014	echo24.cz/domov, krátké zpravy	Sebevraždy v Česku? Denně čtyř obětí, výrazně převažují muži Náchylnější k sebevraždě jsou obyvatelé chudých států. Z pohledu věku jsou nejvíce ohrožení lidé po sedmdesátce. Vysoký poměr mají také Srí Lanka, Litva nebo Surinam.	
☐	60.	0.84 07.09.2014	denik.cz/ze sveta	Většina Slováků podporuje eutanazii, liberálové ji chtějí prosadit Bratislava – Většina Slováků podporuje právo těžce nemocných na eutanazii, tedy usmrcení člověka na jeho žádost	
☐	61.	0.80 08.09.2014	lidovky.cz/lidovky / zdravi	Právo na eutanazii. Většina Slováků ho podporuje Opoziční strana Svoboda a solidarita (SaS), která si průzkum objednala, využila jeho výsledky k zahájení debaty o eutanazii	
☒	62.	0.80 28.09.2014	novinky.cz/zena - zdravi	Názory na legalizaci eutanazie se různí Na základě svých životních zkušeností jsem pro respektování svobodného rozhodnutí člověka, a proto bych zákon, umožňující	

[Zmínil označení \(10\)](#) [Export článků](#)

Příloha F - Eutanazie (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – televize a rozhlas, Anopress IT (Národní knihovna)

základní	se souhrnem	graf	seskupený	
skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
1.	0.84 04.11.2013	radio impuls/impuley vláclava m..		1
Rozhovor s Václavem Bělohradským, povolební situace Před necelými 14 dny po předčasných volbách označil Bělohradský za stranu s největší zodpovědností sociální demokracii v České republice				
2.	0.80 14.12.2013	nova/televizní noviny		13
Krutý člověk vyhodí za jízdy psa z auta Na začátku týdne někdo vyhodil z auta v Jihlavě dvouletého zcela zdravého psa. Takto to ve Znojenské ulici v Jihlavě vypadalo i v pondělí. Richard VEJERA, místopředseda občanského sdružení Psi sen: Pe...				
3.	0.80 13.02.2014	nova/polední televizní noviny		15
Belgie zřejmě umožní eutanázii i dětem K vykonání eutanazie bude potřeba souhlas rodičů. Ukončení života má být umožněno mladým pacientům jen v případě nevyléčitelné nemoci. Eutanazie pro dospělé je v Belgii legální už od roku 2002.				
4.	0.80 23.03.2014	čt 24/události v regionech - v..		16
Ibsenovy Přízraky v Komorní scéně Aréna "Škoro mám takový dojem, že všichni jsme přízraky," říká představitelka titulní role v nové inscenaci Komorní scéna Aréna v Ostravě				
5.	0.80 29.03.2014	čt 1/události		16
Sporné zabíjení zvířat v zoo Král zvířat a jeho smečka mohli klidně odpočívat v nově vybudovaném lvm safari ve Dvoře Kralové. Jenže dánská zoo v Kodani pro ně raději zvolila utrácení. Přemysl RABAS, ředitel, Zoo Dvůr Králové: V...				
6.	0.84 31.03.2014	tv barrandov/hlavní zprávy 18:..		19
Mélo by Česko povolit eutanázii? Myslím si, že asi jo spíše. Myslím, že lidi strašně trpí v některých případech. Já mám dceru lékařku a manželka lékařka a myslím si opravdu, když už je to neslučitelný s životem a i ten člověk si to př...				
7.	0.95 31.03.2014	tv barrandov/hlavní zprávy 18:..		18
Kontroverzní eutanazie Zítřa uplyne dvanáct let ode dne, kdy Nizozemsko jako první stát na světě povolilo úmyslné ukončení léčby s následkem smrti				
8.	0.80 22.08.2014	prima family/zprávy ftv prima		2
Příběh heparinového vraha Asi většina z nás si okamžitě vzpomněla na heparinového vraha Petra Zelenku. Dlouhá léta pracoval jako zdravotník na ARU havlíčkobrodské nemocnice. Aplikoval intravenózně co centrální žíly poškozenému...				
9.	0.80 22.08.2014	prima family/zprávy ftv prima		1
Zdravotní sestra obviněná z vraždy Pěkný páteční večer, začínají zprávy na Primě a my jsme rádi, že jste u toho. Kauzou se zabývá reportérka Renata Malíková. Sestra jí ho ale zřejmě nepodařilo tak, jak měla.				
10.	0.84 22.08.2014	tv barrandov/hlavní zprávy 18:..		5
Eutanazie, ano či ne? Většina lékařů ale tvrdí, zabít člověka je v rozporu s naší přísahou. Otázka na kterou je těžké odpovědět. Většina evropských států s výjimkou Nizozemska, Belgie, Lucemburska a Švýcarska preferuje dša...				
11.	0.80 22.08.2014	tv barrandov/hlavní zprávy 18:..		4
Sestra z Rumburku obviněna z vraždy				

základní	se souhrnem	graf	seskupený	
skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
11.	0.80 22.08.2014	tv barrandov/hlavní zprávy 18:..		4
Sestra z Rumburku obviněna z vraždy Ke kauze se dnes vyjádřilo vedení nemocnice a také lékař, který měl službu v den, kdy pacientka v nemocnici zemřela				
12.	0.87 24.08.2014	čt 24/otázky václava moravce		6
Podivná úmrtí v Rumburku? Při vědomí /výpadek zvuku/ máme ve veřejném prostoru, ukazuje to na neexistenci, nebo malou diskusi o eutanázii, či spíše uměním prodloužování života a moderní medicíně, anebo jde jen o výjimečné selhá...				
13.	0.80 02.09.2014	radiožurnál/ozvěny dne 12:00		4
Nacistické vraždění začalo duševně nemocnými. Berlihané jim postavili památník Nový památník, který se dnes otevřel veřejnosti, si prohlédl i náš německý zpravodaj Pavel Polák. Historik Gerrit Hohendorf z technické univerzity v Mnichově připravoval se svým týmem podklady pro ten...				
14.	0.87 03.09.2014	prima family/zprávy ftv prima		6
Obviněná zdravotní sestra z rumburské nemocnice zřejmě ze soucitu nezabíjela Vyšetřování prokázalo, že ji zabila velká dávka draslíku, která způsobila srdeční arytmiu a smrt. Léč jí podle policie podala právě obviněná zdravotní sestra. Darek ŠVÁB, ředitel nemocnice v Rumburku:...				
15.	0.80 03.09.2014	prima family/zprávy ftv prima		1
Obviněná zdravotní sestra z rumburské nemocnice zřejmě ze soucitu nezabíjela Je středa 3. září a u zpráv vás vítají Gabriela a Roman. Vyšetřovatelé tak údajně upouští od teorie, že zdravotnice prováděla eutanázii. Vyplývá to z vyjádření krajského státního zástupce.				
16.	0.80 03.09.2014	hitrádio magic/zprávy 8:00		3
Zdravotní sestře z Rumburku hrozí osmnáct let vězení Sestra z nemocnice v Rumburku nevrátila ze soucitu a neprováděla eutanázii. Policie ale prověřuje i další úmrtí. Píše to Mladá fronta DNES.				
17.	0.80 03.09.2014	hitrádio fm/zprávy -8:00		3
Výlech zdravotní sestry z rumburské nemocnice Sestra z nemocnice v Rumburku nevrátila ze soucitu a neprováděla eutanázii. Policie ale prověřuje i další úmrtí. Píše to Mladá fronta DNES.				
18.	0.80 03.09.2014	hitrádio fm/zprávy liberecko -..		3
Sestra z Rumburku podle policie nevrátila ze soucitu Sestra z nemocnice v Rumburku nevrátila ze soucitu a neprováděla eutanázii. Policie ale prověřuje i další úmrtí. Píše to Mladá fronta Dnes.				
19.	0.80 16.09.2014	prima family/zprávy ftv prima		7
Nečekaný zvrat v kauze sestry smrti z rumburské nemocnice Ano, a má jít o Petra Vondráčka, který v médiích vystupoval jako ten, kdo kauzu i důkazy objevil. Sestra Věra Marešová zřejmě vpíchla jehlu rovnou do žíly Jany Kadlecové koncentrovany roztok draslíku...				
20.	0.80 16.09.2014	nova/polední televizní noviny		6
Sexuálnímu deviantovi povolili eutanázii O eutanázii v Belgii žádá více než 10 dalších vězňů. Soudec právě rozhodl o jeho smrti a Frank Van Den Bleeken odchází spokojený. Část si také myslí, že by krutý vrah měl dál trpět.				
21.	0.91 31.10.2014	tv barrandov/hlavní zprávy 18:..		9
Eutanazie se posouvá				

základní	se souhrnem	graf	seskupený
☒ skóre	☒ datum	☒ zdroj	☒ nadpis
			strana
☐ 19.	0.80 16.09.2014	prima family/zprávy ftv prima	7
Nečekaný zvrat v kauze sestry smrti z rumburské nemocnice			
Ano, a má jít o Petra Vondráčka, který v médiích vystupoval jako ten, kdo kauzu i důkazy objevil. Sestra Věra Marešová zřejmě vpíchlá jehlu rovnou do žíly Jany Kadlecové koncentrovaný roztok draslíku...			
☐ 20.	0.80 16.09.2014	nova/polední televizní noviny	6
Sexuálnímu deviantovi povolili eutanázii			
O eutanázii v Belgii žádá více než 10 dalších vězňů. Soudec právě rozhodl o jeho smrti a Frank Van Den Bleeken odchází spokojený. Část si také myslí, že by krutý vrah měl dál trpět.			
☐ 21.	0.91 31.10.2014	tv barrandov/hlavní zprávy 18:..	9
Eutanázie se posouvá			
Zitřek měl být pro devětatvacetiletou Brittany posledním dnem jejího života. Mladé Američance diagnostikovali mozkový nádor s tím, že už nemá šanci na uzdravení. Zemřou nahoře v ložnici s mou matkou a...			
☐ 22.	0.80 24.01.2015	nova/televizní noviny	3
Komunistická prokurátorka Brožová zemřela			
Ve věku třidevadesáti let zemřela Ludmila Brožová-Polednová. Dělnická prokurátorka, která vedla proces proti Miladě Horákové. Petr BRAUN, soudce Městského soudu v Praze: Ten trest je nevykonatelný.			
☐ 23.	0.80 26.02.2015	radio impuls/zprávy radia impu..	4
Liberecká ZOO přišla o svého posledního lva			
Liberecká ZOO přišla o svého posledního lva. Podle mluvčího ZOO Jana Kubánka mu v důsledku stáří a chronického onemocnění postupně selhávaly tělesné funkce. Sultán byl v Liberci od roku 2001. Dorazil...			
☐ 24.	0.80 22.06.2015	nova/odpolední televizní novin..	1
Za vraždu pacientů hrozí sestře výjimečný trest			
U Krajského soudu v Ústí nad Labem od rána probíhalo hlavní líčení s Věrou Marešovou přezdívanou "Sestra Smrt"			
☐ 25.	0.80 22.06.2015	čro - ostrava/události regionu	2
Bývalá zdravotní sestra, která čelí obžalobě z vražd pacientů v Rumburku, odmítla vinu			
Bývalá zdravotní sestra Věra Marešová, která čelí obžalobě z vražd šesti pacientů v Nemocnici v Rumburku, odmítla vinu			
☐ 26.	0.80 22.06.2015	radio impuls/zprávy radia impu..	1
Soud se zabývá případem vraždičce sestry z Rumburka			
Soud se zabývá případem vraždičce sestry z Rumburka. Psychopatolog Andrej Drbohlav dnes v ranním vysílání rádia Impuls řekl, že sestra Věra Marešová se do podobných nemocničních vražd liší hlavně svou...			
☐ 27.	0.84 26.06.2015	hitrádio orion/zprávy 08:00	5
Většina Čechů je pro trest smrti, interrupci a eutanázii			
V Česku je i nadále více zastánců trestu smrti než jeho odpůrců. Ukázal to průzkum Centra pro výzkum veřejného mínění. Většina Čechů je taky pro interrupci a eutanázii.			
☐ 28.	0.84 26.06.2015	hitrádio magic brno/zprávy v 8..	5
Většina Čechů je pro trest smrti, interrupci a eutanázii			
V Česku je i nadále více zastánců trestu smrti než jeho odpůrců. Ukázal to průzkum Centra pro výzkum veřejného mínění. Většina Čechů je taky pro interrupci a eutanázii.			
☐ 29.	0.80 28.06.2015	prima family/krimi zprávy	5
Sestra Smrt			
Věra Marešová, známá jako sestra Smrt, která měla draslíkem zavraždit 6 pacientů, by mohla být světovým unikátem			

Příloha G - Asistovaná sebevražda (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – televize a rozhlas, Anopress IT (Národní knihovna)

základní	se souhrnem	graf	seskupený
☒ skóre	☒ datum	☒ zdroj	☒ nadpis
			strana
☐ 1.	0.80 29.10.2013	radiožurnál/ozvěny dne 12:00	1
Jak se nově zvolení poslanci ČSSD postaví k rozkolu uvnitř strany?			
☐ 2.	0.80 31.03.2014	tv barrandov/hlavní zprávy 18:..	18
Kontroverzní eutanázie			
☐ 3.	0.80 22.08.2014	čt 1/události	5
Pozvánka k pořadu Události, komentáře			
☐ 4.	0.80 22.08.2014	čt 1/události	4
Eutanázie			
☐ 5.	0.80 22.08.2014	čt 1/události	3
Kontroverze kolem eutanázie			
☐ 6.	0.80 22.08.2014	tv barrandov/hlavní zprávy 18:..	5
Eutanázie, ano či ne?			
☐ 7.	0.80 25.08.2014	tv barrandov/hlavní zprávy 18:..	2
Bude v Česku eutanázie legální?			
☐ 8.	0.80 28.08.2014	prima family/zprávy ftv prima	14
Otevírá se otázka eutanázie			
☐ 9.	0.84 03.11.2014	tv barrandov/hlavní zprávy 18:..	7
Vybrala si datum a navěky odešla			
☐ 10.	0.91 04.11.2014	čt 24/hyde park	1
Sebevražda ne, asistovaná ano?			
☐ 11.	0.80 07.01.2015	radiožurnál/ozvěny dne 7:00	3
Belgické ministerstvo spravedlnosti zamítlo euthanasii pro vraha			
☐ 12.	0.80 12.03.2015	nova/televizní noviny	17
Zemřel spisovatel Terry Pratchett			
☐ 13.	0.80 03.04.2015	čt 24/interview čt24	1
Host: Vácha Orko Marek; kněz, přednosta Ústavu lékařské etiky, 3. lékařská fakulta UK			
☐ 14.	0.80 05.06.2015	čt 24/události, komentáře	9
Soud: pacienta odpojte od přístrojů			

Příloha H - Eutanazie (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – celostátní tisk, Anopress IT
(Národní knihovna)

z	skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
☐	0.80	07.09.2013	lidové noviny/orientace/zkušeb..	A voda pořád stoupá	28
☐	0.80	18.09.2013	haló noviny/obrysy - kmen	Hraničné situácie	2
☐	0.80	17.12.2013	právo/publicistika	Bilance napálených	6
☐	0.80	04.01.2014	právo/ze zahraničí	Průzkum: církve v Polsku dramaticky slabne	10
☐	0.80	07.02.2014	haló noviny/z domova	KSČM je oceňována jako strana otevřená ženám	3
☐	0.80	13.02.2014	právo/ze zahraničí	Ve Švýcarsku smí zasáhnout i laik	16
☐	0.89	13.02.2014	právo/ze zahraničí	Belgie se chystá na dětskou eutanázií	16
☐	0.87	17.02.2014	právo/ze zahraničí	Policie šetří smrt "matky eutanázie" jako vraždu	12
☐	0.87	29.05.2014	právo/ze zahraničí	Dobrovolná smrt pomůže podle odborníků také zdravým seniorům	11
☐	0.91	28.08.2014	haló noviny/ze zahraničí	Do Švýcarska se jezdí umírat čím dál víc	8
☐	0.80	04.09.2014	právo/zpravodajství	Policie v Rumburku eutanázií u zemřelé pacientky vyloučila	4
☐	0.80	10.10.2014	právo/ze zahraničí	Američanka s nádorem se chystá ukončit život	14
☐	0.84	27.11.2014	právo/zpravodajství	Policie viní zdravotní sestru z Rumburku z šesti vražd	4
☐	0.80	02.12.2014	právo/severní morava a slezsko	Jsmo temnými přízraky vlastní minulosti	11
☐	0.97	06.01.2015	právo/ze zahraničí	Belgický soud kývl vězni k sebevraždě	12
☐	0.84	11.03.2015	právo/zpravodajství	Umřít chtějí doma, ale je to jinak	3

z	skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
☐	0.80	07.02.2014	haló noviny/z domova	KSČM je oceňována jako strana otevřená ženám	3
☐	0.80	13.02.2014	právo/ze zahraničí	Ve Švýcarsku smí zasáhnout i laik	16
☐	0.89	13.02.2014	právo/ze zahraničí	Belgie se chystá na dětskou eutanázií	16
☐	0.87	17.02.2014	právo/ze zahraničí	Policie šetří smrt "matky eutanázie" jako vraždu	12
☐	0.87	29.05.2014	právo/ze zahraničí	Dobrovolná smrt pomůže podle odborníků také zdravým seniorům	11
☐	0.91	28.08.2014	haló noviny/ze zahraničí	Do Švýcarska se jezdí umírat čím dál víc	8
☐	0.80	04.09.2014	právo/zpravodajství	Policie v Rumburku eutanázií u zemřelé pacientky vyloučila	4
☐	0.80	10.10.2014	právo/ze zahraničí	Američanka s nádorem se chystá ukončit život	14
☐	0.84	27.11.2014	právo/zpravodajství	Policie viní zdravotní sestru z Rumburku z šesti vražd	4
☐	0.80	02.12.2014	právo/severní morava a slezsko	Jsmo temnými přízraky vlastní minulosti	11
☐	0.97	06.01.2015	právo/ze zahraničí	Belgický soud kývl vězni k sebevraždě	12
☐	0.84	11.03.2015	právo/zpravodajství	Umřít chtějí doma, ale je to jinak	3
☐	0.84	17.03.2015	haló noviny/z domova	Většina lidí si přeje umřít doma	4
☐	0.84	18.03.2015	právo/ze zahraničí	Francie schválila "malou eutanázií"	12
☐	0.80	26.06.2015	právo/zpravodajství	CVVM: Většina je pro trest smrti	2
☐	0.80	27.06.2015	haló noviny/z ekonomiky	Řecko musí dát šarlatánům výpověď	6

Příloha I - Asistovaná sebevražda (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015) – celostátní tisk,
Anopress IT (Národní knihovna)

Search results for "Asistovaná sebevražda" (12. 7. 2013 – 11. 8. 2015). The page shows 16 articles with columns for score, date, source, and page number.

skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
0,84	20.07.2013	lidové noviny/orientace/salon	Bojíme se smrti, proto chceme zemřít	26
0,84	01.08.2013	právo/příloha - café - film	Charlie Sheen byl jako můj bratr	3
0,84	10.08.2013	lidové noviny/orientace / okno	Na obranu asistované smrti	30
0,84	26.09.2013	právo/ze zahraničí	Eutanazie v Nizozemsku stoupá po tisících	12
0,84	14.10.2013	lidové noviny/kulatý stůl	Premiérka na asistovanou sebevraždu	4
0,80	28.11.2013	mladá fronta dnes/ze světa	Belgie boří tabu: nejspíš povolí eutanazii u dětí	6
0,80	13.02.2014	právo/ze zahraničí	Ve Švýcarsku smí zasáhnout i laik	16
0,84	14.02.2014	mladá fronta dnes/ze světa	Belgie schválila eutanazii pro nevyléčitelně nemocné děti	6
0,80	07.04.2014	právo/ze zahraničí	Zdravé seniorky provedli eutanazii. Zemřela, protože ji zničila doba	9
0,87	29.05.2014	právo/ze zahraničí	Dobrovolná smrt pomůže podle odborníků také zdravým seniorům	11
0,80	14.07.2014	mladá fronta dnes/ze světa	Nesnesitelná lehkost umírání. Eutanazie táhne	7
0,91	23.08.2014	mladá fronta dnes/z domova	Do švýcarské "továrny na smrt" jezdí i Češi. Průměrný věk klientů: 69 let	3
0,87	26.08.2014	lidové noviny/názory	Opatrně s pomáháním	10
0,87	28.08.2014	haló noviny/ze zahraničí	Do Švýcarska se jezdí umírat čím dál víc	8
0,84	06.09.2014	mladá fronta dnes/sobotní rozh..	Eutanazii říkám ne, není to důstojná smrt	12
0,80	10.10.2014	právo/ze zahraničí	Američanka s nádorem se chystá ukončit život	14

Continuation of search results for "Asistovaná sebevražda". The page shows 16 articles with columns for score, date, source, and page number.

skóre	datum	zdroj	nadpis	strana
0,87	10.10.2014	lidové noviny/svět	Nechce jen dožít. Voli asistovanou sebevraždu	8
0,80	20.10.2014	lidové noviny/názory	Pozor! Nastává volební klid	10
0,80	04.11.2014	právo/ze zahraničí	Britany zemřela v kruhu rodiny - přesně jak chtěla	12
0,80	06.11.2014	právo/ze zahraničí	Vatikánský biskup odsoudil eutanazii nemocné Američanky	15
0,80	01.12.2014	lidové noviny/svět	Povolit eutanazii? Němci se rozhodují	7
0,89	06.01.2015	právo/ze zahraničí	Belgický soud kývl vězni k sebevraždě	12
0,80	07.01.2015	mladá fronta dnes/ze světa	Belgičana ubíjelo dožítí, tak mu povolili eutanazii. Teď ale obrátili	11
0,80	11.02.2015	právo/ze zahraničí	Kanadský soud povolil eutanazii	13
0,80	13.03.2015	právo/kultura	Zemřel otec Úžasné Zeměplochy Terry Pratchett	9
0,80	13.03.2015	mladá fronta dnes/kultura	Terry Pratchett, muž nekonečné fantazie, stvořil nejen Zeměplochu	10
0,80	19.03.2015	právo/ze zahraničí	Švýcarskému sdružení pro eutanazii rekordně roste klientela	17
0,80	07.04.2015	mladá fronta dnes/ze světa	V Belgii už je eutanazie běžný konec. Až příliš?	7
0,89	27.05.2015	aha!/aha	Pos lední večere s rodinou 16 hodin poté si objednal smrt	16
0,80	09.06.2015	blesk/blesk.cz	Génius se vzdává?	20
0,87	18.06.2015	metro/svět	Zprávy krátce	6
0,87	18.06.2015	lidové noviny/svět	ZPRÁVY DNE	6

Příloha J - Články o chilské dívce, která žádala o euthanasii

„Dovolte mi zemřít, žádala chilská dívka prezidentku. Kvůli zákonům marně

Čtrnáctiletá Chilanka zveřejnila video, ve kterém prosí prezidentku Michelle Bacheletovou, aby ji dovolila zemřít. Mladá dívka trpí nevléčitelným smrtelným onemocněním cystickou fibrózou. Prezidentka však eutanázii, která je v zemi nelegální, odmítla. Zato dívku v sobotu osobně navštívila v nemocnici.

Video Valentiny Maureirové zhlédly od minulé neděle na sociálních sítích tisíce uživatelů a v zemi rozvířilo debatu o eutanázii. „Žádám, abych mohla v blízké době hovořit s prezidentkou, protože jsem již unavena životem s touto nemocí. Ona může povolit injekci, která mě uspí na vždy,“ říká na videu.

Bacheletová ji alespoň vyhověla v jedné věci a navštívila ji v nemocnici v hlavním městě Santiagu, kde spolu hodinu hovořily. Podle svého mluvčího Alvara Elizaldeho však nemůže dívce eutanázii slíbit, ale vláda jí chce zaplatit psychiatrickou léčbu.

„Musí být naprosto jasné, že současné normy v Chile nedovolují vládě souhlasit s tímto druhem požadavku,“ řekl agentuře Reuters Elizalde.

Dívka na záběrech zároveň říká, že měla staršího bratra, který trpěl stejným onemocněním, kterému podlehl v šesti letech. „Vím, co mě čeká,“ tvrdí. Její rodiče ji v žádosti o eutanázii podpořili. Věděli, jak je poslední dobou nešťastná, přesto je video překvapilo. „Je to těžké, ale musím respektovat její přání, protože ona je tím, kdo touto nemocí trpí,“ citovala BBC jejího otce.“⁹²

„Žádala o eutanázii, chce dál žít. Chilská dívka změnila pohled na svět

Smrtelně nemocná chilská dívka, jejíž žádost o povolení eutanázie vzbudila emoce po celé zemi, změnila svůj pohled na svět a chce žít. Čtrnáctiletá Chilanka trpící cystickou fibrózou to řekla deníku El Mercurio. Dívka se kvůli kýžené eutanázii sešla i s prezidentkou Michelle Bacheletovou

⁹²BSE: *Dovolte mi zemřít, žádala chilská dívka prezidentku.* Idnes.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chile-video-divka-prosi-prezidentu-o-eutanazii-fl5-/zahranicni.aspx?c=A150301_103958_zahranicni_bse

Dlouhodobě hospitalizovaná Valentina Maureirová požádala koncem února prezidentku o povolení eutanazie, kterou chilské zákony neumožňují provést (více čtěte zde)

Chilská prezidentka, která je původním povoláním dětská lékařka, ji navštívila v nemocnici a eutanazii jí rozmlouvala. Valentina se poté setkala s dalšími lidmi, kteří ji „přivedli ke změně způsobu uvažování“, řekla chilskému deníku.

Prý to byla především návštěva argentinské rodiny, jejíž děti trpí touto nemocí. Naději jí prý dal i rozhovor s dalším pacientem, který se dožil věku vyššího než 20 let. Valentinin bratr přitom na stejnou nemoc zemřel v šesti letech.

Cystická fibróza je smrtelná dědičná nemoc postihující hlavně dýchací a trávicí soustavu. Maureirová byla přijata do nemocnice v metropoli Santiagu koncem ledna a podle vyjádření lékařů se její stav od té doby zlepšil. “

„Chilská dívka, která žádala prezidentku o eutanazii, zemřela

Čtrnáctiletá chilská dívka Valentina Maureiraová, která před několika měsíci žádost o eutanazii kvůli smrtelné nemoci vyvolala emoce po celém světě, ve čtvrtek zemřela. Dívka trpěla cystickou fibrózou, které v šesti letech podlehl také její bratr.

Maureiraová se videovzkazem na serveru YouTube obrátila na prezidentku Michelle Bacheletovou s tím, aby jí v zemi, kde zákony eutanazii nepovolují, povolila asistovanou sebevraždu.

Bacheletová, která je původním povoláním dětská lékařka, dívku v nemocnici navštívila a dobrovolný odchod ze života jí rozmlouvala. To následně činili i další lidé, takže Maureiraová nakonec změnila názor. Cystická fibróza je smrtelná dědičná nemoc postihující hlavně dýchací a trávicí soustavu. Onemocnění, které je prozatím nevyléčitelné, způsobuje mutace genu.⁹³

⁹³ ČTK. *Chilská dívka, která žádala prezidentku o eutanazii, zemřela.* Idnes.cz [on-line]. 2015 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/chilska-divka-maureirova-eutanazie-cysticka-fibroza-pc1-/zahranicni.aspx?c=A150515_063629_zahranicni_wlk

Příloha K - Článek „Bude jen hůř a hůř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanazii“

„Lékařce Janě Matavové (39) z Prešova zjistili v roce 1997 roztroušenou sklerózu. Její stav se stále zhoršuje, proto požádala slovenské politiky, aby umožnili v zemi eutanazii. Jak informuje deník Plus jeden deň, její mozek funguje na plné obrátky, ale tělo ji neposlouchá a potřebuje nonstop pomoc. Přesně ví, co ji čeká, a naděje na vyléčení neexistuje.

„Přišla proto s výzvou pro politiky, aby se začali zabývat povolením eutanazie, která by byla pro ni milosrdným východiskem,“ píše list. Do roku 2009 ještě vykonávala svoji profesi, ale pak musela z práce odejít. „Stále se to zhoršuje. I při plné léčbě. Tato nemoc je neléčitelná. Spektrum léků je široké, ale bohužel pouze jeden ze tří pacientů na ně reaguje pozitivně,“ řekla Matavová. „Podle mého názoru člověk, který cítí, že stav, ve kterém se nachází, je nedůstojný, by měl mít právo se rozhodnout, zda tu chce být, či nikoliv. Mně už současná medicína nic neposkytuje. Naše společnost demonizuje eutanazii a obává se jejího zneužívání. Pokud bychom stanovili striktní kritéria, nedalo by se to zneužít. Požádat o ni by musel každý sám a lékař by k žádosti musel vydat potvrzení, že žadatel není v depresi a má nezvratné poškození,“ uvedla Jana.

„V některých vyspělých evropských zemích je eutanazie povolena. V těch, v nichž mají úctu k člověku a respektují jeho názor,“ dodala.

Lékařka tvrdí, že nerezignovala, ale prohrála. „Bude jen hůř a hůř. Ztratím schopnost polykat, artikulovat, postupně ztratím sílu svalů, postihne to i zrakový nerv a nakonec umřu. Mluvím o tom racionálně, netrpím žádnými depresemi. Prostě tady už nechci být,“ zdůraznila. Žena si cení svého přítele, který se o ni stará. „Je skvělý, ale se mnou jen ztrácí čas. Měl by nastoupit zpět do své profese, ztrácí potřebnou praxi, a najít si normální partnerku, s níž bude vést normální život. Se mnou ho nemá a nebude mít,“ konstatovala realisticky. Ivan Vilček, Právo⁹⁴

⁹⁴ VLČEK, I. *Bude jen hůř a hůř. Slovenská lékařka trpící vážnou nemocí žádá o eutanazii.* Novinky.cz [online]. 2015 [cit. 14-8-2015]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/372289-bude-jen-hur-a-hur-slovenska-lekarka-trpici-vaznou-nemoci-zada-o-eutanazii.html>

Příloha L - Článek „Eutanázie v Česku? Občas pomůžeme zemřít, uznává část lékařů“, Autor: Kateřina Frouzová

Eutanázie je stále výbušné téma a pro většinu lékařů je asistovat při smrti tabu. Někteří však anonymně přiznali, že už se s podobnými případy setkali. Provést smrt na přání podle většiny teoreticky možné je. České zákony přitom považují eutanazii za vraždu.

Nevyléčitelně nemocný seriálový doktor Dalibor Frynta má rakovinu a trpí bolestmi. Kolegové mu nesou smrtící dávku morderu (morfia). Přátelé se dojemně loučí a lékař pije jed. Tuhle scénu zařadila televize Nova tento týden do Ordinace v růžové zahradě, kterou sledují téměř dva miliony diváků.

Otevřelo se tak znovu závažné téma, zda je eutanázie morální a za jakých okolností. Je to skutečnost? Děje se to v českých nemocnicích?

MF DNES se anonymně zeptala šedesáti lékařů. Dva z nich přiznali, že byli svědky eutanázie, tři o takovém případě slyšeli. Celkem každý čtvrtý doktor připustil, že eutanázie teoreticky možná je, byť by probíhala jinak než v seriálu.

"Byl jsem kdysi svědkem toho, že lékařka z nemocnice na vlastní přání dostala od svého kolegy velkou dávku morfia a zemřela. Šlo o primárku jednoho oddělení. Dávku jí podal kolega, který býval, pokud vím, i její přítel. Dostala dávku, odešli jsme pryč a pak byl prostě konec," vyprávěl o eutanazii lékař. Primárka věděla, co ji čeká. "To je myslím podstatné. Dokázala sama plně zhodnotit svůj stav."

Tedy není zcela jasné, zda tato skutečnost je dostatečně relevantní skutečnost k tomu, aby vznikl takový článek.

Druhým svědkem je lékařka, která na smutnou chvíli nechce vzpomínat, protože se týkala její rodiny.

Průzkum odhalil, že dvě třetiny doktorů eutanazii odmítají a nepřipouštějí, že by se něco podobného dělo. Zbytek říká: "Možné to je. Slyšel jsem o tom. Zním takové případy." A to přesto, že takovou smrt považují za vraždu.⁹⁵

⁹⁵ FROUZOVÁ, K. *Eutanázie v Česku, občas pomůžeme zemřít, uznává část lékařů*. Idnes.cz [online]. 2012 [cit. 15-8-2015]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/eutanazie-v-cesku-0zw-/domaci.aspx?c=A121005_205822_domaci_brm

Příloha M - Článek „Eutanazie pacientům pomůže, opakuje autor odmítaného zákona“

„Právník Milan Hamerský se několikrát neúspěšně pokoušel prosadit zákon o dobrovolné pomoci k ukončení života. Případ z rumburské nemocnice mu nahrává, aby své snahy oprášil.

Praha – Už před šesti lety se právník Milan Hamerský snažil u zákonodárců najít podporu pro zákon o eutanazii. Neuspěl a dobrovolné ukončení života tak v Česku stále není povoleno, ačkoliv jeho zavedení podporuje podle průzkumů dlouhodobě přes šedesát procent obyvatel.

Hned po prázdninách však Hamerský hodlá svůj návrh znovu donést k politikům.

Diskusi, zda eutanazii zlegalizovat podobně jako v zemích Beneluxu, chce právník otevřít v reakci na události posledních dní: policie obvinila z vraždy dnes už bývalou zdravotní sestru z rumburské nemocnice.

Sestra měla podle policie způsobit smrt sedmdesátileté těžce nemocné pacientky. Oficiálně zatím není jasné, zda šlo o nedbalost, nebo úmysl. Podle informací MF Dnes však měla padesátiletá zdravotní sestra pacientce s vážným onkologickým onemocněním pomoci od utrpení podáním draslíkové injekce za zády ošetřujícího lékaře.

Policie obvinila z vraždy sestru z rumburské nemocnice.

I proto Hamerský hodlá za politiky zajít. Má sepsané dvě varianty textu a od září se pro jednu z nich bude snažit najít podporu v parlamentu.

"Od jednoho známého lékaře jsem slyšel, že radí umírajícím, aby si v noci přetáhli igelitový pytlík přes hlavu, že je to nejlepší. Já si to neumím představit. Myslím, že lékaři mají člověku pomoci zmírnit utrpení," argumentuje Milan Hamerský v rozhovoru pro online deník Aktuálně.cz

Zdravotní sestra z rumburské nemocnice, která podle dostupných informací ukončila život pacientce, byla obviněna z vraždy. Jak se na ten případ díváte?

Nerad bych se pouštěl do spekulací, věc se bude šetřit. Obecně nesouhlasím s tím, aby kdokoli komukoliv ukončoval život bez jeho souhlasu. Podle toho, jak je případ popsáný, se jedná o vraždu. Pokud ta sestřička bude schopna prokázat, že o to byla požádána, pak je to nápomoc k sebevraždě, což je také trestný čin. Myslím, že se do podmíněčného trestu nevejde a pravděpodobně půjde do vězení. Je to šílená situace, která je dána tím, že neexistují pravidla.

Argumenty pro a proti eutanazii:

Pro

Umírající se může rozhodnout, že dobrovolně ukončí život, je to jeho právo

Eutanazie pomůže ukončit utrpení nevyléčitelně nemocných

Eutanazie je jen forma sebevraždy – a ta trestná není

Ve vyspělých zemích (Belgie, Nizozemsko) je eutanazie legální, fungovala by i v ČR

Eutanazie už de facto funguje, zákon by to tedy neměl poskytovat

Proti

Hippokratova přísaha lékaři přikazuje, aby pacientovi neublížoval

Společnost nesmí dovolit, aby jakákoliv skupina lidí legálně zabila jinou

Eutanazie je nemorální a proti etice

Nemocní mohou být k ukončení života přinuceni okolím a zákon může být zneužíván

Eutanazie je vražda a člověk není pánem přírody

V jakém stadiu je tedy návrh zákona, který propagujete?

Mám napsané dvě verze: belgickou, při které eutanazii provede lékař. Druhá, švýcarská varianta, je už eutanazie bez lékařů, tedy asistovaná sebevražda. Při ní nemocný člověk přijede do kliniky, kde mu namíchají koktejl, který sám požije.

Většina lékařů je proti verzi, při které by život ukončil lékař. S oběma návrhy jsem ale oslovil poslance a senátory. Například Jeroným Tejc (ČSSD) mi sdělil, že by byl připraven o tématu diskutovat. Po prázdninách ho tedy oslovím. Podle mých informací se uskutečnila anketa mezi současnými ministry a šest z nich řeklo, že by bylo pro eutanazii.

To ale není ani polovina vlády. Má navíc návrh širokou podporu zákonodárců, když to tak v minulosti nebylo?

Zatím to nevypadá, že by eutanazii poslanci masivně podporovali. Dlouhodobě ji podporuje 62 % lidí. Mnozí politici mají vyloženě nasliněný prst a sledují, odkud foukají názory lidí. Je mi tedy záhadou, že se ještě třeba z řad levice nenašla větší skupina podporovatelů. Situace je zralá na to, aby se mezní situace slušně řešily zákonem.

Jaké máte pro eutanazii argumenty?

V dnešní době si člověk může ukončit život sám. Žijeme v době, kdy spousta lidí umírá a nemá odvahu nebo schopnosti svůj život ukončit. Od jednoho známého lékaře jsem slyšel, že radí umírajícím, aby si v noci přetáhli igelitový pytlík přes hlavu, že je to nejlepší. Já si to neumím představit. Myslím, že lékaři mají člověku pomoci zmírnit utrpení. Proto zákon prosazují.

Jak eutanazii upravují zákony?

V Česku se eutanazie trestá jako vražda podle trestního zákoníku až 18 lety vězení. Asistovaná sebevražda, která je možná například ve Švýcarsku nebo Kanadě, je trestná pro asistujícího jako účast na sebevraždě, a to i ve stadiu pokusu.

Eutanazie je legální v Nizozemsku, Belgii (od letoška i pro nezletilé) a Lucembursku. Rozdíl mezi asistovanou sebevraždou a eutanazií je v tom, že při eutanazii vykonává akt usmrcení napomáhající osoba, zatímco při asistované sebevraždě sebevrah sám.

Jaké jsou ve vašem návrhu podmínky, které pro eutanazii musí být splněny?

Lékaři mě přesvědčují, aby byl zákon co nejjednodušší, podmínek bylo co nejméně a výběr smrti byl na umírajícím. Máme dvě podmínky: člověk musí být v terminálním,

konečném stadiu života a mít nevléčitelnou smrtelnou chorobu. Eutanazie tudíž není řešením například pro lidi na invalidním vozíku, kteří přišli o nohy. Druhou podmínkou je, že o eutanazii musí nemocný sám požádat a je při tom způsobilý k právním úkonům.

A musí požádat písemně jako v Nizozemsku?

I to jsme řešili, ale nakonec jsme to nechali jen na ústní formu. Lékař to po domluvě zanesl do dokumentace, jako když například ústně souhlasíte s operací – je to stejný režim. Ještě také musí stav pacienta potvrdit nezávislý lékař z jiného oddělení, nejlépe z jiné nemocnice.

Nebojíte se, že se takového zákona dá lehce zneužít?

Z mého pohledu ho zneužít nejde. Když umíráte a rozhodnete se zemřít, je to svobodné rozhodnutí. Argument o zneužívání považuji za nesmyslný. Odpůrci říkají: nechme to na lékařích, nechme to na vztahu mezi nimi. To pak ale otevírá prostor pro situaci, která se stala v Rumburku, což je naprosto nepřijatelné.

A co argument s lékařskou Hippokratovou přísahou?

Ten je naprosto absurdní. Hippokratova přísaha je pohanská modlitba, kterou nikdo nemůže v plném znění dodržovat. Je také v rozporu s potraty. Nevím o žádném lékaři, který by přísahou v této věci argumentoval. Nikdo neřeší, že v Česku se ročně realizuje asi dvacet tisíc potratů. Všichni ale zuřivě diskutují o tom, že by umírající lidé zemřeli po svém souhlasu dříve a zamezilo se ohromnému utrpení.

autor: Jan Hejl⁹⁶

⁹⁶ HEJL, J. *Eutanázie pacientům pomůže, opakuje autor odmítaného zákona*. Aktuálně.cz [online]. 2014 [cit. 18-8-2015]. Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/domaci/rozhovor-eutanazie-pacientum-pomuze-zakon-uz-mamnapsany/r~0c8d7c3429f611e4bce90025900fea04/>

Příloha N - Článek „Eutanázie: Dobrá smrt, či hra s ohněm?“

„24.01.2014 11:00 - text: David Černý, Adam Doležal

Jiří X. Doležal ve svém článku Eutanazie aneb Za dobrou smrt referuje o průzkumu veřejného mínění, jenž proběh v Německu a odhalil, že velká část populace je nakloněna tomu, aby v případě smrtelné choroby lékař mohl respektovat pacientovo přání zemřít a pomohl mu podáním smrtícího koktejlu látek.

Doležal podle našeho názoru správně odhaduje, že většinové mínění v ČR by mohlo být podobné, jako v Německu a táže se, zda by nebylo dobré přestat eutanazii tabuizovat a začít o ní hovořit i u nás. Souhlasíme: ano, je nejen vhodné, ale i nezbytné přestat eutanazii tabuizovat a vyvolat celospolečenskou diskusi o přijatelnosti určitých forem eutanazie, případně asistované sebevraždy. Velmi vítáme, že se Reflex ústy svého redaktora odhodlal tuto kontroverzní otázku otevřít.

Rádi bychom v této stručné reakci na Doležalovu výzvu upozornili na to, že eutanazie skutečně může být pro mnohé pacienty toužebným východiskem z nesnesitelného utrpení, její případná legalizace však přináší nemalá rizika a může se rovnat nebezpečnému zahrávání s ohněm. Obvykle se rozlišuje pasivní a aktivní eutanazie; pasivní eutanazie spočívá v tom, že lékař „nechá“ terminálně nemocného pacienta zemřít a neprodlužuje léčbu, které mu ve skutečnosti již nepřináší nic dobrého. Pasivní eutanazie je spojena se svými vlastními problémy, ale ty můžeme nechat stranou, protože ve hře je její aktivní varianta: při aktivní eutanazii lékař provede určité úkony (např. vstříknutí chloridu draselného do žíly), které vedou k zamýšlenému efektu, smrti pacienta. Pokud si pacient svou smrt přeje a je schopen svou žádost vyjádřit, hovoříme o vyžádané aktivní eutanazii. Další formou aktivní eutanazie je nevyžádaná (pacient – novorozenec, komatózní pacient není schopen komunikace) a nedobrovolná (pacient je schopen komunikovat, ale nikdo se ho na jeho názor nezeptá). Z etického hlediska je nejméně problematická první forma aktivní eutanazie, nejproblematictější je forma poslední, třebaže existují autoři, kteří ji v některých případech považují za legitimní.

V etické rovině existují velmi silné argumenty ve prospěch aktivní vyžádané eutanazie. Podívejme se na jeden z nich, tzv. argument z analogie. Představme si,

že jsme spolujezdcí a během divoké jízdy automobil havaruje. My se dostaneme z auta ven (shodou okolností s sebou máme střelnou zbraň), řidič však takové štěstí nemá. Zůstal zaklíněný v autě, které začalo hořet. Jak nám, tak i řidiči je jasné, že situace je bezvýchodná a že existují pouze dvě alternativy: řidič pomalu zahyne strašnou bolestivou smrtí v plamenech, nebo ho můžeme bezbolestně usmrtit pistolí. Řidič nás úpěnlivě prosí, abychom svou zbraň použili a zbavili ho blížícího se utrpení. Co uděláme? Pokud si myslíme, že je eticky správné zbraň použít, potom bychom měli připustit i oprávněnost eutanazie, neboť obě situace jsou analogické. Pacient – stejně jako řidič – čelí nevyhnutelné bolestivé smrti, žádá o usmrcení z rukou někoho jiného (lékaře), jeho volba je svobodná v té míře, v níž může být svobodná volba způsobu smrti. Zkrátka: pokud je dovoleno usmrtit řidiče, mělo by být dovoleno usmrtit i pacienta. To samozřejmě neznamená, že by na straně lékařů vznikala povinnost usmrcovat své pacienty, znamená to pouze to, že pokud nějaký lékař je k eutanazii svolný, neměl by ho nikdo za jeho činnost morálně odsuzovat.

JIŘÍ X. DOLEŽAL: Eutanazie aneb Za dobrou smrt!

Eutanazie je problém, o kterém všichni víme, ale zvykli jsme si o něm mlčet. Nyní německý výzkum ukázal, že jsme se v Evropě myšlenkově hodně posunuli a možná najdeme...

21.01.2014 - Jiří X. Doležal celý článek

Etické úvahy o oprávněnosti eutanazie však automaticky neznamenají, že je také rozumné eutanazii legalizovat. Podobně někteří autoři argumentují, že interrupce jsou sice nemorální, přesto by nebylo rozumné je v dané době a společnosti zákonem zakázat. Pokud by se ukázalo, že legalizace eutanazie nemá pro společnost právě nejlepší důsledky, mohlo by se přistoupit k teorii, podle níž je aktivní vyžádaná eutanazie morální, nicméně její aplikace v lékařské praxi zůstane i nadále zakázána. Co tedy nejvíce hovoří proti legalizaci eutanazie? Nejvíce dvě skutečnosti: porušování podmínek, za nichž je eutanazie legální a stále velkorysejší interpretace pojmu „nesnesitelné utrpení“. Výzkumy provedené v Nizozemí, kde byla eutanazie dlouhá léta tolerována soudní praxí (za určitých podmínek) a nyní je dokonce za zákonem

definovaných podmínek bezrestná – výzkum prof. Rimmelink z roku 1990 a prof. Van der Maase a Van der Vala z roku 1995 – ukazují, že kromě eticky nejméně problematické vyžádané aktivní eutanazie se nezanedbatelně často provádí i její problematičtější varianty, včetně eutanazie nevyžádané. Oba výzkumy navíc ukázaly, že dochází k masivnímu porušování pravidel, za nichž je možné eutanazii provést.

To však není jediný problém spojený s legalizací eutanazie a určitě ne problém největší. Vážnější je, že se stále více odhlíží od podmínky, aby pacient byl v terminálním stádiu choroby a výraz „nesnesitelné utrpení“ se interpretuje natolik široce, že eutanazii může podstoupit (a podstoupila) např. i žena, která chápala svůj život jako zbytečný a prázdný. V etice se hovoří o argumentu kluzkým svahem, jenž říká: pokud povolíme relativně neproblematickou praxi, bude nevyhnutelně sklouzávat ke stále méně a méně neproblematickým podobám. A to se, bohužel, děje, jak ukazují případy z posledních let.

Zmíníme zde pouze dva: v Belgii došlo k případům dobrovolně zvolené smrti z důvodů, které nespadají do zákonem vymezených důvodů. V belgickém právním řádu je eutanazie bezrestná v případě, kdy „pacient je v permanentním zdravotně bezvýchodném stavu neustálého a nesnesitelného tělesného nebo duševního utrpení, které nemůže být zmírněno a je způsobeno vážnou a nevléčitelnou poruchou způsobenou nemocí nebo úrazem.“ Vedle fyzického utrpení se tedy objevuje i podmínka nesnesitelného a nevléčitelného ho utrpení. Na základě této definice pak došlo k aplikaci ustanovení o bezrestnosti eutanazie v několika kontroverzních případech.

V prvním případě z prosince roku 2012 se dvě 45 letá hluchá dvojčata (Marc a Eddy Verbessem), která oslepla, rozhodla podstoupit eutanazii, protože „neměla, pro co dále žít“. Oba bratři se narodili jako hluší, a po zjištění, že mají další, geneticky vrozenou poruchu (zelený oční zákal) a ještě některé další choroby, se rozhodli pro dobrovolnou smrt. Podle kritiků v tomto případě došlo k porušení zákona, neboť oba bratři netrpěli nevléčitelnou nemocí.

V druhé, obdobně kontroverzní kauze, se jednalo o eutanazii vykonanou v září roku 2013 u pana Nathana Verhelsta, 44 letého transgender muže, který se narodil jako žena. Po operativní změně pohlaví nadále trpěl psychickými problémy, které spočívaly v nespokojenosti s výsledkem podstoupené operace, tj. s vlastním novým tělem. Podle

svých slov doufal v nové znovuzrození, nicméně po operaci byl znechucen – připadal si jako monstrum. Z tohoto důvodu se rozhodl podstoupit aktivní eutanazii a zemřít.

Takových případů je mnohem více a poukazují na největší nebezpečí legalizace aktivní eutanazie: od skutečně terminálně nemocných pacientů trpících nesnesitelnou bolestí se postupuje stále dále, k osobám, které nečelí smrti a netrpí nesnesitelnou bolestí. A na takové případy se samozřejmě argumenty ospravedlňující eutanazii v etické rovině nevztahují.

Diskuse, kterou se Jiří X. Doležal rozhodl otevřít, by měla vzít v úvahu všechny aspekty případné legalizace eutanazie, etické, právní a také společenské. Dobrá smrt (etymologický význam slova „eutanazie“) může přinést úlevu některým pacientům, stejně tak ale může smrt bagatelizovat a snížit na úroveň východiska z řešitelných nesnází. Nezapomínejme také na další aspekt diskuse o legalizaci eutanazie: naše populace stárne (chorobou budoucnosti není rakovina, ale různé formy neurodegenerativních onemocnění), náklady na její léčbu se šplhají do závratných výšin a ruku v ruce s tím bude sílit tlak na „dobrou smrt“ starých a nemocných pacientů, kteří nás prostě stojí příliš. A všichni dobře víme, jak snadno se může dobrá a humánní myšlenka zvrtnout v něco hrůzného.

*David Černý, Adam Doležal
Ústav státu a práva AV ČR⁹⁷*

⁹⁷ ČERNÝ, D., DOLEŽAL, A. *Eutanázie: Dobrá smrt, či hra s ohněm?* Reflex.cz [online]. 2014 [cit. 11-8-2015]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/zpravy/54151/eutanazie-dobra-smrt-ci-hra-s-ohnem.html>

Bibliografické údaje

Jméno autora: Soňa Vodrážková

Obor: Sociální a mediální komunikace

Forma studia: Kombinovaná

Název práce: Presentace euthanasie a asistovaného suicidia v českých médiích

Rok: 2016

Počet stran textu bez příloh: 72

Celkový počet stran příloh: 35

Počet titulů českých použitých zdrojů: 14

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 7

Počet internetových zdrojů: 32

Počet ostatních zdrojů: 10

Vedoucí práce: PhDr. et ThDr. R. Mezulánik, Ph.D.